

UNIVERZITET U SARAJEVU

PRAVNI FAKULTET

II CIKLUS STUDIJA

Nastavni plan i programi

Sarajevo, april 2010.

Nastavni plan i programi II ciklusa studija

Opis studija

Pravni osnov za organiziranje II ciklusa studija sadržan je u odredbi člana 56. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (Sl. novine Kantona Sarajevo broj 43/08), te odredbama Pravilnika za drugi (II) ciklus studija Univerziteta u Sarajevu iz 2008. godine, u kojem je utvrđeno da II ciklus studija traje najmanje dva semestra. Ukupan broj bodova na studiju je 60 ECTS (čl. 14. i 19. Pravila), čime student/ica završetkom I i II ciklusa studija stiče ukupno 300 ECTS bodova.

Trajanje studija

Studij traje jednu akademsku godinu, odnosno dva semestra.

Uvjeti upisa na studij

Pravo upisa na studij imaju kandidati/kandidatkinje koji/e ispunjavaju kriterij završenog I ciklusa studija koji nosi 240 ECTS bodova.

Stručni naziv

Završetkom II ciklusa studija stiče se naziv magistar prava – (naziv završnog smjera). Skraćenica stepena magistra prava je MA i stoji iza imena kandidata/kinje (čl. 4. Pravilnika o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo, Sl. novine Kantona Sarajevo br. 34/08).

Struktura II ciklusa studija i obaveze polaznika

Nastava u I semestru traje 15 sedmica i održava se u popodnevnim satima od 16 do 20 sati. Nastava je obavezna, a opravdati se može izostanak najviše 30% časova iz pojedinog predmeta. Urednost pohađanja nastave potvrđuju nastavnici/ce potpisom u indeks.

Nastava iz pojedinog obaveznog nastavnog predmeta traje 30 časova, a konsultacije traju 15 časova. Nastava iz izbornih predmeta traje 15 časova, a konsultacije traju 7 časova. U zavisnosti od potrebe odgovorni nastavnik/ca može odrediti dodatne sate konsultacija.

Ispiti se polažu u januarsko-februarskom, junsko-julskom i septembarskom ispitnom roku i ocjenjuju ocjenom od pet (5) do deset (10).

Studij se završava izradom i odbranom pisanog završnog rada obima između 60 i 80 stranica. Završni rad treba biti pisan u stilu Times New Roman, font 12, prored 1,5.

Maksimalna dužina razdoblja od početka do završetka studiranja

Maksimalna dužina razdoblja od početka do završetka studiranja iznosi dvije akademske godine (jednu tokom koje student/ica pohađa nastavu i još maksimalno jednu akademsku godinu tokom koje dovršava svoje obaveze).

Mjesto realizacije studijskog programa Studij se realizira u Sarajevu, u prostorijama Pravnog fakulteta, a u zavisnosti od ciljne skupine i u drugim institucijama.

MODEL II CIKLUSA STUDIJA

Nastavni plan II ciklusa studija

I semestar

Nastavni predmet	Kontakt sati	ECTS
1. Metodologija istraživanja	1 (15)	5
2. Obavezni predmet smjera	2 (30)	10
3. Obavezni predmet smjera	2 (30)	10
4. Izborni predmet–seminar smjera ¹	1 (15)	5
I semestar ukupno	6 (90)	30

II semestar

Nastavni predmet	Kontakt sati	ECTS
1. Obavezni predmet smjera	2 (30)	10
2. Izrada magistarskog rada / završni rad	-	20
II semestar ukupno	2 (30)	30

Ukupno na studiju	120	60
--------------------------	------------	-----------

¹ Student/ica bira samo jedan od tri ponuđena izborna predmeta - seminara iz oblasti iz koje će raditi magistarski rad.

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

- nastavni program -

(obavezni predmet prvog semestra na svim katedrama)

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija		
Naziv predmeta i šifra:	Metodologija istraživanja	Šifra IUR II 001
Nositelj predmeta:	Prof. dr. Fuad Saltaga	
Predavači:	Prof. dr. Fuad Saltaga	
Status predmeta:	Obavezni predmet	
Broj nastavnih sati:	15	
Broj ECTS bodova:	5	
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>I Predmet i funkcije metodologije (polazne odredbe metodologije)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Metodologija i naučna teorija2. Metodologija i naučna strategija <p>II Epistemološke osnove društvenih nauka</p> <ol style="list-style-type: none">1. Objektivnost naučnog saznanja2. Preciznost naučnog saznanja3. Epistemološka utemeljenost naučnog zakona4. Naučna teorija5. Istraživanje i teorija6. Elementi i karakter naučnog objašnjenja7. Vrijednosti i činjenice u naučnom istraživanju <p>III Predmet metodologije prava</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sociološka metoda u pravu2. Aksiološka metoda u pravu3. Lingvistička metoda u pravu4. Logička metoda u pravu5. Dogmatska metoda u pravu <p>IV Metodologija izrade naučnog rada</p> <ol style="list-style-type: none">1. Određivanje generalne hipoteze2. Prikupljanje podataka, proces i praksa, pravac i pristup, postavljanje strategije pisanja, početak3. Upravljanje pisanjem; organizovanje, planiranje, upravljanje vremenom, korištenje biblioteke i interneta, indeksi i apstrakti, baze podataka, konačni komentar4. Pisanje utemeljeno na istraživanju; kvantitativna i kvalitativna istraživanja, organizacija istraživačkog izvještaja, naslov, apstrakt, uvod, pregled literature, istraživačke metode, nalazi, prikupljanje kvantitativnih i kvalitativnih podataka i njihova prezentacija, rezime zaključka s referentnom literaturom5. Korištenje citata, navođenje literature, komentari, antirasistički	

	<p>jezik</p> <p>6. Revizija; sadržaj, jasnoća, konciznost i preciznost, poznati izrazi, žargon, pravopis, gramatičke greške, ukupan dojam, zaključak</p>
Opća i specifična znanja i vještine:	<ul style="list-style-type: none"> - studenti/ce će usvojiti teorijske osnove iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka - studenti/ce će razumjeti naučni pristup istraživanju uključujući poznavanje svih faza naučnog istraživanja - studenti/ce će se osposobiti za samostalnu izradu naučnih radova
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama. Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja.</p> <p>Konačna ocjena se formira na osnovu seminarskog rada kojeg će studenti/ce uraditi tokom semestra i završnog razgovora.</p> <p>Prilikom završnog razgovora na kojem će se formirati konačna ocjena od studenata/ica se očekuje da pokažu slijedeća znanja i vještine: razumijevanje teorijskih osnova metodologije pravnih i društvenih nauka, svrhe naučnog istraživanja i svih etapa naučno-istraživačkog rada. Na usmenom dijelu ispita ocjenjuje se sposobnost artikulacije i usmenog iznošenja argumenata. Seminarskim radom studenti/ce će demonstrirati vještine koje su stekli/e za izradu naučno-istraživačkih radova.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Gajo Petrović, „Logika“, Beograd, 2003.</p> <p>Vojin Milić, „Sociološki metod“, Nolit, Beograd, 1978.</p> <p>Radomir D. Lukić „Metodologija prava“, Narodna knjiga, Beograd, 1983.</p> <p>Li Kuba i Džon Koking, „Metodologija izrade naučnog teksta“, CID Podgorica i Romanov Banja Luka, 2004.</p> <p>Prof. Dr. Fuad Saltaga „Metodologija društvenih nauka“, Pravni fakultet Sarajevo, 2009.</p> <p>Filipović, Muhamed, <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i>, Svjetlost, Sarajevo 2004.</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>Dirkem, Emil <i>Pravila sociološke metode</i></p> <p>Giddens, Anthony, <i>Sociologija</i>, Ekonomski fakultet Beograd, Beograd 2003.</p> <p>Ibrulj, Nijaz, <i>Stoljeće rearanžiranja. Eseji o identitetu, znanju i društvu</i>, Filozofsko društvo Theoria, Sarajevo 2005.</p> <p>Mesihović, Nijaz, <i>Uvod u metodologiju društvenih nauka</i>, Sarajevo 2003.</p> <p>Popper, Karl R. <i>Logika naučnog otkrića</i>, Nolit, Beograd 1973.</p> <p>Mils, Rajt „Sociološka imaginacija“</p> <p>Šušnjić, Đuro, <i>Metodologija. Kritika nauke</i>, Čigoja štampa, Beograd 1999.</p> <p>Max Weber, „Metodologija društvenih nauka“, Globus, Zagreb, 1989.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem rada studenata/ice koji se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s Katedre, lično ili putem elektronske</p>

izvedbe predmeta	<p>pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, evaluacijom nastavnog procesa i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti/ce usvojil/ei znanja i vještine koji se tiču predmeta. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima/cama i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.</p>
-------------------------	--

II CIKLUS STUDIJA

na Katedri za državno i međunarodno javno pravo

NASTAVNI PLAN STUDIJA

Model studija, broj kontakt sati i ECTS bodova

Katedra za državno i međunarodno javno pravo II ciklus studija organizira u pet (5) smjerova²:

1. Državno-pravni smjer
2. Komunitrano-pravni smjer
3. Međunarodno-pravni smjer
4. Teorijsko-pravni smjer
5. Upravno-pravni smjer

U okviru svakog smjera nastava se realizira na tri obavezna i izborna predmeta, te na predmetu „**Metodologija istraživanja**“ koja se realizira za sve student/ice na II ciklusu studija na Pravnom fakultetu. Katedra na početku svake akademske godine donosi odluku koji obavezni predmet ponuđenog smjera će se izvoditi u II semestru. Student/ica bira samo jedan od tri ponuđena izborna predmeta - seminara.

² Prije početka svake akademske godine Katedra donosi odluku koji smjer, odnosno smjerovi će biti ponuđeni u jednoj akademskoj godini. Katedra donosi odluku o izvođenju najmanje jednog smjera. Katedra vodi računa da su smjerovi ravnomjerno zastupljeni.

Lista obaveznih i izbornih predmeta po smjerovima

U okviru smjerova Katedre za državno i međunarodno javno pravo obavezni i izborni predmeti – seminari su:

1. DRŽAVNO-PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Pravo socijalne sigurnosti	IUR II 111	Organizacija i finansiranje socijalne zaštite u BiH	IUR II 114s
2.	Upravno pravo – izabrane teme	IUR II 112	Upravno pravo i politički sistemi	IUR II 115s
3.	Ustavno pravo – izabrane teme	IUR II 113	Ustavno pravo – uporedno pravni aspekti	IUR II 116s

2. KOMUNITARNO-PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Evropsko radno pravo i pravo socijalne sigurnosti	IUR II 121	Radne migracije u pravu EU	IUR II 124s
2.	Evropska unija u međunarodnom pravu	IUR II 122	Jugoistočna Evropa, evropske integracije i međunarodno pravo	IUR II 125s
3.	Pravo evropskih integracija	IUR II 123	Direktive u pravu EU	IUR II 126s

3. MEĐUNARODNO-PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Diplomatsko i konzularno pravo	IUR II 131	Međunarodni odnosi	IUR II 134s
2.	Međunarodno humanitarno pravo	IUR II 132	Ljudska prava u oružanim sukobima	IUR II 135s
3.	Međunarodno javno pravo – izabrane teme	IUR II 133	Međunarodne organizacije	IUR II 136s

4. TEORIJSKO – PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Sistem ljudskih prava	IUR II 141	Mehanizmi zaštite ljudskih prava	IUR II 144s
2.	Teorija države	IUR II 142	Država i suverenitet	IUR II 145s
3.	Teorija prava	IUR II 143	Pravo i identitet	IUR II 146s

5. UPRAVNO-PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Službeničko pravo	IUR II 151	Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi	IUR II 154s
2.	Upravo pravo – izabrane teme	IUR II 152	Lokalna samouprava	IUR II 155s
3.	Upravni spor	IUR II 153	Upravni spor - seminar	IUR II 156s

NASTAVNI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

Nastavni program obaveznih predmeta

1. Državno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Državno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Pravo socijalne sigurnosti	Šifra IUR II 111
Nositelj predmeta	Prof.dr Sead Dedić, <i>emeritus</i> Prof.dr Jaminka Gradašćević-Sijerčić	
Predavači	Prof.dr Sead Dedić, <i>profesor emeritus</i> Prof.dr Jaminka Gradašćević-Sijerčić Viši ass. mr Mehmed Hadžić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>1.Osnovna načela međunarodne koordinacije zakonodavstava socijalne sigurnosti (Jednakost postupanja prema zainteresiranim osobama, bez obzira na njihovo državljanstvo (osiguranje strancima jednakog tretmana, kao vlastitim državljanima); određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje (određivanje opsega obuhvata međunarodnog ugovora u odnosu na nacionalna zakonodavstva država ugovornica); čuvanje stečenih i očekivanih prava pojedinaca iz socijalne sigurnosti država ugovornica; isplata davanja izvan države u kojoj je davanje ostvareno);</p> <p>2.Globalizacija i suvremene reforme socijalnih politika (Socijalna politika u tranziciji; koncept socijalne kohezije u okviru Vijeća Evrope; Evropska socijalna povelja: socijalna prava i mehanizmi nadzora; Razvoj socijalne politike na razini Evropske unije);</p> <p>3.Pojam, vrste i funkcije socijalne pomoći /zaštite (Modeli (režimi) socijalne pomoći; socijalna pomoć u Njemačkoj; socijalna pomoć u Švedskoj; socijalna pomoć u SAD; financijske i porezne inicijative u socijalnoj pomoći)</p> <p>4. Socijalna politika u BiH (Ustav i socijalna politika; žrtve rata, zapošljavanje i nezaposlenost; socijalno osiguranje; zdravstvena politika;</p>	

	stambena politika, politika prema porodici; obrazovna politika; socijalni programi.)
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - razumjeti problematiku razvoju socijalnih prava i socijalne politike na univerzalnoj/regionalnoj razini i utjecaju tog razvoja na BiH; - znanja i vještine o izradi pojedinih programa socijalne politike; - znanja i o različitim modelima i reformama socijalnih politika.
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije.</p> <p>Pisani/Usmeni ispit</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Dedić Sead, Socijalno pravo, Sarajevo, 2005. - Gerovska Mitev, M. (2004.) Europeizacija socijalnih politika: nacionalne prilagodbe u jugoistočnoj Europi. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 11(3-4):321-342 - P. Stubbs, S. Zrinščak (2005.) Proširena socijalna Europa? Socijalna politika, socijalna uključenost i socijalni dijalog u Hrvatskoj i Europskoj uniji. U: K. Ott (ur.) Pridruživanje Hrvatske Europskoj uniji. Ususret izazovima pregovora. Zagreb. Institut za javne financije, Zaklada Friedrich Ebert, str. 157-180. - Zrinščak, S. (ur.) (2006.) Socijalna država u 21. stoljeću – privid ili stvarnost? Zagreb: Pravni fakultet, str. 1-91, 161-218. - Puljiz, V.(1995.) Programi socijalne sigurnosti u SAD. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 2(1):61-66. - Puljiz, V.(1996.) Južnoeuropska socijalna država. <i>Revija za socijalnu politiku</i> 3(1):45-49. - Puljiz, V. i sur. (2005.) <i>Socijalna politika. Povijest. Sustavi. Pojmovnik.</i> Zagreb: RSP. <p>Zakonski i drugi propisi</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Puljiz, V. (2001.) Hrvatska: od pasivne prema aktivnoj socijalnoj državi. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 8(1):1-18. - Puljiz, V. (2001.) Reforme sustava socijalne politike u Hrvatskoj. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 8(2):159-180. - Bežovan, G., Zrinščak, S., (2001.) Mogućnosti decentralizacije u socijalnoj politici i nova uloge lokalnih vlasti. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 8(3-4): 239-258. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.

	<p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.</p>
--	--

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava - Državno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Upravno pravo – izabrane teme	Šifra IUR II 112
Nositelj predmeta	Prof.dr Ibrahim Festić, <i>emeritus</i> Prof.dr. Nedžad Duvnjak	
Predavači	Prof.dr Ibrahim Festić, <i>emeritus</i> Prof.dr.Nedžad Duvnjak Viši ass. dr Enver Ajanović	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>VANREDNA PRAVNA SREDSTVA U UPRAVNOM POSTUPKU I UPRAVNOM SPORU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Pojam i nastanak pravnih sredstava 2. Ustavna utemeljenost redovnih i vanrednih pravnih sredstava u upravnom postupku i u upravnim sporovima 3. Karakter upravno-pravnog odnosa i postojanje množine vanrednih pravnih sredstava 4. Načelo pravosnažnosti i upravno-pravni odnosi 5. Razvoj oblika vanrednih pravnih sredstava u upravnom postupku i u upravnim sporovima 6. Vanredna pravna sredstva u upravnom postupku <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Obnova postupka 6.2. Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom 6.3. Zahtjev za zaštitu zakonitosti 6.4. Poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora 6.5. Ukidanje i mijenjanje rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke 6.6. Vanredno ukidanje (izvršnog rješenja) 6.7. Oglašavanje rješenja ništavnim 	

	<p>7. Vanredna pravna sredstva u uporednom pravu</p> <p>8. Vanredna pravna sredstva u uporednom sporu</p> <p>8.1. Ponavljanje postupka</p> <p>8.2. Zahtjev za vanredno preispitivanje pravosnažne sudske odluke</p> <p>8.3. Specifičnosti u sporovima pune jurisdikcije</p> <p>9. Vanredna pravna sredstva u uporednom pravu</p>
Opća i specifična znanja i vještine	-način ostvarenja principa pravne države i produbljeno teorijsko poznavanje prava vanrednih pravnih sredstava
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama.</p> <p>-Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara <i>okvirnom sadržaju predmeta</i> koji student pohađa na postdiplomskom studiju (II ciklusu)</p> <p>Usvojeno znanje se provjerava pismenim i usmenim ispitom.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>- I.Festić, Upravno pravo, Sarajevo, 2009.</p> <p>- I.Festić, Uprava, vlast, zakonitost, Sarajevo, 1982.</p> <p>- Komentari ZUP-a i ZUS-a (Bačić V. – Tomić Z., P.Krijan,</p> <p>- B.Majstorović, S.Popović, L.Dragojlović i dr.,</p> <p>- P. Dimitrijević, Pravosnažnost upravnih akata, Beograd ,1973.</p> <p>- I.Krbek, Pravo jugoslovenske javne uprave, III knjiga, Zagreb, 1962.</p> <p>- Ivo Borković, <i>Upravno pravo</i>, Šesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, izdavač Informator, Zagreb 1997. godina</p> <p>-Zoran R. Tomić, <i>Upravno pravo</i>, sistem, Treće, novelirano i prošireno izdanje, izdavač Javno preduzeće, Službeni list SRJ, Beograd 1998. godine</p> <p>-Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković,<i>Upravno pravo</i>, izdavač Savremena administracija, Beograd 1999. godine</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Dopunska literatura bira se u dogovoru sa nastavnikom
Način praćenja	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem

kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada</p>
---	--

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava- Državno - pravni smjer		
Naziv predmeta	Ustavno pravo – izabrane teme	Šifra IUR II 113
Nositelj predmeta	Prof.dr. Nedžad Duvnjak	
Predavači	Prof.dr Nedžad Duvnjak Viši. ass. mr Lejla Balić	
Status predmeta	obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>I USTAV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.pojam ustava u pravnoj i političkoj teoriji 2. razvoj ustavnosti – povijesni prikaz 3.načini donošenje ustava 4.načini promjena ustava 5. struktura ustava 6. sadržina ustava 7. dužina ustava 8. složena priroda ustava 9. specifičnosti ustava kao opšteg pravnog akta 10. ustav kao najviši opšti pravni akt 11. ustavi u državama složene strukture 12. ustavni običaj 13. engleski ustav 14. ustav u praksi 15. odnos ustava sa međunarodnim aktima, te aktima supranacionalnih organizacija 16. utjecaj susjednih zemalja (posebno Srbije i Hrvatske) na Ustav BiH (sa 	

posebnim osvrtnom na sporazume o paralelnim odnosima, dvojsno državljanstvo i sl.)

II IZBORNI SISTEM / IZBORNO PRAVO

1. pojam i značaj izbornog prava i izbornih sistema
2. načela izbornog sistema
3. birački spiskovi
4. faze izbornog procesa
5. utvrđivanje rezultata izbora
6. izborni prag ili ili prohibitivna klauzula
7. organi za provođenje izbora
8. posebni parlamentarni zahtjevi
9. specifičnosti predsjedničkih izbora
10. izbori organska jedinica lokalne samouprave
11. kontrola izbora
12. oblici zaštite izbornih prava
13. finansiranje izbora
14. objavljivanje izbornih rezultata

III ZAKONODAVNA DELEGACIJA I PARLAMENTARIZAM U SAVREMENIM EVROPSKIM DRŽAVAMA (poremećaj djelokruga između zakonodavne i izvršne vlasti u formi zakonodavne delegacije)

1. razvoj ideje o zakonodavnoj delegaciji
2. pojam i pravna priroda zakonodavne delegacije
3. subjekti zakonodavne delegacije
4. uslovi i granice zakonodavne delegacije
5. posebni slučajevi zakonodavne delegacije
6. zakonodavna delegacije i vladavina prava
7. tendencije razvoja zakonodavne delegacije u uporednom pravu

IV EVROPSKI SISTEM LJUDSKIH PRAVA

1. osnovni principi Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama
2. klasifikacija ljudskih prava
3. ograničenja ljudskih prava
4. nadležnosti i tumačenje Evropske konvencije
5. ostale odredbe koje su od značaja za tumačenje i primjenu Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama
6. ljudska prava i osnovne slobode
7. konvencijski sistem zaštite ljudskih prava

V KOMUNITARNO PRAVO LJUDSKIH PRAVA

1. Evropska unija i ljudska prava

	<p>2. priroda ljudskih prava određena karakterom ciljeva Evropske unije</p> <p>3. komunitarni sistem zaštite ljudskih prava</p> <p>4. bosanskohercegovačko pravo ljudskih prava</p> <p>VI USTAVNA ŽALBA</p> <p>1. pojam ustavne žalbe</p> <p>2. predmet ustavne žalbe</p> <p>3. zaštićena prava</p> <p>4. supsidijarnost ustavne žalbe</p> <p>5. personalne pretpostavke za ustavnu žalbu u uporednom pravu</p> <p>6. rokovi za ustavnu žalbu sadržaj ustavne žalbe</p> <p>7. sadržaj ustavne žalbe</p> <p>8. pokretanje i tok postupka povodom ustavne žalbe</p> <p>9. dejstva ustavne žalbe</p> <p>10. predmet spora</p> <p>11. akti ustavnih sudova u postupku po ustavnoj žalbi</p>
<p>Opća i specifična znanja i vještine</p>	<p>Razumijevanje i sposobnost primjene temeljnih ustavnih i političkih koncepata ustavne vladavine u suvremenim demokracijama</p> <p>Razumijevanje i sposobnost obrazlaganja zbiljskog funkcioniranja savremenih sistema vlasti</p> <p>Razumijevanje značaja izbornih procesa i njihovog utjecaja na ustavi sistem</p> <p>Razumijevanje i sposobnost obrazlaganja sistema zaštite ustavnosti i zakonitosti modernim demokratijama.</p> <p>Poznavanje i sposobnost obrazlaganja sistema zaštite ljudskih prava i sloboda na međunarodnoj razini.</p> <p>Sposobnost primjene iskustava demokratskih država na procese demokratske tradicije u Bosni i Hercegovini.</p> <p>Sposobnost interpretacije ustavnih načela i odredaba na praktičnim primjerima i problemima iz prakse</p> <p>Sposobnost rješavanja pravnih problema iz perspektive različitih aktera i razumijevanje različitih interesnih pozicija i uvjetovane pravne argumentacije.</p>
<p>Oblici</p>	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama. Znanje koje se</p>

provođenja nastave i način provjere znanja	provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja. Ispit se može polagati u pisanom i usmenom obliku.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Miodrag Jovičić: O ustavu, Beograd ,1977. - Branko Smerdel, Smiljko Sokol: Ustavno pravo, PFZ 2006 - Mirjana Kasipović: Izborni leksikon, Zagreb, 2008. - Ratko Marković: Izvršna vlast; Beograd, 1980. - Sanja Barić: Zakonodavna delegacija i parlamentarizam u savremenim evropskim državama, Zagreb 2009. - Ćazim Sadiković: Evropsko pravo ljudskih prava, Sarajevo 2001. - Neđo Miličević: Ljudska prava, Sarajevo, 2007. - Jasna Bakšić Muftić: Sistem ljudskih prava, Sarajevo, 2002. - Jasna Bakšić Muftić: Ženska prava, Sarajevo, 2006. - Vladimir Đurić: Ustavna žalba, Beograd, 2009. - Ivo Krbek: Ustavno sudovanje, Zagreb, 1960. - Jadranko Crnić: Vladavina prava, Zagreb 1995. - Ratko Marković: Ustavno pravo i političke institucije, Beograd, 1998. - Vida Čok: Vrste i dejstvo odluka ustavnih sudova, Beograd, 1972. - Vojin Dimitrijević – Milan Paunović: Ljudska prava, Beograd 1997., - Ibrahim Festić: Upravno pravo, opšti dio, Sarajevo 2009.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.

2. Komunitarno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Komunitarno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Evropsko radno pravo i pravo socijalne sigurnosti	Šifra: IUR II 121
Nositelj predmeta	Prof. dr. Jasminka Gradašćević-Sijerčić	
Predavači	Prof.dr Sead Dedić, emeritus Viši ass. mr Hadžić Mehmed	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>I Odnos između međunarodnog i regionalnog radnog i socijalnog prava (univerzalno - regionalno, ciljevi, cjelovitost partikularnost, sadržina, uloga socijalnih partnera i tripartizam, adresati, implementacija).</p> <p>II Evropsko radno pravo</p> <p>1.Evropsko nekomunitarno radno pravo (radno pravo koje je nastalo u okviru Vijeća Europe; izvori:Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Evropska socijalna povelja, Evropski kodeks o socijalnoj sigurnosti, Evropska konvencija o socijalnoj sigurnosti, Evropska konvencija o pravnom statusu radnika migranata).</p> <p>2.Evropsko komunitarno radno pravo – radno pravo u pravnom sistemu Europske unije (načela:slobodnog kretanja radnika, jednakost tretmana muškarca i žene, supsidijarnosti i srazmjernosti, superiornosti i autonomije ,tripartizma).</p> <p>III Evropsko individualno radno pravo (materija zapošljavanja i fleksibilnih oblika zapošljavanja uz načelo zabrane diskriminacije, uvjeti rada –zaštita zdravlja i bezbjednosti na radu, kompleks pitanja reorganizacije poslodavaca i prava zaposlenih, pitanja individualnog radnog prava isključena iz nadležnosti komunitarnog prava: zarada, disciplinska odgovornost, odgovornosti za štetu).</p> <p>IV Evropsko kolektivno radno pravo (socijalni dijalog, kolektivno pregovaranje, participacija, pitanja kolektivnog radnog prava</p>	

	<p>isključena iz nadležnosti komunitarnog prava: pravo na udruživanje, pravo na štrajk i pravo na lock out).</p> <p>V Evropsko pravo socijalne sigurnosti_(ovlasti za donošenje sekundarnih izvora na području socijalne sigurnosti, odnos koordinacije i harmonizacije sistema socijalne sigurnosti, glavni izvori kordinacije sistema socijalne sigurnosti: Uredba 1408/71; Direktiva 79/7; Direktiva 86/378; Direktiva 96/97; Direktiva 86/613).</p>
<p>Opća i specifična znanja i vještine</p>	<p>A. Pravna znanja, sposobnosti i vještine</p> <ul style="list-style-type: none"> -opći uvid u razvoj socijalne dimenzije Evropske unije te spoznati koju ulogu u razvoju evropskog radnog prava i prava socijalne sigurnosti ima u pravnom sistemu EU. -razumijevanje ovlasti Vijeća Evrope i Evropske unije u uređenju pitanja iz područja radnog i socijalnog prava -poznavanje primarnog i sekundarnog zakonodavstva te sudske prakse EU u vezi sa slobodom kretanja radnika. -poznavanje sekundarnog zakonodavstva i sudske prakse u vezi s pojedinačnim ugovorima o radu. -razumijevanje ovlasti EU u donošenju propisa iz područja socijalne sigurnosti. -razumijevanje odnosa između koordinacije i harmonizacije u području socijalne sigurnosti. <p>B. Analitička i generička znanja, sposobnosti i vještine</p> <ul style="list-style-type: none"> -osposobljenost za pronalaženje i analiziranje važnijih primarnih i sekundarnih izvora prava te relevantnih sudskih odluka. Utvrđivanje usklađenosti BiH zakonodavstva i prakse s analiziranim pravnim izvorima i sudskom praksom. -osposobljenost za kritičku analizu raspoložive literature i istraživanja u svezi s evropskim radnim pravom i pravom socijalne sigurnosti.
<p>Oblici provođenja nastave i način provjere znanja</p>	<p>Interaktivna nastava. Polaznicima će prije predavanja biti podijeljen nastavni materijal te se od njih očekuje da pitanjima i raspravom sudjeluju u nastavi. Postavljanjem pitanja potaknut će ih se na sudjelovanje u raspravama o razmatranim temama. Od polaznika će se tražiti da predlože za njih posebno zanimljive teme iz područja evropskog radnog prava i prava socijalne sigurnosti radi obrade na predavanjima. Interaktivnom metodom će se analizirati naročito značajne presude Evropskog suda za ljudska prava, Evropskog suda pravde i Ustavnog suda BiH. Rješavat će se hipotetski slučajevi radi stjecanja vještine rješavanja slučajeva i provjere razumijevanja savladane građe. Ispit je usmeni. Prije ispita polaznik treba izraditi kraći esej na odabranu temu.</p>

**Popis literature
potrebne za studij i za
polaganje ispita**

- Dedić S. Gradašević-Sijerčić J.: Radno pravo, Sarajevo 2005.
- Lubarda A. Branko: Evropsko radno pravo, Podgorica, 2004.
- Council of Europe. Work of the Council of Europe in the social security field. Information Document. Strasbourg: Directorate General III – Social Cohesion, 2002, str. 60.
- Blanpain, Roger. European Labour Law (eighth revised edition). The Hague: Kluwer Law International, 2002. str.: 241-289; 301-318; 328-398; 491-518 i 519-584.
- Pennings, Frans. Introduction to European Social Security Law (third edition). The Hague-London- Boston: Kluwer Law International, 2001. str.: 3-128; 149-170 i 247-320.
- Ravnić, Anton. Osnove radnog prava – domaćeg, usporednog i međunarodnog. Zagreb: Pravni fakultet, 2004., str. 653-692 i 729-733.
- Regulation (EEC) No 1612/68 of the Council of 15 October 1968 on freedom of movement for workers within the Community – Official Journal L 257 , 19/10/1968 P. 0002 – 0012
- Regulation (EEC) No 1408/71 of the Council of 14 June 1971 on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community - Official Journal L 149, 05/07/1971 P. 0002 – 0050
- Regulation (EEC) No 574/72 of the Council of 21 March 1972 fixing the procedure for implementing Regulation (EEC) No 1408/71 on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community - Official Journal L 074, 27/03/1972 P. 0001 – 0083 – vidi izmjene i dopune navedene kod Uredbe 1408/71
- Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems (Text with relevance for the EEA and for Switzerland) – Official Journal L 166, 30/4/2004, P. 0001–0123 .
- Council Directive 79/7/EEC of 19 December 1978 on the progressive implementation of the principle of equal treatment for men and women in matters of social security - Official Journal L 006, 10/01/1979 P. 0024 - 0025
- Council Directive 86/613/EEC of 11 December 1986 on the application of the principle of equal treatment between men and women engaged in an activity, including agriculture, in a self-

	<p>employed capacity, and on the protection of self-employed women during pregnancy and motherhood - Official Journal L 359, 19/12/1986 P. 0056 - 0058</p> <p>- Council Directive 98/49/EC of 29 June 1998 on safeguarding the supplementary pension rights of employed and self-employed persons moving within the Community - Official Journal L 209, 25/07/1998 P. 0046 – 0049</p> <p>- Council Recommendation 92/441/EEC of 24 June 1992 on common criteria concerning sufficient resources and social assistance in social protection systems - Official Journal L 245, 26/08/1992 P. 0046 - 0048</p> <p>- Council Recommendation 92/442/EEC of 27 July 1992 on the convergence of social protection objectives and policies - Official Journal L 245, 26/08/1992 P. 0049 – 0052</p> <p>Važnije web stranice: Council of Europe http://www.coe.int/</p> <p>Council of Europe - Social Institutions Support Programme</p> <p>http://www.coe.int/T/DG3/SISP/Default_en.asp</p> <p>European Court of Human Rights http://www.echr.coe.int/</p> <p>European Union law (EURLEX)</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>- Vukorepa, Ivana. “Sloboda kretanja osoba”, u: Mintas-Hodak, Ljerka (ur.), Uvod u Europsku uniju, Mate d.o.o., Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagreb, 2004., str. 127-141.</p> <p>- Vukorepa, Ivana. “Europska socijalna politika”, u: Mintas-Hodak, Ljerka (ur.), Uvod u Europsku uniju, Mate d.o.o., Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagreb, 2004., str. 231-244.</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi pripreme nastavnog programa, kvaliteta se prati kroz usporedbu sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima (benchmarking).</p> <p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem</p>

	<p>rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koje se stječu predmetom. Nadalje, nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.</p>
--	---

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Komunitarno - pravni smjer		
Naziv predmeta	Evropska unija u međunarodnom pravu	Šifra: IUR II 122
Nositelj predmeta	Doc.dr Nežla Borić	
Predavači	Nastavnici i saradnici Katedre	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnos prava EZ i EU s međunarodnim pravom; 2. Međunarodnopravni subjektivitet EZ i pitanje subjektiviteta EU; 3. EU i objekti međunarodnog prava ; 4. EZ i EU u Ujedinjenim narodima 5. Međunarodnopravni aspekti zajedničke vanjske i sigurnosne politike (uključujući i odnos prema NATO-u, UN-u, tzv. „antiterorističkim koalicijama“, kao i status trajne neutralnosti nekih država članica EU – Austrije i Malte). 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - razumjeti problematiku subjektiviteta u međunarodnom pravu, posebno supranacionalnih međunarodnih organizacija, te ih komparirati sa složenim državama s jedne, te klasičnim međunarodnim organizacijama s druge strane; - razumjeti odnos suverenosti država članica i njihova članstva u supranacionalnoj organizaciji; - poznavati problematiku tzv. mješovitih ugovora; - poznavati strukturu, djelovanje i pravni značaj odluka Ujedinjenih naroda, prvenstveno kroz sudjelovanje u radu UN-a kako EZ i EU, tako i njihovih država članica; - poznavati odnos EZ i EU sa Zapadnoeuropskom unijom i NATO-om; - razumjeti ulogu EZ i EU u sustavu kolektivne sigurnosti UN-a (u smislu glave VII. Povelje UN-a). - poznavati međunarodnopravnu terminologiju; - sposobnost povezivanja znanja prava EZ i EU s međunarodnim pravom; - sposobnost vlastitog zaključivanja i argumentiranja nekih „otvorenih“ pitanja (poput npr. međunarodnopravnog 	

	<p>subjektiviteta EU; EZ između složene države i međunarodne organizacije, međunarodnopravni aspekti promjena koje donosi Ustav EU, i sl.).</p>
<p>Oblici provođenja nastave i način provjere znanja</p>	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije.</p> <p>Pisani/Usmeni ispit</p>
<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Andrassy, J., Bakotić, B., Vukas, B., Međunarodno pravo, sv. 1, Zagreb, 1995. ili 1998. (tekst otisnut sitnim i krupnim slogom); str. 1-36, 53-81, 134-139 i 149-154, 315-320. - Andrassy, J., Međunarodno pravo, Zagreb, 1990. (tekst otisnut sitnim i krupnim slogom) str. 318-354. - Koskenniemi, M.(ed.), International Law Aspects of the European Union, The Hague, London, Boston, Kluwer, 1988. - Seršić, M., „Odnos prava Europske unije i međunarodnog prava“, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, sv. 55, br. 5, 2005. - Lapaš, D., „Fragmentacija međunarodnog prava' – degeneracija ili evolucija?“, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, sv. 55, br. 2, 2005.
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nijman, J.E., The Concept of International Legal Personality – An Inquiry into the History and Theory of International Law, The Hague, 2004. - Amerasinghe, C.F., Principles of the institutional law of international organizations, Cambridge, 2005. - Simma, B.(ur.), The Charter of the United Nations - A Commentary, München, 1994. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio se sastoji od ispita znanja kroz pitanja koja zahtijevaju poznavanje gradiva i sposobnost pravne analize.</p> <p>Cilj studija je stjecanje pravničke obrazovanja specijalističkog tipa koja predstavlja osnovicu za specijalizaciju u praksi te stjecanje posebnih znanja koja polaznike vode u osnove naučnog istraživanja i produbljenog proučavanja pojedinih pravnih tema.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Komunitarno pravni smjer		
Naziv predmeta:	Pravo evropskih integracija	Šifra: IUR II 123
Nositelj predmeta	Prof.dr Nevenko Misita Viši ass. Lejla Balić	
Predavači	Prof. dr Zdravko Grebo Prof. dr Neveko Misita Prof. dr Jasna Bakšić Muftić Prof. dr Jasminka Gradašević Sijerčić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmet	<p>Tematske cjeline:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Socijalna, ekonomska i politička pozadina integracije Evrope - Integracija Evrope kao “zadati“ proces - Domašaj integracionog procesa (širenje i mogući institucionalni aranžmani) - Integraciona matica, “potencijalni članovi“ i “susjedi“ - Savjet/Vijeće Evrope i značajza zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda - Paralelni integracioni procesi - Institucionalna struktura EU - Instrumenti djelovanja EU - Osnovne komunitarne/unijske slobode - Uloga Evropskog suda/Suda EU u integracionom procesu 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - Produbljeno znanje o ekonomsko-političkoj pozadiji integracije u okviru EU; - Produbljeno znanje o instituciono-pravnom sistemu Evropske 	

	<p>unije, procesu konstitucionalizacije i "četiri slobode" u pravu Evropske unije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Produbljeno znanje o izvorima prava u pravnom sistemu EU; - Produbljeno znanje i razumijevanje uloge evropskog prava u odnosu na pravne poretke država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja uključujući ustavnopravne implikacije.
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama.</p> <p>Znanje koje se provjerava na ispitu. Prilikom provjere znanja od studenata se očekuje da na provjeri pokažu slijedeće znanje i vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje izabranih područja evropskog prava, postupaka koji se vode pred Evropskim sudom, te odnosa EU s trećim državama, posebno u postupku pridruživanja; - razumijevanje različitih metoda interpretacije prava EU i posljedice njihove primjene u društvenom kontekstu; - analiza i rješavanje pravnih problema primjenom primarnih i sekundarnih izvora prava tna složeno činjenično stanje. <p>Ispit se polaže u pisanom i/ili usmenom obliku.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Misita, N., Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. - Misita, N., Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. - Stanivuković, M., Pojedinač pred Sudom evropskih zajednica, Službeni glasnik, Beograd, 2007. - Čapeta, T., Sudovi Evropske unije. Nacionalni sudovi kao evropski sudovi, Institut za međunarodne odnose, Zagreb, 2002. - Rodin, S., Evropska integracija i ustavno pravo, IMO, Zagreb, 1997. - Ugovor o Europskoj zajednici / Ugovor o Europskoj uniji - Lisabonski ugovor
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Craig, P. and De Burca, G. EU Law, Text, Cases and Materials, Third Edition, Oxford University Press 2008. - Shaw, J., Law of the European Union, Palgrave 2000. - Hartley, T.C., Foundations of the European Community Law, 4th ed, 2003. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvalitet se kontroliše praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata.</p>

izvedbe predmeta	<p>Kvalitet se kontroliše i praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p> <p>Studenti se anketiraju o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.</p>
-------------------------	--

3. Međunarodno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Međunarodno- pravni smjer		
Naziv predmeta:	Diplomatsko i konzularno pravo	Šifra: IUR II 131
Nositelj predmeta	Doc.dr Nežla Borić	
Predavači	Doc.dr Nežla Borić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - diplomacija u sastavu međunarodnih odnosa; - strategije diplomatskog djelovanja; - multilateralna diplomacija; - konzularno pravo - diplomatsko pravo - diplomatski zastupnici i konzuli; 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje studenata sa teoretskim i istorijskim razvojem diplomatskog i konzularnog prava; - upoznavanje sa osnovnim načinima predstavljanja država u međunarodnim odnosima; 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>-Nastava se izvodi na predavanjima uz konsultacije sa studentima. Način polaganja ispita je u pismenom i usmenom obliku, uz kontinuiranu provjeru znanja tokom trajanje nastave. Vrednovat će se svi oblici rada za završnu ocjenu.</p> <p>-Prezentacije, diskusije i simulirana suđenja međunarodnih sudova</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - V.Đ. Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, 2004; - Stjepan Berković, Diplomatsko i konzularno pravo, Zagreb, 1997. 	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Radova Vukadinović, Politika i diplomacija, Politička kultura, Zagreb, 2004; - Stanko Nick, Diplomacija, metode i tehnike, Barbat, Zagreb, 1997. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave i studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima sa katedre. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita i anketom.</p>	

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Međunarodno- pravni smjer		
Naziv predmeta	Međunarodno humanitarno pravo	Šifra: IUR II 132
Nositelj predmeta	Doc.dr Nežla Borić	
Predavači	Doc.dr Nežla Borić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvori ratnog i humanitarnog prava 2. Rat i druge vrste oružanih sukoba 3. Ograničenja ratovanja obavezna u svim oružanim sukobima 4. Status ratnih zarobljenika 5. Okupacija 6. Pravila ratovanja na moru 7. Međunarodna krivična sudska tijela 8. Međunarodni krivični tribunal za bivšu Jugoslaviju <ul style="list-style-type: none"> - nadležnost - statut - pravila i procedura - presude 9. Međunarodni krivični tribunal za Ruandu 10. Stalni Međunarodni krivični sud 	
Opća i specifična znanja i vještine	-Upoznavanje studenata sa praksom rada međunarodnih sudskih tijela u oblasti međunarodnog humanitarnog prava	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>-Nastava se izvodi na predavanjima uz konsultacije sa studentima. Način polaganja ispita je u pismenom i usmenom obliku, uz kontinuiranu provjeru znanja tokom trajanje nastave. Vrednovat će se svi oblici rada za završnu ocjenu.</p> <p>-Prezentacije, diskusije i simulirana suđenja međunarodnih sudova</p>	

<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<p>-V.Đ. Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, 2004</p> <p>-H.Seibt, Praktikum iz međunarodnog humanitarnog prava(analiza slučajeva), ICRC, 2002</p> <p>-Hans-Peter Gasser, Međunarodno humanitarno pravo, uvodna razmatranja, MKCK, Zagreb, 2000</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>-J. Henckaerts, L. Doswald-Beck, Customary International Humanitarian Law, Cambridge University press, 2005</p> <p>-Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata, 1949</p> <p>-Poštovanje međunarodnog humanitarnog prava, MKCK i Interparlamentarna unija, Priručnik za parlamentarce, br.1. 1999</p> <p>-John E. Ackerman., Eugene O Sullivan, Praksa i procedura međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju sa odabranim materijalima Međunarodnog krivičnog tribunala za Ruandu, Fond otvoreno društvo, BiH, Sarajevo, 2002</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave i studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima sa katedre. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita i anketom.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Međunarodno- pravni smjer		
Naziv predmeta:	Međunarodno javno pravo – izabrane teme	Šifra: IUR II 133
Nositelj predmeta	Doc.dr Nežla Borić	
Predavači	Doc.dr Nežla Borić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>-Izvori međunarodnog javnog prava</p> <p>-Međunarodna zajednica</p> <p>-Sukcesija država</p> <p>-Diplomatsko-konzularno pravo</p> <p>-Međunarodne organizacije</p> <p>-Pravo Ujedinjenih nacija</p> <p>-Međunarodno pravo mora</p> <p>-Mirno rješavanje sporova</p> <p>-Arbitraža</p> <p>-Međunarodni sud pravde u Hagu (slučaj BiH pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu)</p> <p>-Pravo oružanih sukoba</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-Razumijevanje uloge međunarodnog javnog prava u odnosu na pravne poretke država</p> <p>-Razumijevanje problematike o sistemu pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodnopravnih subjekata</p> <p>-Međunarodni odnosi između država, država i međunarodnih organizacija, te odnosi međunarodnih organizacija</p> <p>-Za BiH međunarodno pravo je postalo od izuzetne važnosti s obzirom na činjenicu da se BiH pojavljuje kao strana u sporu pred međunarodnim sudovima, te mora imati dobro utemeljenu pravnu</p>	

	službu koja će zastupati njene legitimne interese
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>-Nastava se izvodi na predavanjima uz konsultacije sa studentima. Način polaganja ispita je u pismenom i usmenom obliku, uz kontinuiranu provjeru znanja tokom trajanje nastave. Vrednovat će se svi oblici rada za završnu ocjenu.</p> <p>-Analiza slučajeva iz međunarodnog javnog prava</p> <p>-Znanja i vještine o izradi pravnih mišljenja</p> <p>-Analiza presuda međunarodnih sudova</p> <p>-Prezentacije, diskusije i simulirana suđenja međunarodnih sudova</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>-V.Đ. Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, 2004</p> <p>-M. Kreća, M. Paunović, Praktikum iz međunarodnog javnog prava, Beograd, 2002</p> <p>-J. Andrassy, Međunarodno pravo, Zagreb, 1990</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>-M. Shaw, International Law, Cambridge University Press, 2004</p> <p>-I. Brownlie, Principles of Public International Law, Oxford University Press, 1998</p> <p>-V. Cenić-Grotić, Pravo međunarodnih ugovora, Rijeka, 2002</p> <p>-Povelja Ujedinjenih nacija</p> <p>-Statuti međunarodnih sudova</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave i studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima sa katedre. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita i anketom.

4. Teorijsko-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava- Teorijsko – pravni smjer		
Naziv predmeta	Sistem ljudskih prava	Šifra: IUR II 141
Nositelj predmeta	Prof.dr.Jasna Bakšić Muftić	
Predavači	Prof.dr.Jasna Bakšić Muftić, prof.dr.Zdravko Grebo, viši ass. mr. Midhat Izmirlija, ass.Damir Banović	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Istraživanja u oblasti ljudskih prava sa aspekta priznavanja, uživanja i zaštite :</p> <p>Priznavanje ljudskih prava</p> <ul style="list-style-type: none"> - Individualna i kolektivna ljudska prava - Individualni i kolektivni identiteti i ljudska prava - Država i ljudska prava - Ljudska prava i politička participacija - Manjinska prava i politička participacija - Pojam manjine - Nacionalne manjine - Rodne manjine - Religijske manjine - Jezičke manjine - Seksualne manjine <p>Uživanje ljudskih prava</p> <ul style="list-style-type: none"> - univerzalizam i kulturni partikularizam - diskriminacija - istraživanje diskriminacije / stereotipi, kultura, historija, - sukobi različitih ljudskih prava - ograničavanje ljudskih prava - monitoring - nevladine organizacije i ljudska prava - ljudska prava na Balkanu <p>Zaštita ljudskih prava</p> <ul style="list-style-type: none"> - UN mehanizmi za zaštitu ljudskih prava - Evropski sistem zaštite ljudskih prava - Regionalni sistemi zaštite ljudskih prava - Domaći mehanizmi za zaštitu ljudskih prava 	

<p>Opća i specifična znanja i vještine</p>	<p>-napredna znanja iz oblasti ljudskih prava</p> <p>- napredno znanje o prirodi pojedinih ljudskih prava, vrijednostima koje se njima štite i njihovo stavljanje u širi društveni kontekst u slučaju njihovog međusobnog sukoba</p> <p>- sposobnost analize studije slučaja i arazvijanje argumenatcije</p>
<p>Oblici provođenja nastave i način provjere znanja</p>	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama.</p> <p>Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja kao i samostalnim istraživanjima i analizi problema na osnovu ponuđene literature.Prilikom provjere znanja od studenata se očekuje da na provjeri pokažu slijedeće znanje i vještine:</p> <p>-pokazati razumijevanje izabranih područja ljudskih prava, postupaka koji se vode pred organima za zaštitu ljudskih prava , te teorijskih koncepata koji se odnose na priznavanje, uživanje i zaštitu ljudskih prava .</p> <p>-pokazati razumijevanje i sposobnost komparativne analize problema vezanih za univerzalizam i kulturni partikularizam na globalnom nivou</p> <p>-analizirati i rješavati pravne probleme u situacijama sukoba dva ljudska prava primjenom primarnih i sekundarnih izvora prava te literature koja obrađuje relevantna pitanja;</p> <p>-odrediti pravna pitanja te provesti istraživanje koristeći se različitim istraživačkim sredstvima, uključujući biblioteku i internet;</p> <p>-primjenjivati komunikacijske vještine u različitim situacijama;</p> <p>Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio ispita sastoji se od ispita znanja i ispita sposobnosti pravne analize. Na usmenom dijelu ispita ocjenjuje se sposobnost artikulacije i usmenog iznošenja argumenata.</p>
<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<p>-Ilija Pavlović „Većina i manjina” , Udruženje za političke nauke Jugoslavije i Ćigoja štampa, Beograd 1999</p> <p>-Dr.Boris Krivokapić „Zaštita manjina” , MinistarstvoSCG za ljudska prava i manjinska prava, Službeni list Srbije i Crne Gore , Beograd 2004</p> <p>- Jasna Bakšić Muftić „Sistem ljudskih prava” , Magistrat 2002</p> <p>- Miodrag Mitić „Nacionalne manjine „Službeni list SRJ, Beograd 1998</p> <p>- Human Rights and the Police , Council of Europe 1995</p> <p>-Gerard J.Wiarda „Protekting Human Rights, European Dimension</p> <p>-Facilitating Freedom of Religion or Belief: A Deskbook, The</p>

	<p>Norwegian Centrefor Human Rights, Martinus Nijhoff Publishers , 2004</p> <p>- Images of the Religious Other Edited by Christian Moe, Novi Sad 2008</p> <p>- Dijk et al. „Teorija i praksa Evropske konvencije o ljudskim pravima,” Muller, Sarajevo, 2001.</p> <p>- Charels N. I Hintejens (ur), „Gender, ethnicity and political ideologies”., London/New York, 1998.</p> <p>Jaquette Jane S i Wolchik S. (ur), „ Women and Democracy”, John Hopkins University Press, Baltimore/London, 1998.</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>Crnić J. i Filipović N. (ur.) “Ustavni sud u zaštiti ljudskih prava”, Zagreb 2000.</p> <p>Kuburić Z. i Moe C. (ur.), “ Religion and Pluralism in Education – Comparative appraches in the Western Balkans”, CEIR, Novi Sad. 2006.</p> <p>Vehabović F.i al. ”zvještaj o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini”, Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2009.</p> <p>Savić S. I al. “Romkinje”, Futura publikacije, Novi Sad, 2001.</p> <p>Kandido – Jakšić M. “ Polnost i politika”, Beogradski krug, Beograd, 2001.</p> <p>/kao i sva relevantna istraživanja I podaci o stanju ljudskih prava u Evropi u Bosni i Hercegovini/ Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Teorijsko - pravni smjer		
Naziv predmeta	Teorija države	Šifra: IUR II 142
Nositelj predmeta	Prof.dr. Zdravko Grebo	
Predavači	Prof.dr. Zdravko Grebo, prof.dr. Jasna Bakšić – Muftić, viši ass. mr. Midhat Izmirlija, ass.Damir Banović	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Ideja moderne države</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastanak moderne države - Razvoj moderne države <p>Odnos autokratskih i demokratskih režima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Totalitarni režimi - Autoritarni režimi <p>Hibridni režimi/ defektne demokratije</p> <p>Osnovni tipovi demokratije</p> <p>Liberalna demokratija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liberalizam i moderna država - Liberalizam i sloboda - Kritika liberalne demokratije <p>Pluralistička teorija demokratije</p> <p>Neposredna demokratija</p> <p>Participativna demokratija</p> <p>Socijalna demokratija</p> <p>Deliberativna demokratija</p> <p>Kompleksna demokratija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropski sistem - Demokratizacija evropskih političkih sistema <p>Majoritarne i konsenzusne demokratije</p>	

	<p>Pluralna društva i pojam konsocijacijske demokratije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Institucionalno ustrojstvo konsocijacijske demokratije - Transformacija konsocijacijskih režima - Politička kultura evropskih konsocijacijskih demokratija - Kriza konsocijacijskih demokratija
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-napredno znanje o teorijama države i pravnim sistemima, nastanku i razvoju moderne države izučavanjem izabranih pravnih teorija države, političkih procesa i praktičnih primjera;</p> <p>-napredno znanje o društvenim procesima koji utječu na formiranje različitih teorija države i njihovih kritika, demokratskih sistema, te procesa konstitucionalizacije prava i pravnog uređenja države;</p> <p>-napredno znanje i razumijevanje odnosa unutar evropskog sistema država, definiranja Evropske unije kao kompleksnog sistema, te evropskih institucija. Posebno razumijevanje procesa demokratizacije evropskih političkih sistema.</p> <p>-napredno znanje i razumijevanje teorije konsocijacijske demokratije i odnosa pluralno društvo - država nacija, funkcioniranja konsocijacijskih demokratija, uključujući studije slučaja.</p>
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama.</p> <p>Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja. Prilikom provjere znanja od studenata se očekuje da na provjeri pokažu slijedeće znanje i vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pokazati razumijevanje izabranih teorija države i njihovog međusobnog odnosa posljedice njihove primjene u društvenom kontekstu; -pokazati razumijevanje različitih pristupa u pogledu teoretskog definiranja demokratskih sistema -analizirati i rješavati kompleksne teoretske probleme primjenom različitih pravnih teorija i teorija države; -odrediti pravna pitanja te provesti istraživanje koristeći se različitim istraživačkim sredstvima, uključujući biblioteku i internet; -primjenjivati komunikacijske vještine u različitim situacijama; <p>Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio ispita sastoji se od ispita znanja i ispita sposobnosti pravne analize. Na usmenom dijelu ispita ocjenjuje se sposobnost artikulacije i usmenog iznošenja argumenata.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>J. Isense, 2004: <i>Država, ustav, demokracija</i>, Politička kultura, Zagreb;</p> <p>Mill John Stuart, 1988: O slobodi, u: <i>Izabrani politički spisi I</i>,</p>

Informator/Fakultet političkih znanosti, Zagreb;

Bobbio Norberto, 1992: *Liberalizam i demokracija*, Novi liber, Zagreb;

Tocqueville, 1995: *O demokraciji u Americi*, Informator i Fakultet političkih znanosti, Zagreb;

Locke John, 1978: *Dve rasprave o vladi*, velika edicija "Ideja", Beograd

E.J. Hobsbawn, 1993: *Nacije i nacionalizam*, Novi Liber, Zagreb;

Jael Tamir, 2002: *Liberalni nacionalizam*, "Filip Višnjić", Beograd;

Anthony D. Smith, 2003: *Nacionalizam i modernizam*, FPZ, Zagreb;

Arend Lijphart, *Patterns of Democracy. Government Forms and Performance in Thirty-Six Countries*, New Haven/London: Yale University Press

Josep M. Colomer (ur.), 2002, *Political Institutions in Europe*, Routledge, London/New York:

Arend Lijphart, 1992, *Demokracija u pluralnim društvima*, Globus/Školska knjiga, Zagreb;

Dahl, Robert, 1956: *A Preface to Democratic Theory*, University of Chicago Press, Chicago.

Giddens, Anthony, 1998: *Treći put. Obnova socijaldemokracije*, Politička kultura, Zagreb.

Rawls, John, *Politički liberalizam*, Kruzak, Zagreb.

Habermas, Jürgen, *The Inclusion of the Other*, (ur. Cronin, C, De Greiff, P.), Polity Press.

Habermas, Jürgen, 1993: *Tri normativna modela demokracije: o pojmu deliberativne politike*, *Encyclopaedia moderna*, (14) 2.

Beetham, D/Lord, C., 1998: *Legitimacy and the EU*, Longman/Pearson.

Plamenatz, John, 1973: *Democracy and Illusion*, Longman, London.

Olson, Mancur, 2009: *Logika kolektivnog djelovanja*, Biblioteka Politička misao, Zagreb.

Jacques, Ranciere, 2008: *Mržnja demokracije*, Naklada Ljevak, Zagreb;

Schmitt, Carl, 2007: *Politički spisi*, Politička kultura, Zagreb;

Robert Dahl, 2000: *O demokraciji*, Politička kultura, Zagreb.

	<p>Bobbio, Norberto, 1990: <i>Budućnost demokratije</i>, Filip Višnjić, Beograd.</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>Hayek, Friedrich A., 1969: <i>Studies in Philosophy, Politics and Economics</i>, Simon and Schuster. New York.</p> <p>Robert A. Dahl, 1998 <i>Poliarhija. Participacija i opozicija</i>, Politička kultura, Zagreb;</p> <p>Arend Lijphart, 1998 <i>Parlamentarna ili predsjednička vlast?</i>, Fakultet političkih znanosti, Zagreb;</p> <p>Leksikon temeljnih političkih pojmova. Abeceda demokracije, 1990: Školska knjiga, Zagreb;</p> <p>I. Berlin, Dva poimanja slobode, u knjizi : Četiri eseja o slobodi, Feral Tribune, Split;</p> <p>Reihnhard Kühnl, 1978: <i>Oblici građanske vladavine. Liberalizam-fašizam</i>, IC Komunist, Beograd;</p> <p>Dahl, Robert, 1998: <i>Poliarhia: participacija i opozicija</i>, Politička kultura, Zagreb;</p> <p>Hayek, Friedrich A., 1960: <i>The Constitution of Liberty</i>, Henry Regnery Co. Chicago;</p> <p>Schumpeter, Joseph, 1960: <i>Kapitalizam, socijalizam i demokracija</i>, Kultura, Beograd;</p> <p>Benhabib, Seyla (ur.), 1996: <i>Democracy and Difference</i>, Princeton University Press;</p> <p>Mouffe, Chantal, 2000: <i>The Democratic Paradox (Radical Thinkers)</i>, Verso, London;</p> <p>Wright, Vincent, <i>Non-Democratic Regimes. Theory, Government and Politics</i>, Basingstoke/ London: Macmillan/ Paul Brooker, 2000.</p> <p>Seymour Martin Lipset i Jason M. Lakin, 2006: <i>Stoljeće demokracije</i>, Politička kultura, Zagreb.</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili</p>

	<p>znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.</p>
--	---

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava- Teorijsko – pravni smjer		
Naziv predmeta	Teorija prava	Šifra: IUR II 143
Nositelj predmeta:	Prof.dr Zdravko Grebo	
Predavači:	Prof. dr Zdravko Grebo, prof.dr Jasna Bakšić – Muftić, viši. ass. mr Midhat Izmirlija, ass. Damir Banović	
Status predmeta:	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati:	30	
Broj ECTS bodova:	10	
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje pojma i izvora filozofije prava; - razumijevanje odnose između teorije i filozofije prava; - problemski razvoj filozofije prava; - pojam prava; - jezik prava; - argumentacija i pravo; - vrijednosti i pravo; - aktuelni problemi filozofije i teorije prava 	
Opća i specifična znanja i vještine:	<ul style="list-style-type: none"> - studenti/ce će usvojiti proširenja znanja iz oblasti teorije i filozofije prava - studenti/ce će razumjeti značaj izučavanja filozofije prava - studenti/ce će usvojiti i rezumijeti osnovne pravce u filozofiji prava i dominantnih političko – pravnih doktrina - dovođenje u vezu stečenog znanja iz pozitivno pravnih predmeta sa izvanpravnim normativnim sistemima ko što su filozofski, religijski i etički; - razvijanje sposobnosti kritičkog razmišljanja; - osposobljavanje studenata/ica za razumijevanje političkih doktrina. 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama. Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja.</p> <p>Ispit je usmeni i/ili pismeni.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Bloh, E, „Prirodno pravo i ljudsko dostojanstvo“, Beograd, 1977; - Bruneteau, Berbard, „Totalitarizmi“, Politička kultura, Zagreb, 2002; - Dal, Robert, „Demokracija i njeni kritičari“, CID, Podgorica, 1999; - Fuler, L, „Moralnost prava“, CID, Podgorica, 1999; - Hart, H.L.A, „Pojam prava“, Cetinje, 1994; - Held, Dejvid, „Modeli demokracije“, Školska knjiga, Zagreb, 1990; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Jabloner, K, „Članci o čistoj teoriji prava“, Dosije, Beograd, 2001; - Kelzen, H, „Opšta teorija države i prava“, Beograd, 1951; - Paund, Rosco, „Uvod u filozofiju prava“, CID Podgorica, 1996; - Perelman, H, „Pravo, moral i filozofija“, Beograd, 1951; - Radbruch, G, „Filozofija prava“, Pravni fakultet, Beograd, 1998; - Rawls, J, „Teorija pravde“, Cetinje, 1988; - Rouvillois, F, „Pravo“, Rabic, Sarajevo, 2004. - Vekio, del G, „Pravo, pravda, država“, Plato, Beograd, 1998; - Vračar, S, „Strukturalnost filozofije prava“, Cetinje, 1997;
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspjehnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem rada studenata/ice koji se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s Katedre, lično ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, evaluacijom nastavnog procesa i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti/ce usvojil/ei znanja i vještine koji se tiču predmeta. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima/cama i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.</p>

5. Upravno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Upravno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Službeničko pravo	Šifra: IUR II 151
Nositelj predmeta	Prof.dr Sead Dedić, <i>profesor emeritus</i> Prof.dr Jaminka Gradašćević-Sijerčić	
Predavači		
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>1. Uvod u službeničko pravo</p> <p>1.1. Značenje normativne regulacije službeničkog statusa</p> <p>1.2. Pojam službeničkog prava</p> <p>1.3. Odnos službeničkog prava i drugih grana prava</p> <p>1.4. Pravni izvori službeničkog prava</p> <p>1.5. Određivanje pojma službenika</p> <p>1.6. Vrste službenika</p> <p>2. Službeničko pravo u pozitivnom zakonodavstvu BiH</p> <p>2.1. Zakoni o državnim službenicima u BiH</p> <p>2.2. Prava i dužnosti državnih službenika</p> <p>2.3. Zasnivanje službeničkog odnosa</p> <p>2.4. Odgovornost državnih službenika</p> <p>2.5. Prestanak službeničkog odnosa</p> <p>2.6. Namještenici</p> <p>2.7. Norme krivičnog prava od značaja za službeničko pravo</p> <p>3. Evropski standardi službeničkog prava</p> <p>3.1. Evropski standardi službeničkog prava</p>	

	3.2. Evropski standardi službeničkog zakonodavstva i zakoni o državnim službenicima u BiH
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-razumjeti problematiku posebnih sistema radnih odnosa odnosno radne odnose koji se uspostavljaju između državnih službenika i države kao poslodavca;</p> <p>-razumjeti načela zakonitosti,pravne sigurnosti,hijerahijske podređenosti,odgovornosti za rezultate,te zabrane diskriminacije;</p> <p>-poznavati problematiku prava i dužnosti državnih službenika ;</p> <p>-poznavati strukturu i klasifikaciju radnih mjesta u državnoj službi;</p> <p>-razumjeti ulogu evropskih standarda službeničkog zakonodavstva;</p> <p>-sposobnost vlastitog zaključivanja i argumentiranja nekih „otvorenih“ pitanja (poput npr. odgovornosti,prestanka službeničkog statusa i sl.).</p>
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije.</p> <p>Pisani/Usmeni ispit</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>-Eugen Pusić: Nauka o upravi, Zagreb: Školska knjiga, 2002.,</p> <p>-Sead Dedić,Specifičnosti ostvarivanja i zaštite prava iz radnih odnosa državnih službenika u BiH, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu,1-2007.,s.79-98</p> <p>-Sead Dedić i drugi,radni odnosi službenika i namještenika u FBiH,sarajevo,1999</p> <p>-Jasna Omejec ,Državni službenici u praksi Europskog suda za ljudska prava,u zborniku : Upravno pravo - aktualnosti upravnog sudovanja i upravne prakse,Informator,Zagreb,</p> <p>- Ivo Borković:Službeničko pravo, Zagreb,1999.,</p> <p>-Marčetić, Gordana (2005) Javni službenici i tranzicija. Zagreb: Društveno veleučilište, Konrad Adenauer Stiftung. (III-1.1 Javni službenici i tranzicija, str.119-145; III-1.2 Uloga javnih službenika u tranziciji, str. 146-165)</p> <p>-Musa, Anamarija (2006) Evropski standardi službeničkog prava i Zakon o državnim službenicima iz 2005. Hrvatska javna uprava &:4, str. 91-132</p> <p>-OECD Sigma (1997) Promoting Performance and Professionalism in</p>

	<p>the Public Service, SIGMA Papers No.21</p> <p>-The European Ombudsman (2005) European Code of Good Administrative Behaviour</p> <p>-Palidauskaite, Jolanta (2003) Codes of Conduct for Public Servants in Eastern and Central European Countries: Comparative Perspective</p> <p>-European Commission: White paper on services of general interest, COM (2004)704 final</p> <p>-Zakonski i drugi propisi</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>-EIPA (2005) A New Space for Public Administration and Services of General Interest in an Enlarged Union. <i>Study intended for the Ministers responsible for Public Administration of the Member States of the European Union</i>, Luxembourg, 8 June 2005. (odabrana poglavlja)</p> <p>-Koprić, I, G.Marčetić (2000) Kriza socijalne države, reforme javne uprave i hrvatsko upravno osoblje, <i>Hrvatska javna uprava</i> 2:1, str. 25-82</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava - Upravno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Upravno pravo – izabrane teme	Šifra: IUR II 152
Nositelj predmeta	Prof.dr. Nedžad Duvnjak	
Predavači	Prof.dr.Nedžad Duvnjak Viši ass. dr Enver Ajanović	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>VANREDNA PRAVNA SREDSTVA U UPRAVNOM POSTUPKU I UPRAVNOM SPORU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Pojam i nastanak pravnih sredstava 2. Ustavna utemeljenost redovnih i vanrednih pravnih sredstava u upravnom postupku i u upravnim sporovima 3. Karakter upravno-pravnog odnosa i postojanje množine vanrednih pravnih sredstava 4. Načelo pravosnažnosti i upravno-pravni odnosi 5. Razvoj oblika vanrednih pravnih sredstava u upravnom postupku i u upravnim sporovima 6. Vanredna pravna sredstva u upravnom postupku <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Obnova postupka 6.2. Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom 6.3. Zahtjev za zaštitu zakonitosti 6.4. Poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora 6.5. Ukidanje i mijenjanje rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke 6.6. Vanredno ukidanje (izvršnog rješenja) 6.7. Oglašavanje rješenja ništavnim 7. Vanredna pravna sredstva u uporednom pravu 8. Vanredna pravna sredstva u uporednom sporu 	

	<p>8.1. Ponavljanje postupka</p> <p>8.2. Zahtjev za vanredno preispitivanje pravosnažne sudske odluke</p> <p>8.3. Specifičnosti u sporovima pune jurisdikcije</p> <p>9. Vanredna pravna sredstva u uporednom pravu</p>
Opća i specifična znanja i vještine	-način ostvarenja principa pravne države i produbljeno teorijsko poznavanje prava vanrednih pravnih sredstava
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama.</p> <p>-Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara <i>okvirnom sadržaju predmeta</i> koji student pohađa na postdiplomskom studiju (II ciklusu)</p> <p>Usvojeno znanje se provjerava pismenim i usmenim ispitom.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - I.Festić, Upravno pravo, Sarajevo, 2009. - I.Festić, Uprava, vlast, zakonitost, Sarajevo, 1982. - Komentari ZUP-a i ZUS-a (Bačić V. – Tomić Z., P.Krijan, - B.Majstorović, S.Popović, L.Dragojlović i dr., - P. Dimitrijević, Pravosnažnost upravnih akata, Beograd ,1973. - I.Krbek, Pravo jugoslovenske javne uprave, III knjiga, Zagreb, 1962. - Ivo Borković, <i>Upravno pravo</i>, Šesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, izdavač Informator, Zagreb 1997. godina -Zoran R. Tomić, <i>Upravno pravo</i>, sistem, Treće, novelirano i prošireno izdanje, izdavač Javno preduzeće, Službeni list SRJ, Beograd 1998. godine -Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković,<i>Upravno pravo</i>, izdavač Savremena administracija, Beograd 1999. godine
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.

	<p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada</p>
--	---

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Upravno – pravni smjer		
Naziv predmeta	Upravni spor	Šifra: IUR II 153
Nositelj predmeta	Prof. Dr. Nedžad Duvnjak	
Predavači	prof.dr Ibrahim Festić, <i>emeritus</i> prof.dr Nedžad Duvnjak viši ass. dr Enver Ajanović	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Metodologija istraživanja prava upravnog spora</p> <ul style="list-style-type: none"> -vrste sistema sudske kontrole nad upravom -upravni spor u materijalnom i formalnom smislu -vrste upravnih sporova -upravni spor u Republici Hrvatskoj prije i poslije 1991. godine -upravni spor u Srbiji -organ koji rješava upravne sporove -predmet spora -stvari izuzete iz upravnog spora -razlozi zbog kojih se upravni akt može pobijati -stranke u upravnom sporu -pokretanje upravnog spora -sadržaj tužbe -usmena rasprava -sudske odluke -obaveznost sudskih presuda 	

	<p>-posebne vrtse upravnih sporova</p> <p>-zaštita sloboda i prava zajamčenih ustavom</p>
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-način ostvarenja principa pravne države i produbljeno teorijsko poznavanje prava upravnog spora država iz neposrednog susjedstva</p>
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>-Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama.</p> <p>-Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara <i>okvirnom sadržaju predmeta</i> koji student pohađa na postdiplomskom studiju (II ciklusu)</p> <p>-Prilikom provjere znanja od studenta se očekuje da na ispitu pokažu da:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) savladaju podjelu upravnog spora b) poznaju upravni spor u fazi prethodnog i redovnog postupka postupka upravnog spora c) poznaju vrste upravnosudskih odluka d) poznaju zaštitu ljudskih prava i sloboda garantiranih ustavom
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>-Ivo Borković, <i>Upravno pravo</i>, Šesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, izdavač Informator, Zagreb 1997. godina</p> <p>-Zoran R. Tomić, <i>Upravno pravo</i>, sistem, Treće, novelirano i prošireno izdanje, izdavač Javno preduzeće, Službeni list SRJ, Beograd 1998. godine</p> <p>-Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković, <i>Upravno pravo</i>, izdavač Savremena administracija, Beograd 1999. godine</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada</p>

Nastavni program izbornih predmeta

1. Državno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Državno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Organiziranje i finansiranje socijalne zaštite u BiH	Šifra: IUR II 114s
Nositelj predmeta	Prof.dr Sead Dedić, emeritus Prof.dr Jasminka Gradašćević-Sijerčić	
Predavači	Prof.dr Sead Dedić, <i>profesor emeritus</i> Prof.dr Jasminka Gradašćević-Sijerčić Viši ass. mr Mehmed Hadžić	
Status predmeta	Izborni - seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	Svrha je predmeta sagledati način organiziranja i finansiranja socijalne zaštite u FBiH, RS i Brčko DbiH analizirajući organizacione oblike i modele finansiranja socijalne zaštite. Ova pitanja relevantna su posebno u korelaciji sa izvršenom podjelom nadležnosti u oblasti socijalne politike u BiH jer kroz ove aspekte se dolazi do stvarne pozicije građana BiH koji se nalaze u stanju privremene ili trajne socijalne potrebe koju ne mogu riješiti bez pomoći društvene zajednice.	
Opća i specifična znanja i vještine	- razumijevanje socijalne zaštite/socijalne pomoći u užem smislu, - razumijevanje socijalnih prestacija ,te najefikasnijih mjera i aktivnosti poduzetih u cilju socijalne pravičnosti,antikorupcijskih mjera,	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Ispit pismeni i usmeni. Na seminaru se provodi o istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.	
Popis literature potrebne za studij i za	- Bejaković, P. (2000.) Borba protiv siromaštva u SAD, Revija za	

<p>polaganje ispita</p>	<p>socijalnu politiku 2: 147-162.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šućur, Z. (2005.) Socijalna pomoć, u: V. Puljiz, G. Bežovan, Z. Šućur, S. Zrinščak Socijalna politika. Zagreb: Pravni fakultet, str. 271-315. - Šućur, Z. (2008.) Socijalna pomoć i socijalna skrb, u: V. Puljiz, G. Bežovan, T. Matković, Z. Šućur, S. Zrinščak Socijalna politika Hrvatske. Zagreb: Pravni fakultet, str. 219-277 - Šućur, Z. (2004.) Pristup pravima opće socijalne pomoći, Revija za socijalnu politiku 1: 21-38. - Stropnik, N. (2001.) Minimalni dohodak i novčana socijalna pomoć u državama Europske unije, Revija za socijalnu politiku 1: 35-52.
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gough, I., Bradshaw, J., Ditch, J., Eardley, T., Whiteford, P. (1997.) Social Assistance in OECD Countries, Journal of European Social Policy 1: 17-43. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava - Državno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Upravno pravo i politički sistem	Šifra: IUR II 115s
Nositelj predmeta	prof.dr.Nedžad Duvnjak	
Predavači	Prof.dr Nedžad Duvnjak Viši ass. mr Lejla Balić	
Status predmeta	seminar -izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Svrha predmeta je sagledati razvoj političkih sistema razvijenih evropskih država sa aspekta analize naizmjeničnog jačanja i slabljenja koncentracije društvene moći i utjecaja u državnim institucijama, odnosno jačanja i slabljenja države. Položaj i zadatke državne uprave u različitim fazama državnog razvoja, a posebno u savremenim sistemima analizirati će se kroz sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastanak savremenih država u državna uprava kao glavni instrument koncentracije političke moći monarha; - građanska i industrijska revolucija kao faze dekoncentracije i ponovne koncentracije društvene moći u instituciji države; - kraj 20. vijeka kao faze nove dekoncentracije političke moći i ideja o javnom sektoru; - odnos političke odlučujuće skupine i uprave kao izvršujuće organizacije; - vrste demokratskih političkih režima i odnos prema upravi; - birokratizacija vlasti; režim političke uprave; režim “partije i države”; - demokratske političke vrijednosti i javna uprava; 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje procesa nastanka državne vlasti kao procesa koncentracije političke moći, te razumijevanje veze između evoluiranja ideje o suverenosti i demokratskih reformi političkog sistema; - razumijevanje razloga najprije širenja javnog sektora u industrijskom i urbanom društvu, a zatim i negativnih aspekata ovog trenda; - Poznavanje i sposobnost komparacije upravnih institucija i sklopova institucija pojedinih država, posebno u pogledu ustrojstva vlasti; - Poznavanje i sposobnost komparacije upravnih institucija kod nedemokratskih režima; - sposobnost interpretacije upravnih načela i odredaba na praktičnim primjerima i problemima iz prakse, uz primjenu komparativne metode. 	

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Ispit pismeni i usmeni.</p> <p>Na seminaru se provodi istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Eugen Pusić: Nauka o upravi, Školska knjiga, Zagreb 2002.; str.37 – 45; - Ivan Koprić(ur): Javna uprava – nastavni materijali, Pravni fakultet i društveno veleučilište, Zagreb, 2006., str 37 -43, 355 – 356. - Ibrahim Festić: Upravno pravo, opšti dio, Sarajevo 2009. - Ćazim Sadiković: Politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2004. - Nijaz Duraković: Uporedni politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevo, 2007.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Hague-Harrop-Breslin: Komparativna politika i vladavina, Fakultet političkih znanosti, Zagreb 2001. - Jurgen Hartman: Politički sustavi Velike Britanije, Francuske i SAD, Politička kultura, Zagreb 2007. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava- Državno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Ustavno pravo – uporedno pravni aspekti	Šifra: IUR II 116s
Nositelj predmeta	prof.dr.Nedžad Duvnjak	
Predavači	Prof.dr Nedžad Duvnjak Viša ass. mr Lejla Balić	
Status predmeta	Seminar – izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - istorijski prikaz političkih i institucionalnih temelja evropskih demokratskih država: načela suverenosti naroda, predstavničke vladavine, načela podjele vlasti vlasti, vladavine prava; - ustrojstvo vlasti evropskih država: parlamentarni sistemi, polupredsjednički sistemi; Položaj šefa države; Vlade: homogene i koalicijske vlade; Položaj i uloga parlamenata: bikameralizam i monokameralizam; Složene države i federalizam. Primjena načela konsocijacije; Stranački sistemi; - tranzicijske zemlje i evropske integracije; 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje i sposobnost primjene temeljnih ustavnih i političkih koncepata ustavne vladavine u savremenim demokratijama; - poznavanje i sposobnost komparacije ustavnih institucija i sklopova institucija pojedinih država, posebno u pogledu ustrojstva vlasti; - sposobnost interpretacije ustavnih načela i odredaba na praktičnim primjerima i problemima iz prakse, uz primjenu komparativne metode; 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Ispit pismeni i usmeni. Na seminaru se provodi istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Branko Smerdel, Smiljko Sokol: Ustavno pravo, PFZ 2006 - Ćazim Sadiković: Politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2004. - Kasim Trnka: Ustavno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Sarajevo 2001. - Marijana Pajvančić: Ustavno pravo, Pravni fakultet, Novi Sad, 2003. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Nurko Pobrić: Ustavno pravo, Slovo, Mostar, 2000. - Nijaz Duraković: Uporedni politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2007.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Arsen Bačić-Petar Bačić: Legislature i parlamentarizam, PF Split, 2007. - Biljana Kostadinov: Suvremeni francuski parlamentarizam, PF Zagreb 2004. - Darko Simović, Polupredsednički sistem, Pravni Fakultet Univerziteta u Beogradu, 2008. - Dieter Nohlen: Izorno pravo i stranački sustav, Školska knjiga, Zagreb 1992. - Irena Pajić: Parlamentarno pravo, Pravni Fakultet, Niš, 2006. - Hague-Harrop-Breslin: Komparativna politika i vladavina, Fakultet političkih znanosti, Zagreb 2001. - Hanes Hofbauer: Proširenje EU na istok, Filip Višnjić, Beograd, 2004. - Jurgen Hartman: Politički sustavi Velike Britanije, Francuske i SAD, Politička kultura, Zagreb 2007. - Robert Podolnjak: Federalizam i republikanizam: Stvaranje američkog Ustava, Barbat, Zagreb, 2004 - S. Sokol, Polupredsjednički sustav i parlamentarizam, Politička misao, Zagreb 1992. - B. Tomljanović, Državni poglavar kao demokratski arbitar: od ideje do polupredsjedničkog sustava, Zbornik PFZ, 1996., br. 1 <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

2. Komunitarno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Komunitarno – pravni smjer		
Naziv predmeta	Radne migracije u pravu EU	Šifra: IUR II 124s
Nositelj predmeta	Prof.dr Jasminka Gradašćević-Sijerčić	
Predavači	Viši ass. mr Mehmed Hadžić	
Status predmeta	seminar -izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Svrha je predmeta sagledati migracije radne snage u EU na tri nivoa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -slobode kretanja državljana država članica u svrhu zapošljavanja, -promjena nastalih zbog proširenja EU, -položaja osoba koji nisu državljani EU u pogledu prijema na tržište rada i tretmana unutar država članica EU. <p>Ova pitanja relevantna su ne samo za unutrašnje tržište u EU, već i za države kandidatkinje u procesu usklađivanja internog prava s pravnom stečevinom EU.</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> -razumijevanje prava Eu u pogledu integriranja migracije radne snage -razumijevanje problematike proširenja EU -interpretacije i primjena prelaznih aranžmana u Ugovoru o pristupanju EU koji se odnose na slobodu kretanja radnika. 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Ispit pismeni i usmeni.</p> <p>Na seminaru se provodi o istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Međunarodna konvencija o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih porodica od 18.12.1990. - Baletić, Z. (1983.), Međunarodne migracije u modernom ekonomskom razvoju, Centar za istraživanje migracija, Migracije, 8-9: 259-273. - Mesić, M. (1988.), Europska migracijska situacija i perspektiva, 	

	<p>Migracijske teme, 4: 371-394.</p> <p>- Ochel, W. (2001.), Imigracijske politike-natjecanje za sposobnost, Ekonomist, br. 3-4, str. 46-50.</p> <p>- Oliviera-Roca, M. (1987.), Tipovi cirkulacije stanovništva i radne snage, Migracijske teme, 1: 31-42.</p> <p>Važnije internet stranice:AEMI – The Association of European Migration Institutions;ASEN – The Association for the Study of Ethnicity and Nationalism;IMISCOE –International Migration, Integration & Social Cohesion;IOM – International Organization for Migration</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Komunitarno – pravni smjer		
Naziv predmeta	Jugoistočna Evropa, evropske integracije i međunarodno pravo	Šifra: IUR II 125s
Nositelj predmeta	Nastavnici i saradnici Katedre	
Predavači	Nastavnici i saradnici Katedre	
Status predmeta	seminar -izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Svrha je predmeta proučavanja procesa i mehanizama integracija zemalja Jugoistočne Evrope u Evropsku uniju. Evropsko vijeće je putem Solunske agende za Jugoistočnu Evropu podržalo evropsku perspektivu zemalja Jugoistočne Evrope.</p> <ul style="list-style-type: none"> - proces evropskih integracija; - postupak pristupanja zemalja potencijalnih članica; - zemlje Jugoistočne Evrope u procesu evropskih integracija; - proces stabilizacije i pridruživanja (sporazum o stabilizaciji i pridruživanju); - razmatranje kriterija za pristupanje (politički, ekonomski, etc) - reforme i institucionalni razvoj; - prepristupni fondovi (prepristupna finansijska pomoć) - Bosna i Hercegovina u kontekstu evropskih integracija; 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje procesa integracije u Evropsku iniju; - prepoznavanje mehanizama integracije; - usvajanje znanja o Evropskoj uniji i reformskim procesima; - proces integracije zemalja Jugoistočne Evrope - proces integriranja Bosne i Hercegovine u EU 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama. Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja.</p> <p>Prilikom završnog razgovora na kojem će se formirati konačna ocjena od studenata/ica se očekuje da pokažu slijedeća znanja i vještine: razumijevanje pojmova, kategorija i procesa evropskih integracija, s specifičnim osvrtom na prostor Jugoistočne Evrope. Na usmenom dijelu ispita ocjenjuje se sposobnost artikulacije i usmenog iznošenja argumenata. Seminarskim radom studenti/ce će demonstrirati vještine koje su stekli/e za izradu naučno-istraživačkih radova.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Misita, N., Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. - Misita, N., Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Rodin, S., <i>Europska integracija i ustavno pravo</i>, IMO, Zagreb, 1997. - O'Brennan, John.(2006). <i>The Eastern Enlargement of the European Union</i>. New York: Routledge. - Schneider, Christina. (ed.). (2009). <i>Conflict, Negotiation and European Union Enlargement</i>. New York: Cambridge University Press - Vachudova, Milada Ana. (2005). <i>Europe Undivided: Democracy, Leverage & Integration After Communism</i>. New York: Oxford University Press - Ugovor o Europskoj zajednici / Ugovor o Europskoj uniji - Lisabonski ugovor - izvještaji Evropske komisije o napretku zemalja;
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Craig, P. and De Burca, G. <i>EU Law, Text, Cases and Materials</i>, Third Edition, Oxford University Press 2008. - Shaw, J., <i>Law of the European Union</i>, Palgrave 2000. - Hartley, T.C., <i>Foundations of the European Community Law</i>, 4th ed, 2003 <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem rada studenata/ice koji se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s Katedre, lično ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, evaluacijom nastavnog procesa i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti/ce usvojili/ei znanja i vještine koji se tiču predmeta. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima/cama i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Komunitarno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Direktive u pravu Europske unije	Šifra: IUR II 126s
Nositelj predmeta	Nastavnici i saradnici Katedre	
Predavači	Nastavnici i saradnici Katedre	
Status predmeta	seminar -izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Svrha je predmeta analizirati direktive kao jedan od izvora prava EU, jer se radi o najbrojnijem instrumentu zakonodavnog tipa u EU. Specifičnost direktiva je da one nisu kompletni regulatorni instrumenti, već se dio regulacije događa na evropskoj, a dio na nacionalnoj razini. Stoga je svaka država članica obavezna svaku direktivu ugraditi u svoj interni pravni poredak. U vezi sa direktivama, javlja se stoga nekoliko pravno relevantnih pitanja:</p> <p>Kako se direktive unose u interno pravo?</p> <p>Što se smatra ispravnim ostvarenjem obligacije cilja?</p> <p>Što ako je direktiva pogrešno prenesena u interno pravo?</p> <p>Što ako direktiva nije prenesena u interno pravo?</p> <p>Ova pitanja relevantna su ne samo u članstvu u EU, već i državama kandidatkinjama u procesu usklađivanja internog prava pravu EU.</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-razumijevanje kako se direktive unose u interno pravo</p> <p>-razumijevanje što se smatra ispravnim prenošenjem</p> <p>-razumijevanje problematike interpretacije i primjene direktiva u državama kandidatkinjama u procesu usklađivanja internog prava s pravom EU.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Ispit pismeni i usmeni.</p> <p>Na seminaru se provodi originalno istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>- Prechal, S., Directives in European Community Law, A study of Directives and their enforcement in national Courts, Clarendon Press, Oxford, 1995</p>	

	<p>- Direct Effect – Rethinking a Classic of EC Legal Doctrine, ed. by Prinssen and Schrauwen, Europa Law Publishing, Groningen, 2002</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dounska</p>	<p>- Curtin, D., Directives: The Effectiveness of Judicial Protection of Individual Rights, (1990) 27 CMLRev. 709.</p> <p>- WARD, Angela, New Frontiers in Private Enforcement of E.C. Directives, (1998) 23 ELRev. 65.</p> <p>- Craig, P., Directives: Direct Effect, Indirect Effect and the Construction of National Legislation, (1997) 22 ELRev. 519.</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

3. Međunarodno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Međunarodno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Međunarodni odnosi	Šifra: IUR II 134s
Nositelj predmeta	Doc.dr Nežla Borić Nastavnici i saradnici Katedre	
Predavači	Nastavnici i saradnici Katedre	
Status predmeta	Izborni-seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>- Pojam, predmet i obim međunarodnih odnosa (vrste međunarodnih odnosa,savremene teorije međunarodnih odnosa, teorija sile i konflikta u međunarodnim odnosima, strategijska analiza međunarodnih odnosa)</p> <p>- Pojam vanjske politike(ciljevi vanjske politike,vrste ciljeva u sistemu međunarodnih odnosa,interakcija ciljeva, faktori što utječu na formuliranje vanjskopolitičkih ciljeva,stvaranje vanjske politike)</p> <p>- Mehanizmi stvaranja vanjske politike</p> <p>- Proces formuliranja vanjske politike</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	Svrha predmeta je upoznavanje s akterima i odnosima u međunarodnoj zajednici. Time se omogućuje bolje sagledavanje pravnog uređenja te zajednice i bolje razumijevanje međunarodnopravnih predmeta.	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Vukadinović, R., Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004.</p> <p>Duraković Nijaz, Međunarodni odnosi, Sarajevo 2009.</p> <p>Vukadinović, R., Teorije vanjske politike, Zagreb, 2005.</p>	

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Kao dopunska literatura koristit će se literatura navedena u djelima iz obaveznih nastavnih predmeta.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Međunarodno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Ljudska prava u oružanim sukobima	Šifra: IUR II 135s
Nositelj predmeta	Prof.dr Jasna Bakšić-Muftić Nastavnici i saradnici Katedre	
Predavači	Nastavnici i saradnici Katedre	
Status predmeta	Izborni-seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>I Opća primjena ljudskih prava tokom oružanih sukoba (Evropska konvencija o ljudskim pravima, Ženevske konvencije, Rimski statut...).</p> <p>II Međunarodna jurisprudencija u pogledu primjene ljudskih prava u vrijeme oružanih sukoba</p> <p>III Teritorijalno proširenje primjene instrumenata iz oblasti ljudskih prava</p> <p>IV Odnos između ljudskih prava i humanitarnog prava (doktrina humanitarnog prava kao lex specialis-a prava ljudskih prava, vojne potrebe i vrednosti ljudskih prava).</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-opći uvid u razvoj ljudskih prava i njihove primjenjivosti za vrijeme oružanih sukoba</p> <p>-razumijevanje primjene instrumenata ljudskih prava za vrijeme oružanih sukoba kada države postupaju u okvirima svoje nadležnosti,ali izvan spostvenih granica</p> <p>-osposobljenost za analizu raspoložive literature i istraživanja u vezi sa otvorenim pitanjima odnosa ljudskih prava i humanitarnog prava</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Interaktivna nastava. Polaznicima će prije predavanja biti podijeljen nastavni materijal te se od njih očekuje da pitanjima i raspravom sudjeluju u nastavi. Postavljanjem pitanja potaknut će ih se na sudjelovanje u raspravama o razmatranim temama.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>-J.Delbruck, "War, Effect on Treaties" IV Encyclopedia of Public International Law, Amsterdam, 2000,</p> <p>-Bakotić, B. (ur.) Ženevske konvencije za zaštitu žrtava rata s Dopunskim protokolima, Zagreb, 1997.</p>	

	<p>-Cassese, A. International Law, 2. izd., New York, 2005.</p> <p>-Bakotić, B./Galli, T. (ur.), Izbor međunarodnih ugovora o vođenju neprijateljstava, Zagreb, 2001.</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koje se stječu predmetom. Nadalje, nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Međunarodno- pravni smjer		
Naziv predmeta	Međunarodne organizacije	Šifra: IUR II 136s
Nositelj predmeta	Doc.dr Nežla Borić	
Predavači	Doc.dr Nežla Borić	
Status predmeta	Izborni-seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Opšta pitanja: članstvo, organi, nadležnost, donošenje i pravna snaga odluka, međunarodnopravni subjektivitet;</p> <ul style="list-style-type: none"> - univerzalne i regionalne organizacije; - evropska integracija; - Vijeće Evrope; - Sjeveroatlantski savez – NATO; - Zapadnoevropska unija – WEY; - Orgnizacija za evropsku sigurnost i saradnju – OSCE; - Globalizacija; - Globalni resursi; 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje studenata sa teoretskim i istorijskim okvirima međunarodnih organizacija; - upoznavanje sa osnovnim načinima donošenja odluka i mogućnosti država članica da djeluje unutar ovih organizacija 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	-Nastava se izvodi na predavanjima uz konsultacije sa studentima. Način polaganja ispita je u pismenom i usmenom obliku, uz kontinuiranu provjeru znanja tokom trajanje nastave. Vrednovat će se svi oblici rada za završnu ocjenu.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>-V.Đ. Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, 2004</p> <p>- Le Roy Bennett/ James Oliver, Međunarodne organizacije, Politička kultura, Zagreb, 2004;</p> <p>- V. Mileta, ABC Evropske zajednice, Zagreb, 1992.</p>	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>O. Račić/V. Dimitrijević, Međunarodne organizacije, III izdanje, Beograd, 1980.</p> <p>- Danijel Gueguen, Praktični vodič kroz labirint Evropske unije, Zagreb, 2001.</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom</p>	

	aktuelnom literaturom.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave i studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima sa katedre. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita i anketom.

4. Teorijsko-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Teorijsko-pravni smjer		
Naziv predmeta	Mehanizmi zaštite ljudskih prava	Šifra: IUR II 144s
Nositelj predmeta	Prof.dr.Jasna Bakšić Muftić	
Predavači	Prof.dr.Jasna Bakšić Muftić, prof.dr.Zdravko Grebo, viši ass. mr. Midhat Izmirlija, ass.Damir Banović	
Status predmeta	Izborni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Istraživanja u oblasti ljudskih prava sa aspekta i zaštite ljudskih prava i mehanizama za zaštitu ljudskih prava :</p> <p>Zaštita ljudskih prava</p> <ul style="list-style-type: none"> - UN mehanizmi za zaštitu ljudskih prava - UN Komiteti - Izveštaji zemalja članica UN Konvencija - Individualne žalbe - Preporuke UN Komiteta po izvještajima zemalja članica - Evropski sistem zaštite ljudskih prava - Evropski sud za ljudska prava i praksa ovog suda - Evropski sud pravde - Regionalni sistemi zaštite ljudskih prava - Domaći mehanizmi za zaštitu ljudskih prava - Praksa Doma za ljudska prava - Ustavni sud i praksa Ustavnog suda - Mehanizmi izvršne vlasti za zaštitu ljudskih prava - Mehanizmi zakonodavne vlasti za zaštitu ljudskih prava - Nevladine organizacije za zaštitu ljudskih prava 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-napredna znanja iz oblasti zaštite ljudskih prava</p> <p>- napredna znanja iz oblasti međunarodnih, regionalnih i nacionalnih mehanizama za zaštitu ljudskih prava</p> <p>- sposobnost analize studije slučaja i razvijanje argumenatcije</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama.</p> <p>Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja kao i samostalnim istraživanjima i analizi problema na osnovu ponuđene literature.Prilikom provjere znanja od studenata se očekuje</p>	

	<p>da na provjeri pokažu slijedeće znanje i vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pokazati razumijevanje izabраниh područja ljudskih prava, postupaka koji se vode pred organima za zaštitu ljudskih prava , te teorijskih koncepata zaštite ljudskih prava . -pokazati razumijevanje i sposobnost komparativne analize problema vezanih za univerzalizam i kulturni partikularizam na globalnom nivou -analizirati i rješavati pravne probleme u situacijama povrede ljudskih prava i mogućnosti njihove zaštite koristeći praksu relevantnih institucija -odrediti pravna pitanja te provesti istraživanje koristeći se različitim istraživačkim sredstvima, uključujući biblioteku i internet; -primjenjivati komunikacijske vještine u različitim situacijama; <p>Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio ispita sastoji se od ispita znanja i ispita sposobnosti pravne analize. Na usmenom dijelu ispita ocjenjuje se sposobnost artikulacije i usmenog iznošenja argumenata.</p>
<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Dr.Boris Krivokapić „Zaštita manjina” , MinistarstvoSCG za ljudska prava i manjinska prava, Službeni list Srbije i Crne Gore , Beograd 2004 - Jasna Bakšić Muftić „Sistem ljudskih prava” , Magistrat 2002 - Miodrag Mitić „Nacionalne manjine „Službeni list SRJ, Beograd 1998 -Gerard J.Wiarda „Protekting Human Rights, European Dimension - Odluke Ustavnog suda BiH - Dijk et al. „Teorija i praksa Evropske konvencije o ljudskim pravima,“ Muller, Sarajevo, 2001.
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>Crnić J. i Filipović N. (ur.) “Ustavni sud u zaštiti ljudskih prava”, Zagreb 2000.</p> <p>Kuburić Z. i Moe C. (ur.), “ Religion and Pluralism in Education – Comparative apprches in the Western Balkans”, CEIR, Novi Sad. 2006.</p> <p>Vehabović F.i al. ”zvještaj o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini”, Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2009.</p> <p>Savić S. I al. “Romkinje”, Futura publikacije, Novi Sad, 2001.</p> <p>/kao i sva relevantna istraživanja I podaci o stanju ljudskih prava u Evropi u Bosni i Hercegovini/ Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stiču predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada</p>
--	--

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava – Teorijsko - pravni smjer		
Naziv predmeta	Država i suverenitet	Šifra: IUR II 145s
Nositelj predmeta	Prof.dr. Zdravko Grebo	
Predavači	Prof.dr. Zdravko Grebo, prof.dr. Jasna Bakšić – Muftić, viši ass. mr. Midhat Izmirlija, ass.Damir Banović	
Status predmeta	seminar - izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Koncept suverene vlasti države</p> <p>Teorije suverenosti (Bodin, Hobbes, Schmitt)</p> <p>Suverenitet i međunarodno pravo</p> <p>Fiktivni suverenitet</p> <p>Suverenost nacionalne države</p> <p>Granice suvereniteta</p> <p>Suverenost i globalizacija</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-razumijevanje koncepta suverenosti države, dovođenje u vezu različitih teorija suverenosti izučavanjem izabраниh teorija suverenosti, drugih pravnih teorija, političkih procesa i njihovog praktičnog ostvarenja;</p> <p>-razumijevanje koncepta suverenosti u državama nacijama i složenim pluralnim društvima;</p> <p>-analiza primjera i dovođenje u vezu sa teoretskim postavkama različitih teorija suverenosti</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Ispit pismeni i usmeni.</p> <p>Na seminaru se provodi istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Hinsley, F.H. 2001: <i>Suverenost</i>, Filip Višnjić, Beograd;</p> <p>Bojanić, P. I Milenković, I. (ur.), 2008: <i>Suveren i suverenost – između pojma, fikcije i političke emocije</i>, Službeni glasnik, Beograd;</p> <p>Savić, O. (ur.), 2003: <i>Fiktivni suverenitet</i>, Beogradski krug, Beograd</p>	
Popis literature koja se	Walker N. 2003: <i>Sovereignty in Transition</i> , Hart Publishing,	

preporučuje kao dopunska	Oxford/Portland Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi(II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava- Teorijsko - pravni smjer		
Naziv predmeta	Pravo i identiteti	Šifra: IUR II 146s
Nositelj predmeta	Prof. Dr Zdravko Grebo	
Predavači	Prof.dr Zdravko Grebo, prof.dr Jasna Bakšić – Muftić, viši ass. Mr. Midhat Izmirlija, ass. Damir Banović	
Status predmeta	Izborni - seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Razmatranje aktuelne liberalne i komunitarističke debate u kontekstu priznavanja posebnih svojstva grupa i kolektiva; - Multidisciplinarnе pravne teorije: multikulturalističke pravne teorije; - Različiti pristupi proučavanja identiteta; - Identiteti kao interesi socijalnih grupa; - Individualni i kolektivni identiteti; - Evropski identitet; - Pravo i identitet – identitet kao specifično svojstvo osoba i grupa zaštićeno pravom; - Pravo na identitet; - Individualna i kolektivna prava; - teorije kolektivnih prava; - Mehanizmi zaštite kolektivnih prava na univerzalnom i regionalnom nivou; - Konstitutivni narodi, nacionalne manjine i druge socijalne grupe na primjeru Bosne i Hercegovine 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenata/ica sa aktuelnim teoretskim debatama liberalizma i komunitarizma; - Shvatanje značaja interdisciplinarnog proučavanja; - Usvajanje znanja o kompleksnosti identiteta i njihovog značaja i utjecaja na pravo; - Uvođenje u razmatranje različitih teorija kolektivnih prava; - Problematiziranje odnosa individualnih i kolektivnih prava; - Usvajanje znanja o mehanizmima zaštite na univerzalnom i regionalnom nivou; - Kontekst Bosne i Hercegovine, kao složene i multikulturalne državne zajednice 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Nastava se izvodi na predavanjima i konsultacijama, usmeno ili putem elektronske pošte. Ispit se obavlja pismeno i/ili usmeno	

<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Čarls Tejlor, <i>Politika priznanja</i>, Habitus, april 2000; - Vil Kimlika, <i>Multikulturalno građanstvo – Liberalna teorija manjinskih prava</i>, Centar za multikulturalnost, Novi Sad, 2002; - Peter Jones, <i>Group Rights and Group Oppression</i>, Journal of Political Philosophy, Vol. 7, No. 4, December 1999 - Nicolas Lopez Calera, <i>The Concept of Collective Rights</i>, Rechtstheorie, Vol 34, Heft 4 - Miodrag A. Jovanović, <i>Kolektivna prava u multikulturalnim zajednicama</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2004; - Jacob T. Levey, <i>Classifying Cultural Rights</i>, u Ian Shapiro and Will Kymlicka (eds.), <i>Ethnicity and Group Rights</i>, New York University Press, 1997 - Bell, Daniel: <i>Komunitarizam i njegovi kritičari</i>, KruZak, Zagreb, 2004; - Bikhu Parekh: <i>Rethinking Multiculturalism–Cultural Diversity and Political Theory</i>, MACMILLAN PRESS LTD, Hampshire/London, 2000 - Cerutti, Furio (ed.): <i>Identitet i politika</i>, Politička kultura, Zagreb, 2006. - Dijak, Slobodan: <i>Problem identiteta: kulturno, etničko, nacionalno i individualno</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2006. - Haverić, Tarik: <i>Ethnos i demokratija</i>, Rabic, Sarajevo, 2006 - Mesić, Milan: <i>Multikulturalizam</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2006. - Mujkić, Asim: <i>Mi, građani etnopolisa</i>, Šahinpašić, Sarajevo, 2007. - Šarčević, Edin: <i>Dejtonski ustav: karakteristike i karakteristični problemi</i>, Konrad Adenauer Stiftung Predstavništvo u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009. - pravni izvori
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bloed, Aries/ Dijk, Pieter van (ed.): <i>Protection of Minority Rights through Bilateral Treaties – The Case of Central and Eastern Europe</i>, Kluwer Law International, The Hague, London, Boston, 1999 - Brems, Eva: <i>Human Rights: Universality and Diversity</i>, Martinus Nijhoff Publishers, The Hague, Boston, London, 2001 - Castells, Manuel: <i>The Power of Identity</i>, Blackwell Publishing, s.l.,1997. - Despeux, Gilles: <i>Die Anwendungen des völkerrechtlichen Minderheitenrechts in Frankreich</i>, Peter Lang – Europäischer Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main/Berlin/Bern/Bruxells/New

	<p>York/Wien, 1999.</p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem rada studenata/ice koji se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s Katedre, lično ili putem elektronske pošte.</p> <p>Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, evaluacijom nastavnog procesa i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti/ce usvojil/ei znanja i vještine koji se tiču predmeta. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave. Konačno, Katedra održava kontakt sa studentima/cama i nakon što polože ispit, te prati njihovo napredovanje na III ciklusu studija te na tržištu rada</p>

5. Upravno -pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Upravno-pravni smjer		
Naziv predmet	Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi	Šifra: IUR II 154s
Nositelj predmeta	Prof.dr Sead Dedić.profesor emeritus Prof.dr Jasminka Gradašćević-Sijerčić	
Predavači		
Status predmeta	seminar -izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Svrha je predmeta sagledati po čemu se upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi razlikuje od privatnog sektora analizirajući upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi,te naznačavajući razlike između upravljanja ljudskim potencijalima i tradicionalne personalne službe.</p> <p>Ova pitanja relevantna su posebno u korelaciji sa kadrovskom ili personalnom politikom koja predstavlja sistemska djelatnost popunjavanja radnih mjesta u upravnim organizacijama, jer od momenta kada se zahtjeva profesionalizacija uprave, formiranje kadra za te službe je neosporno jako značajno posebno imajući u vidu metode, stručno obrazovanje, te cjeloživotno obrazovanje za upravnu službu.</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>-razumijevanje personalne ili kadrovske politike te pravila službeničke etike</p> <p>-razumijevanje kporupcije,te najefikasnijih antikorupcijskih mjera,</p> <p>-interpretacije i primjena službeničke etike.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Ispit pismeni i usmeni.</p> <p>Na seminaru se provodi o istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>E: Pusić (2002) Nauka o upravi. Zagreb: Školska knjiga. T.73-88</p> <p>Grupa autora (2006) Javna uprava: nastavni materijali. Zagreb: Društveno</p>	

	<p>veleučilište i Pravni fakultet.</p> <p>G. Marčetić: Upravljanje ljudskim potencijalima – str.106-110</p> <p>G. Marčetić: Službenici u suvremeno doba – str. 111-117</p> <p>G. Marčetić: Uloga javnih službenika u tranziciji – str. 121-130</p> <p>I.Koprić: Prilagodba hrvatskog službeničkog sustava europskim standardima – str. 131-133</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>-Priručnik za usavršavanje znanja i vještina državnih službenika,<i>CID Bolonja</i></p> <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava-Upravno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Lokalna samouprava	Šifra: IUR II 155s
Nositelj predmeta	prof.dr Nedžad Duvnjak	
Predavači	Prof.dr Nedžad Duvnjak	
Status predmeta	seminar –izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Svrha je predmeta sagledati značaj lokalne samouprave kao tipa decentralizacije u savremenom demokratskom društvu kroz osnovne teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojam i vrste decentralizacije; pojam i značaj lokalne samouprave; teorije lokalne samouprave, načela lokalne samouprave , jedinice lokalne samouprave, , poslovi lokalne samouprave - načela odnosa države i lokalne samouprave. Sredstva utjecaja centralnih tijela na lokalnu samoupravu: pravna regulacija lokalne samouprave, podjela poslova, obavještanje, pružanje pomoći, nadzor, intervencije, finansijski instrumenti. Nadzor državnih tijela nad lokalnom samoupravom - analiza i primijena Evropske povelje o lokalnoj samoupravi; - uporedni pregled lokalne samouprave - Europska unija i regionalizacija. Regionalne jedinice u svjetlu regionalne politike EU. Euro-integracija i harmonizacija lokalne samouprave; - oblici neposrednog učeća građana u lokalnoj samoupravi; - organizacija lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini; 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje lokalne samouprave kao mehanizma za samostalno uređivanje i rješavanje životnih potreba stanovnika u užim teritorijalnim okvirima u formi organizovanog i od države autonomnog načina vršenja tih djelatnosti; - razumijevanje problematike provođenja principa lokalne samouprave u složenom ustavnom sistemu Bosne i Hercegovine; - mogućnost primjene stečenih znanja u razvijanju lokalne samouprave, a posebno putem mehanizama direktnog učešća pojedinca . 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Ispit pismeni i usmeni.</p> <p>Na seminaru se provodi istraživanje koje bi trebalo razultirati obradom teme u magistarskom radu.</p>	

<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Neđo Miličević i drugi: Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999. - Lokalna i regionalna samouprava u BiH; Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo 2001. - N.Miličević; Ljudska prava, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. - Ibrahim Festić: Upravno pravo, opšti dio, Sarajevo 2009. - Branko Smerdel, Smiljko Sokol: Ustavno pravo, PFZ 2006 - Sead Dedić: Lokalna samouprava u Federaciji BiH, Sarajevo 1998. - A.Đurđev: Lokalna samouprava, Novi Sad, Novi Sad, 2003. - Šmidovnik, Janez: Lokalna samouprava, Sarajevo, 1998. - Ustav Bosne i Hercegovine - Evropska povelja o lokalnoj samoupravi , 1985.godina
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koprić, Ivan (2005) Djelokrug lokalne i regionalne samouprave, <i>Hrvatska javna uprava</i> br. 1/2005, str. 35-79. - Gargan, John J. (ed.) (1997) <i>Handbook of Local Government Administration</i>. New York etc.: Marcel Dekker Inc. - Caulfield, Janice, Helge O. Larsen (eds.) (2002) <i>Local Government at the Millenium</i>. Opladen: Leske & Budrich. <p>Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri državnog i međunarodnog javnog prava- Upravno – pravni smjer		
Naziv predmeta	Upravni spor – seminar	Šifra: IUR II 156s
Nositelj predmeta	prof. Dr. Nedžad Duvnjak	
Predavači	prof.dr Ibrahim Festić, <i>emeritus</i> prof.dr Nedžad Duvnjak viši ass dr Enver Ajanović	
Status predmeta	seminar –izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	- Svrha predmeta je da se student upozna sa mjestom i funkcijom pravnih lijekova u upravnom postupku i upravnom sporu	
Opća i specifična znanja i vještine	-Produbljeno razumijevanje prava vanrednih pravnih lijekova u upravnom postupku i upravnom sporu u formi upravnosudske prakse	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Usmeni i pismeni ispit	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	-Pero Krijan, <i>Komentar Zakona o upravnom postupku</i> , OSCE, Sarajevo 2002. godine -po izboru studenta	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Tokom nastave studenti će biti upoznati sa relevantnom aktuelnom literaturom.	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavnicima s katedre, osobno ili putem elektronske pošte.Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome.	

II CIKLUS STUDIJA
na Katedri građanskog prava

NASTAVNI PLAN STUDIJA

Model studija, broj kontakt sati i ECTS bodova

Katedra građanskog prava II ciklus studija organizira u dva (2) smjera³:

1. Građansko pravo u EU
2. Savremeno privatno pravo

U okviru svakog smjera nastava se realizira na tri obavezna i izborna predmeta, te na predmetu „**Metodologija istraživanja**“ koja se realizira za sve student/ice na II ciklusu studija na Pravnom fakultetu. Katedra na početku svake akademske godine donosi odluku koji obavezni predmet ponuđenog smjera će se izvoditi u II semestru. Student/ica bira samo jedan od tri ponuđena izborna predmeta - seminara.

³ Prije početka svake akademske godine Katedra donosi odluku koji smjer, odnosno smjerovi će biti ponuđeni u jednoj akademskoj godini. Katedra donosi odluku o izvođenju najmanje jednog smjera. Katedra vodi računa da su smjerovi ravnomjerno zastupljeni.

Lista obaveznih i izbornih predmeta po smjerovima

U okviru smjerova Katedre građanskog prava obavezni i izborni predmeti – seminari su:

1. GRAĐANSKO PRAVO U EU

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Evropsko poslovno pravo	IUR II 211	Pravo unutrašnjeg tržišta	IUR II 204s
2.	Evropsko privatno pravo	IUR II 212	Pravo osiguranja potraživanja	IUR II 205s
3.	Međunarodno privatno i procesno pravo u EU	IUR II 213	Arbitražno pravo	IUR II 206s

2. SAVREMENO PRIVATNO PRAVO

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Pravo konkurencije	IUR II 221	Pravo unutrašnjeg tržišta	IUR II 204s
2.	Pravo potrošača	IUR II 222	Pravo osiguranja potraživanja	IUR II 205s
3.	Alternativni načini rješavanja sporova (ADR)	IUR II 223	Arbitražno pravo	IUR II 206s

NASTAVNI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

Nastavni program obaveznih predmeta

1. Smjer: Građansko pravo u EU

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na Katedri građanskog prava		
Smjer: Građansko pravo u EU		
Naziv predmeta	Evropsko poslovno pravo	Šifra: IUR II 211
Nositelj predmeta	Prof.dr. Nevenko Misita, doc. dr. Zinka Grbo	
Predavači		
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>U sklopu Evropskog poslovnog prava bit će riječi o evropskom poslovnom pravu u užem smislu, te o o pravu industrijske svojine i zaštite potrošača.</p> <p>A. U oblasti evropskog poslovnog prava i užem smislu naglasak je na pojedinim specifičnim, komunitarnim institutima u sferi statusnog prava Evropske unije. Pažnja će također biti posvećena pravu javnih nabavki i pravu konkurencije.</p> <p>B. U oblasti prava industrijske svojine EU naglasak je na uspostavljanju i razvoju komunitarnih pravnih instrumenata (uredbe, direktive) i postupku za pribavljanje pojedinih prava (žig, dizajn ..).</p> <p>I. Proces ujednačavanja prava industrijske svojine u EU</p> <p>II. Režim pojedinih prava industrijske svojine (patent, žig, dizajn ...)</p> <p>III. Postupak sticanja pojedinih prava</p> <p>C. U oblasti prava zaštite potrošača EU naglasak je na nastanku, razvoju i značaju ovog segmenta komunitarne regulacije</p> <p>I Nastanak prava zaštite potrošača u okviru EU</p> <p>II. Ključni programski i pravni akti u oblasti zaštite potrošača</p> <p>III. Uloga prava zaštite potrošača u oblikovanju unijskog pravnog sistema</p>	

Opća i specifična znanja i vještine	Apsolviranjem ove materije studenti će steći generalni uvid u jedan od ključnih elemenata pravnog sistema EU, kao i sposobnost da neposredno koriste izvore pravne regulacije u ovoj oblasti.
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja, konsultacije, pismeni testovi i usmena provjera znanja.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bovis, Cristopher, Business Law in the European Union, Sweet and Maxwell, 1997. 2. Krneta, Slavica, Evropsko pravo intelektualno vlasništva, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1995. 3. Misita, Nevenko, Osnove prava zaštite potrošača Evropske zajednice, Sarajevo, 2007.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravo Evropske unije, zbornik radova, Udruženje za pravo Evropske unije, Centar za međunarodne studije, Beograd, 1996. 2. Weatherill, Stephen, EU Consumer Law and Policy, Edward Elgar, Cheltenham - UK, 2005. 3. Bovis, Christopher, Public Procurement in the European Union, Palgrave Macmillan, 2005. 4. Arrowsmith, S., Linarelli, J., Wallace, D. Jr, Regulating Public Procurement, National and International Perspectives, Kluwer Law International, 2000. 5. Company Law, Scandinavian Studes in Law, Volume 45, Stockholm 2003. 6. Krneta, Slavica, Odabrane teme privatnog prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2007.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenim praksama Pravnog fakulteta

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Građansko pravo u EU		
Naziv predmeta	Evropsko privatno pravo	Šifra: IUR II 212
Nositelji predmeta	prof. dr. Abedin Bikić, prof. dr. Meliha Powlakić	
Predavači	prof. dr. Abedin Bikić, prof. dr. Meliha Powlakić	
Status predmeta	Obavezni predmet	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opća pitanja evropskog privatnog prava ili ka Evropskom građanskom zakoniku (pitanje nadležnosti organa Zajednice, metodi ujednačavanja prava, načela evropskog privatnog prava) 2) Harmonizacija pojedinih oblasti privatnog prava: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Evropsko ugovorno pravo 2.2. Principi evropskog ugovornog prava (PECL) 2.3. Zaštita potrošača u ugovornim odnosima 2.4. Evropsko pravo vanugovornih odnosa (evropsko odštetno pravo, neosnovano bogaćenje) 2.5. Harmonizacija stvarnog prava i prava osiguranja kredita 2.6. Da li je moguće i poželjno evropsko porodično i nasljedno pravo? 2.7. Referentni okvir za evropsko privatno pravo (Common Frame of Reference – CFR) 3) Preuzimanje Acquis communautaire u oblasti privatnog prava u pravo BiH 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Cilj predmeta Evropsko privatno pravo je dati studentima pregled dosadašnjeg razvoja privatnog prava Evropske Unije, problema koje stoje na putu stvaranja jedinstvenog evropskog privatnog prava tj. donošenja Evropskog građanskog zakonika odnosno harmonizacije evropskog privatnog prava, kao i dati prikaz perspektiva razvoja.</p> <p>Osim općih pitanja studentima će se dati kratak prikaz pojedinačnih oblasti privatnog prava u kojima je u određenoj mjeri usklađivanje izvršeno ili predstoji ili u kojima je usklađivanje potrebno a posebno problematično. Naročita pažnja će biti posvećena evropskom ugovornom pravu kao centralnom dijelu evropskog privatnog prava</p>	

	<p>Studenti treba da razumiju razloge za dosadašnji fragmentarni („pointilistički“) razvoj mjera za ujednačavanje privatnog prava i zašto su one izraženije u oblastima privatnog prava koje su od posebnog značaja za funkcioniranje unutarnjeg tržišta, ali takođe da razumije razloge zašto su mjere izostale u nekim oblastima izuzetno bliskim privrednom životu odnosno funkcioniranju zajedničkog tržišta (npr. u oblasti prava osiguranja kredita), kao i prepreke harmonizaciji privatnog prava.</p>
<p>Oblici provodnja nastave i način provjere znanja</p>	<p>Rad i napredak studenata prati se kontinuirano. Studenti su obavezni prisustvovati nastavi. Neopravdan izostanak sa više od 30% nastave ima za konsekvencu nemogućnost dobivanja potpisa nastavnika kojim se potvrđuje uredno pohađanje nastave. Aktivnost u nastavi učestvuje sa 20% u formiranju konačne ocjene. Studenti mogu dobiti zadatak da u vidu pristupnog rada, seminarskog rada ili eseja obrade pojedino pitanje, što se posebno boduje. Završna provjera znanja može biti pismena ili usmena.</p>
<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hondius, Ewoud, Towards a European Civil Code, in: Hartkamp, Arthur i drugi (Ed.), Towards a European Civil Code, Third Fully Revised and Expanded Edition, 2004, str. 3 – 20, 2. Gavella Nikola i drugi: Europsko privatno pravo, Zagreb, 2002, str. 1 – 39, 3. Bikić, Abedin, Obligaciono pravo, Posebni dio, Sarajevo, 2005, str. 188-220, 4. Petrić Silvija, Uvod u načela europskog ugovornog prava (Landova načela), Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, v. 29, br. 1 (2008), 5. Petrić Silvija, Nacrt zajedničkog referentnog okvira za europsko privatno pravo, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, v. 30, br. 1 (2009), str. 474-512, 6. Roth, Marianne, Impulsi za nastanak novog evropskog porodičnog prava, Evropski pravnik, 1/2006, str. 45-60, 7. Bubić, Suzana, Evropski propisi i praksa u oblasti porodičnog prava, Sedmo međunarodno savjetovanje „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i prakse, održanog u Neumu, 12., 13. i 14. lipnja 2009. godine, Mostar, 2009, 8. Drobniig, Ulrich, Security Rigts in Movables, in: Hartkamp, Arthur i drugi (Ed.), Towards a European Civil Code, Third Fully Revised and Expanded Edition, 2004, str. 741 – 755, 9. Wehrens, G. Hans, Real Secirity regarding Immovable Objects – Reflection on a Europ-Mortgage, in: Hartkamp, Arthur i drugi (Ed.), Towards a European Civil Code, Third Fully Revised and Expanded Edition, 2004, str. 769 – 883
<p>Popis literature koja se</p>	<p>1. Vukadinović Radovan, Načela evropskog ugovornog prava i</p>

<p>preporučuje kao dopunska</p>	<p>jugoslovensko pravo, Kragujevac, 2001,</p> <p>2. Heiderhoff Bettina, Gemeinschaftsprivatrecht, München, 2005,</p> <p>3. Beale Huges, The Common Frame of Reference in general – a resumé of the current status, in : Schulze Reiner (Ed.) New Features in Contract Law, München, 2007, str. 344 – 363,</p> <p>4. Meyer Thomas, Usporedba između općih odredaba Osnovnih pravila Evropskog ugovornog prava Lando-komisije (PECL) i odgovarajućih odredaba njemačkog prava uz osvrt na važeće obligacijsko pravo u BiH, Peto međunarodno savjetovanje „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i prakse, održanog u Neumu, 22., 23. i 24. lipnja 2008. godine, Mostar, 2007</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Uobičajen način praćenja kvalitete prema Pravilima i ustaljenoj praksi Pravnog fakulteta u Sarajevu</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Građansko pravo u EU		
Naziv predmeta	Međunarodno privatno i procesno pravo u Evropskoj uniji	Šifra: IUR II 213
Nositelji predmeta	Prof. dr Edin Muminović, Prof. dr. Sanjin Omanović	
Predavači		
Status predmeta	Obavezni predmet	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>I-Razvitak Međunarodnog privatnog prava u evropskim zemljama; II- Izvori Međunarodnog privatnog prava u EU (nacionalni, konvencijski, komunitarni); III-Karakteristike današnjeg Međunarodnog privatnog prava u EU (tačke divergencije u odnosu na zemlje angloameričkog pravnog kruga); IV-Područja MPP uređena nacionalnim izvorima zemalja članica EU (opšti instituti, reguliranje sukoba zakona u materiji osobnog statusa, u porodičnopravnim, nasljednopravnim i stvarnopravnim odnosima); V-Područja MPP uređena konvencijskim izvorima (pripadnost i status pravnih osoba, reguliranje sukoba zakona u materiji ugovornih i vanugovornih obligacija, priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka; VI-Područja MPP uređena komunitarnim izvorima (direktna međunarodna nadležnost, priznanje i izvršenje sudskih odluka u građanskoj i trgovačkoj, te u dijelu porodičnopravne materije, dostavljanje sudskih i vansudskih akata u inostranstvu, izvođenje dokaza u inostranstvu, stvaranje „jedinstvenog sudskog prostora“; VII-Usporedba MPP BiH sa nacionalnim izvorima zemalja članica EU (u oblasti sukoba zakona) odnosno sa konvencijskim i komunitarnim izvorima (u oblasti sukoba jurisdikcija, eventualni pravci harmonizacije.</p> <p>Evropski sud i sud prve instance. Unijski segmenti u svjetlu Amsterdamskih amandmana. Sastav suda. Funkcija generalnog pravobranioca. Organizacija i rad Suda. Plenum i vijeća Suda, odluke, stručna i administrativna služba. Sud prve instance (nadležnost, sastav, postupanje u pojedinim predmetima). Mogućnost žalbe. Djelovanje Evropskog suda. Kontrola zakonitosti. Tužba za poništenje. Akti podložni kontroli. Razlozi za ocjenu zakonitosti. Povreda postupka, ugovora ili drugog propisa. Zloupotreba ovlaštenja. Locus standi. (Ne)privilegovani pokretači postupka. Rok za pokretanje postupka. Dejstvo odluke Suda. Propuštanje administracije. Prigovor nezakonitosti. Povreda ugovornih obaveza. Administrativna faza postupka. Posebni postupci. Subvencije.</p>	

	Neprovođenje odluke Suda- novi postupak i sankcija.Spor „pune jurisdikcije“. Prethodno pitanje. Donošenje prethodne odluke. Službenički i radni sporovi. Davanje mišljenja. Privremene mjere.
Opća i specifična znanja i vještine	Savlađivanjem gradiva iz ovog predmeta, studenti bi trebali steći potrebno znanje o razvitku i stanju Međunarodnog privatnog i procesnog prava u Evropskoj uniji, te se osposobiti za pravilno korištenje izvora pravne regulacije u toj sferi i steći uvid o pravcima harmonizacije domaćeg MPP i procesnog prava sa pravnim standardima EU.
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja, konsultacije, pismeno i usmeno provjeravanje znanja.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varadi-Bordaš-Knežević-Pavić, Međunarodno privatno pravo, Beograd, 2008. 2. Sajko-Sikirić-Bouček-Babić-Tepeš, Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001. 3. Muminović, Međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2008. 4. Muminović, Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2008. 5. Misita, Osnovi prava Evropske Unije, Sarajevo, 2002. 6. T.C.Hartley, Temelji prava Evropske zajednice, Rijeka, 1999. 7. Rakić-Vodinić, Građansko procesno pravo Evropske Unije, Beograd, 1996.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 8. Kropholler, Internationales Privatrecht, Tubingen, 1990. 9. Loussouarn-Bourel, Droit international prive, Paris, 1996. 10. Manhardt-Posch, Internationales Privatrecht Privatrechtvergleichung Einheitsprivatrecht, Wien, New York, 1994. 11. Brown-Jacobs, The Court of justice of the European Communities, 3-rd edition, 1999. 12. Usher, European Court Practice, reprint, 2003. 13. Lasok, The European Court of Justice, Copyright 2004. 14. Rasussen, On Law and Policy in the European Court of Justice, IV edition. 15. Borgsmidt, The Advocate General at the European Court of Justice, Comparative Study. 16. Kennedy, Legal Aid in Proceedings before The Court of Justice, 2003.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenoj praksi Pravnog fakulteta u Sarajevu.

2. Savremeno privatno pravo

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Savremeno privatno pravo		
Naziv predmeta	Pravo konkurencije	Šifra: IUR II 221
Nositelj predmeta	Prof.dr. Abedin Bikić, doc. dr. Zinka Grbo	
Predavači		
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	1. Pojam prava konkurencije Antimonopolsko pravo - Monopolistički sporazumi - Monopolističko djelovanje Pravo nelojalne konkurencije - Nelojalna konkurencija - Špekulacija - Ograničenje jedinstvenog tržišta - Sankcije za narušavanja slobodne konkurencije – ograničenja tržišta	
Opća i specifična znanja i vještine	Apsolviranjem ove materije studenti će steći generalni uvid u nekoliko ključnih instituta prava konkurencije, kao i sposobnost da neposredno koriste izvore pravne regulacije u ovoj oblasti.	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja, konsultacije, pismeni testovi i usmena provjera znanja.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	1. Bovis, Cristopher, Business Law in the European Union, Sweet and Maxwell, 1997. 2. Trifkovic, Miloš, Simić, Milić, Trivun, Veljko. Poslovno pravo, ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurencije, Sarajevo, 2004. 3. Zakon o konkurenciji, Službeni glasnik BiH 48/05	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	1. Pravo Evropske unije, zbornik radova, Udruženje za pravo Evropske unije, Centar za međunarodne studije, Beograd, 1996.	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenim praksama Pravnog fakulteta	

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Savremeno privatno pravo		
Naziv predmeta	Pravo potrošača	Šifra: IUR II 222
Nositelj predmeta	Prof.dr. Nevenko Misita, prof. Dr. Meliha Povelakić	
Predavači		
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Obrada prava zaštite potrošača ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim elementima materijalnopravnog i procesnog režima zaštite potrošača u odnosima sa profesionalnim partnerima u procesu tržišne razmjene,.</p> <p>U skladu s tim, nastavna materija obuhvata pojma, nastanak i razvoj ove pravne discipline, odnosno regulacije, njene temeljne principe, osnovna prava potrošača i mehanizme njihove zaštite.</p> <p>Po apsolviranju ove materije studenti će biti u mogućnosti analitički joj pristupati, situirajući je na taj način u širi društveni kontekst, i u skladu s tim raditi na stvaranju pravnih propisa i njihovoj primjeni u praksi.</p> <p>I.UVOD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i razgraničenje u odnosu na ostale discipline i razvoj; 2. Pravo zaštite potrošača EZ/EU; 3. . Pravo zaštite potrošača u BiH <p>II IZVORI PRAVA ZAŠTITE POTROŠAČA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uopšte; 2. BiH; 3. U svjetlu odgovarajućih propisa EU <p>III. INSTITUCIONALNI OKVIR ZAŠTITE POTROŠAČA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizovanje potrošača; 2. Institucionalni okvir u smislu pozitivnih propisa. 	

Opća i specifična znanja i vještine	Apsolviranjem ove materije studenti će biti u mogućnosti analitički joj pristupati, situirajući je u širi društveni kontekst, i u skladu s tim raditi na stvaranju pravnih propisa i njihovoj primjeni u praksi.
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja, konsultacije, pismeni testovi i usmena provjera znanja.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 4. Mićović, Miodarg, Zaštita prava potrošača, PF Kragujevac, Kragujevac, 2009. 5. Misita, Nevenko, Osnove prava zaštite potrošača Evropske zajednice, Sarajevo, 2007. 6. Vilus, Jelena, Pravna zaštita potrošača I - Uporednopravna studija sa posebnim osvrtom na prava potrošača u Evropskoj uniji, Institut za uporedno pravo i D.o.o. ECO-TECH p.o., Beograd-Sremska Mitrovica, 1996.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 7. Howells, Gerant/Weatherill, Stephen, Consumer Protection Law, Ashgate, Aldershot, 2005. 8. Weatherill, Stephen, EU Consumer Law and Policy, Edward Elgar, Cheltenham - UK, 2005.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenim praksama Pravnog fakulteta

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Savremeno privatno pravo		
Naziv predmeta	Alternativni načini rješavanja sporova (ADR)	Šifra: IUR II 223
Nositelj predmeta	Prof.dr. Edin Muminović, Prof. dr. Sanjin Omanović, viši asistent mr. Džamna Duman	
Predavači		
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Alternativni načini rješavanja sporova koji uključuju: pregovore, medijaciju, mirenje, posredovanje i manjim dijelom arbitražu, bit će predstavljeni kroz opći teoretski okvir i metode karakteristične za ove načine rješavanja sporova.</p> <p>Prikazom regulative domaćeg prava u ovoj oblasti te odgovarajućom na nivou EU, bit će analizirane alternativne metode rješavanja sporova u oblasti građanskog, privrednog, porodičnog i radnog prava.</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Studeni će steći opća i posebna znanja u pojedinim područjima u kojima se alternativni načini rješavanja sporova pojavljuju kao efikasno sredstvo rješavanja.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja, konsultacije, pismeni testovi i usmena provjera znanja.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzelac A.; Gotovac, V. et al: Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004. 2. Putevi medijabilnosti u Bosni i Hercegovini, International Finance Corporation, Sarajevo, 2009. 3. Čalija, B., Omanović, S., Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, Sarajevo, 2000., str. 91-99. 4. Zakon o parničnom postupku, Službene novine F BiH, br.53/03. 5. Zakon o postupku medijacije, Službeni glasnik BiH, br. 37/04. 6. Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine F BiH, br. 35/05. 	

	<p>7. Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati fizička i pravna osoba ovlaštena za posredovanje između bračnih drugova prije pokretanja postupka za razvod braka br.05-02/8-112/06;</p> <p>8. Pravilnik o osnovnim elementima koje mora sadržavati stručno mišljenje u postupku posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka, br. 05-02/8-77/06. Službene novine Federacije BiH, br. 5/06.</p> <p>9. UNCITRAL Model Law on International Commercial Conciliation,http://www.uncitral.org</p> <p>10. Zelena knjigu (Green Paper) COM (2002) 196 usvojena od Evropske komisije 2002. godine http://www.europa.eu.int/comm/off/green/index_en.htm</p> <p>11. Direktiva 2008/52/EC Evropskog Parlamenta i Komisije o određenim aspektima medijacije u građanskim i privrednim predmetima od 21 maja 2008.</p> <p>12. Preporuka broj R (98)1 usvojena od Komiteta ministara 1998. godine http://cm.coe.int/ta/rec/1998/f98r1.htm</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>1. Family mediation in Europe. Proceedings of 4th European Conference on Family Law, Council of Europe. (1998). Strasbourg, 1-2 October, 1998. Strasbourg: Council of Europe</p> <p>2. Casals, M. M. (2005). Divorce Mediation in Europe - an Introductory Outline. In: Divorce Mediation. Conference of Academy of European law. Trier, March 10-11, 2005. [online] http://www.ejcl.org/92/art92-2.html</p> <p>3. Knežević, G., «Pravo i promene: ADR- promena u pravu», Anali, godina LIV, br. 2., 2006.</p> <p>4. Duman, Dž., «Normativni okvir porodičnog posredovanja u pravu Evropske Unije i Vijeća Evrope», Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2007.</p> <p>5. Duman, Dž., «Institut posredovanja u porodičnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine», Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2009.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Prema pravilima i ustaljenoj praksi Pravnog fakulteta</p>

Nastavni program izbornih predmeta

Smjer: Građansko pravo u EU i Savremeno privatno pravo

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Građansko pravo u EU i Savremeno privatno pravo		
Naziv predmeta	Pravo unutrašnjeg tržišta	Šifra: IUR II 204s
Nositelj predmeta	Prof.dr. Nevenko Misita , doc. dr. Zinka Grbo	
Predavači		
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>I UVOD</p> <ol style="list-style-type: none">1. Regionalno ekonomsko povezivanje (pojam; teorije, stupnjevi)2. Zajedničko – jedinstveno – unutrašnje tržište4. Ekonomsko-monetarna unija <p>II SLOBODA KRETANJE ROBE</p> <ol style="list-style-type: none">1. Osnovni principi2. Eliminacija kvantitativnih ograničenja i ograničenja “sa istim dejstvom”4. Dopušteni izuzeci5. Ujednačavanje prava <p>III SLOBODA PRUŽANJA I KORIŠĆENJA USLUGA</p> <ol style="list-style-type: none">1. Osnovni principi2. Ukidanje ograničenja3. Dopušteni izuzeci4. Ujednačavanje prava <p>IV SLOBODA KRETANJA RADNIKA/LJUDI I POSLOVNOG ETABLIRANJA</p> <ol style="list-style-type: none">1. Osnovni principi	

	<p>2. Ukidanje ograničenja</p> <p>3. Dopusteni izuzeci</p> <p>4. Osnovna prava radnika migranata (ugla unijskog građanstva)</p> <p>5. Ujednačavanje prava</p> <p>V. SLOBODA KRETANJA KAPITALA I SREDSTAVA PLAĆANJA</p> <p>1. Osnovni principi</p> <p>2. Ukidanje ograničenja</p> <p>3. Dopusteni izuzeci</p> <p>4. Ujednačavanje prava (bankarstvo; investicije; osiguranje; transgranično plaćanje)</p>
Opća i specifična znanja i vještine	Apsolviranjem ove materije studenti će se upoznati sa osnovnim elementima pravog režima unutrašnjeg tržišta Evropske unije. Steći će produbljena znanja u pogledu osnovnih komunitarnih sloboda, odnosno pravnog režima prometa robe, usluga, radne snage/ljudi i kapitala na unutrašnjem tržištu.
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Predavanja, seminari i konsultacije.</p> <p>Provjera znanja se vrši kontinuirano - tokom predavanja, ocjenom seminara i pismene završne provjere.</p> <p>Odgovarjući minimum povodom prisustva predavanjima i seminarskim časovima je uslov za pristupanje završnom ispitu.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	1. Vukadinović, Radovan, Pravo Evropske unije, "Megatrend" univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001., Str. 96 do 305
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>1. Herdegen, Matthias, Evropska prava, PF Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003., Str. 184 do 249</p> <p>2. Mlikotin-Tomić, Deša, Pravo konkurencije Evropske zajednice, COLPI, Budimpešta, 2000</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenim praksama Pravnog fakulteta

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava

Smjer: Građansko pravo u EU i Savremeno privatno pravo

Naziv predmeta	Pravo osiguranja potraživanja	Šifra: IUR II 205s
Nositelj predmeta	Prof.dr. Abedin Bikić, prof. dr. Meliha Powlakić	
Predavači		
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<ol style="list-style-type: none">2. Uvod – poređenje ličnih i stvarnih sredstava osiguranja potraživanja, pretpostavke koje mora ispuniti adekvatno osiguranje potraživanja. Moderne tendencije u razvoju sredstava osiguranja3. Lična sredstva osiguranja<ul style="list-style-type: none">- Jemstvo- Garancija- Ugovorna kazna- Ustupanje radi osiguranja- Pravo zadržanja3. Realna sredstva osiguranja<ul style="list-style-type: none">- Mobilijarna sredstva osiguranja (besposjedovna zaloga, registrirana zaloga, fiducijarni prenos vlasništva, lizing, zadržanje prava vlasništva)- Imobilijarna sredstva osiguranja – hipoteka i zemljišni dug	
Opća i specifična znanja i vještine	Apsolviranjem ove materije studenti će steći produbljena znanja o pravu osiguranja potraživanja i to kako u oblasti ličnih tako i realnih sredstava osiguranja. Predmet pretpostavlja interdisciplinarni pristup materiji, te studenti objedinjuju znanja stečena iz stvarnog prava, vezano za realna sredstva osiguranja i iz obligacionog prava uključujući i procesnopravne komponente (izvršno i stečajno pravo). Cilj je da studenti ovladaju sposobnošću da shvate različite oblike osiguranja potraživanja, zakonske forme ali i stanje u praksi, da razviju analitičke sposobnosti koje se tiču rizika i sukoba pojedinih sredstava osiguranja.	
Oblici provođenja nastave i način	Studenti su obavezni pohađati predavanja i aktivno učestvovati u svim oblicima nastavnog rada. Studenti su obavezni izraditi i seminarski rad na	

provjere znanja	određenu temu. Predispitne aktivnosti – aktivno učešće u nastavi i seminarski rad učestvuju u formiranju konačne ocjene u iznosu od 70%. Završni ispit se polaže pismenim ili usmenim putem, o čemu se studenti prevovremeno obavještavaju.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 9. Abedin Bikić, Obligaciono pravo, opći dio, str. 140-161., str. 331-332. 10. Meliha Povelakić, Transformacija stvarnog prava u BiH, Sarajevo, 2009, str. 237-352. 11. Meliha Povelakić, Stvarnopravno osiguranje kredita u BiH u: T. Josipović (Red.), Stvarnopravna uređenja tranzicijskih zemalja – stanje i perspektive, Zagreb, 2009., str. 233-298, 12. Meliha Povelakić, Registrirana zaloga u BiH, Zbornik radova sa 6. Međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Mostar, 2008, str. 366-381.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meliha Povelakić, Zemljišni dug u usporednom pravu, Zbornik pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 26., br. 1, 2005, str. 207-254. 2. Meliha Povelakić, Fiducijarno vlasništvo u usporednom pravu i sudskoj praksi, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 24, br. 1., 2003, str. 195-243. 3. Meliha Povelakić, Zadržanje prava vlasništva – Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, v. 24., supplement, 2003. 4. Meliha Povelakić, Leasing kao sredstvo osiguranja povjerilaca, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLV/2002.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenim praksama Pravnog fakulteta

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na: Katedri građanskog prava		
Smjer: Građansko pravo u EU i Savremeno privatno pravo		
Naziv predmeta	Arbitražno pravo	Šifra: IUR II 206s
Nositelj predmeta	Prof.dr. Edin Muminović, Prof. dr. Sanjin Omanović	
Predavači		
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unutrašnje – domaće arbitražno pravo <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ad hoc arbitraže: arbitražni sporazum/klauzula ili ugovor/broj arbitara, način izbora, pravila o izuzeću, derogiranje sudske nadležnosti, pravila postupka, presuda, klauzula pravosnažnosti, način i razlozi za poništaj presude, kao i subjektivni i objektivni rokovi predviđeni za to 1.2. Institucionalne arbitraže: odredbe Pravilnika o organizaciji i radu arbitražnog suda Privredne komore BiH iz 1988. godine, pokušaj mirenja: medijacija i concilijacija, jezik u postupku, spor o nadležnosti/Kompetenz-Kompetenz problem, protivtužba, pravila o dostavljanju, „rezervni“ arbitar, tarifa troškova. 2. Međunarodno arbitražno pravo <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Pojam međunarodne trgovačke arbitraže, pravni izvori, arbitražna klauzula i arbitražni sporazum, problem „arbitrabilnosti“ predmeta, sjedište arbitraže, mjerodavno procesno i materijalno pravo 2.2. Pravni problemi prije otpočinjanja postupka: pojam arbitara, svojstva arbitara, nezavisnost arbitara, prihvatanje uloge arbitra, odgovornost arbitra, izuzeće arbitra 2.3. Arbitražni postupak: procesni principi, nadležnost arbitraža. Problem dvostruke litispendencije, tok postupka, mjere obezbjeđenja i troškovi postupka, donošenje odluke 2.4. Pravni problemi nakon donošenja arbitražne odluke: Problem priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka, utvrđivanje pripadnosti arbitražne odluke, smetnje priznanju strane arbitražne odluke prema internim i međunarodnim izvorima, problem poništenja arbitražnih odluka. 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Cilj izvođenja nastave iz ovog predmeta je da studenti steknu produbljena znanja i profesionalne vještine koje se odnose na arbitražno rješavanje sporova u građanskoj i trgovačkoj materiji. Studenti treba da prepoznaju prednosti arbitražnog rješavanja sporova i da steknu jasnu predstavu o svim aspektima takvog načina sudovanja. Ovaj kurs bi trebao rezultirati spremnošću studenata da kao pravni savjetnici ili zastupnici mogu ispravno savjetovati svoje klijente o povoljnosti i prihvatljivosti arbitražnog rješavanja sporova, da uspješno učestvuju u takvim postupcima ili ih uspješno vode.</p>	

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja, konsultacije, pismeni testovi i usmena provjera znanja.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trifković/Omanović, Međunarodno poslovno pravo i arbitraže, Sarajevo, 2001.; 2. Muminović, Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2005. 3. Knežević, Međunarodna trgovačka arbitraža, Beograd 1999. 4. Konvencija o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka (New York 1958).
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Čalija-Omanović: Građansko procesno pravo; 2. Goldštajn-Triva: Međunarodna trgovačka arbitraža, Beograd, 1999. 3. Varadi-Bordaš-Knežević: Međunarodno privatno pravo, Novi Sad 2003.,
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Prema pravilima i ustaljenoj praksi Pravnog fakulteta

II CIKLUS STUDIJA

na Katedri za historiju prava i komparativno pravo

NASTAVNI PLAN STUDIJA

Model studija, broj kontakt sati i ECTS bodova

Katedra za historiju prava i komparativno pravo II ciklus studija organizira u dva (2) smjera⁴:

1. Historijsko-pravni

2. Komparativno-pravni

U okviru svakog smjera nastava se realizira na tri obavezna i izborna predmeta, te na predmetu „**Metodologija istraživanja**“ koja se realizira za sve student/ice na II ciklusu studija na Pravnom fakultetu. Katedra na početku svake akademske godine donosi odluku koji obavezni predmet ponuđenog smjera će se izvoditi u II semestru. Student/ica bira samo jedan od tri ponuđena izborna predmeta - seminara.

⁴ Prije početka svake akademske godine Katedra donosi odluku koji smjer, odnosno smjerovi će biti ponuđeni u jednoj akademskoj godini. Katedra donosi odluku o izvođenju najmanje jednog smjera. Katedra vodi računa da su smjerovi ravnomjerno zastupljeni.

Lista obaveznih i izbornih predmeta po smjerovima

U okviru smjerova Katedre za historiju prava i komparativno pravo obavezni i izborni predmeti – seminari su:

1. HISTORIJSKO-PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Izabrane teme iz Komparativne pravne historije	IUR II 311	Savremeni problemi pravne reforme u muslimanskom svijetu	IUR II 304s
2.	Političko-pravni identitet BiH	IUR II 312	Sekularizam i nacionalna država	IUR II 305s
3.	Rimsko pravo – Historija i institucije	IUR II 313	Konsenzualizam u rimskom obveznom pravu	IUR II 306s

2. KOMPATIVNO-PRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Komparativno pravo	IUR II 321	Savremeni problemi pravne reforme u muslimanskom svijetu	IUR II 304s
2.	Razvoj pravne misli i pravna praksa u BiH	IUR II 322	Sekularizam i nacionalna država	IUR II 305s
3.	Rimsko pravna tradicija	IUR II 323	Konsenzualizam u rimskom obveznom pravu	IUR II 306s

NASTAVNI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

Nastavni program obaveznih predmeta

1. Historijsko-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava- Historijsko-pravni smjer		
Naziv predmeta	Izabrane teme iz Komparativne pravne historije	Šifra: IUR II 311
Nositelj predmeta	Prof. dr Fikret Karčić	
Predavači	Prof. dr. Fikret Karčić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	Ovaj predmet izučava izabrane teme velikih pravnih kultura u historijsko komparativnoj perspektivi ("vertikalno poredjenje"). Prethodno se ukazuje na glavne metodološke pristupe u ovoj naučnoj disciplini. <ol style="list-style-type: none">1. Istraživanje pred-državnog uredjenja-pravna etnologija: radovi Henry S. Maine-a i Paula Vinogradoffa2. Koncept prava u velikim pravnim kulturama3. Izvori prava u velikim pravnim kulturama4. Sudovi i sudjenje u velikim pravnim kulturama5. Evolucija prava u velikim pravnim kulturama6. Status pojedinca u velikim pravnim kulturama7. Ugovori u velikim pravnim kulturama8. Vlasništvo u velikim pravnim kulturama9. Brak i porodica u velikim pravnim kulturama10. Zločin i kazna u velikim pravnim kulturama11. Rat i mir u velikim pravnim kulturama	
Opća i specifična znanja i vještine	1. Produbljeni uvid u pravno-historijske teme i probleme u komparativnoj perspektivi; 2. Napredno znanje o razvoju prava u glavnim svjetskim pravnim kulturama; 3. Praktično osposobljavanje studenata za samostalno istraživanje u oblasti Komparativne pravne historije kao "vertikalnog komparativnog prava".	
Oblici provođenja nastave i način	Predavanja i konsultacije. Provjera znanja studenata vrši se putem pisanja eseja na odabrane teme i	

provjere znanja	njihovog prezentiranja (20 %), prikaza knjiga (30%), i završnog ispita koji je usmeni (50%).
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Komparativna pravna historija</i> (Sarajevo:Pravni fakultet, 2007). 2. Marko Višić, <i>Zakonici stare Mesopotamije</i> (Beograd: Službeni List SCG-Podgorica:CID, 2003). 3. Srdjan Šarkić i Antun Malenica, <i>Pravne teorije i institucije Antike</i> (Novi Sad: Pravni fakultet, 2004). 4. Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu</i> (Zenica:Bemust, 1997). 5. Raifa Festić, <i>Common Law i druge pravno-historijske teme</i> (Sarajevo: Pravni fakultet, 2008). 6. Nick O Brien, "Something Older Than Law Itself: Sir Henry Maine, Niebuhr and the Path Not Chosen", <i>Journal of Legal History</i>, vol.26, Issue 3 (2005), 229-251. 7. Nick O Brien, "In Vino Veritas: Truth and Method in Vinogradoff's Historical Jurisprudence", <i>Journal of Legal History</i>, vol.29, issue 1 (2008), 39-61.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>A History of Ancient Near Eastern Law</i>, ed. Raymond Westbrook, 1-2 (Leiden-Boston, 2003). 2. Douglas M. Macdowell, <i>The Law in Classical Athens</i> (Ithaca, New York; Cornell University Press, 1986). 3. J. M. Kelly, <i>A Short History of Western Legal Theory</i> (Oxford: Clarendon Press, 2001). 4. Knut S. Vikor, <i>Between God and the Sultan</i> (Oxford: Oxford University Press, 2005). 5. Lawrence M. Friedman, <i>A History of American Law</i> (Simon and Schuster/Touchstone Books, 1985).
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrđenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspješnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapređenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava - Historijsko-pravni smjer		
Naziv predmeta	Političko-pravni identitet BiH	Šifra: IUR II 312
Nositelj predmeta	Prof. dr. Mustafa Imamović Prof. dr. Enes Durmišević	
Predavači	Prof. dr. Mustafa Imamović Prof. dr. Enes Durmišević	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Ovaj predmet izučava faktore koji su kroz historiju oblikovali političko-pravni identitet BiH i njegov teritorijalni okvir. Navedena materija posmatraće se u regionalnom državno-pravnom kontekstu sa poređenjem BiH i susjednih zemalja.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontinuitet imena i teritorija BiH 2. Državno-pravna i duhovna struktura srednjovjekovne Bosne 3. Bosanski ejalet kao izraz teritorijalnog kontinuiteta BiH 4. Staleška i vjersko-etnička stratifikacija osmanske Bosne 5. Austro-Ugarska i prvi ulazak Bosne u Evropu 6. Jugoslavenska ideja i BiH 7. BiH u jugoslavenskom federalizmu 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Širi uvid u pravno-političke teme iz perspektive savremene BiH 2. Sticanje znanja o pravno-političkoj strukturi BiH od njenog srednjeg vijeka do kraja XX stoljeća 3. Uvođenje studenata u samostalan naučno-istraživački rad iz oblasti političko-pravnog razvitka BiH 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Predavanja i konsultacije.</p> <p>Provjera znanja studenata vrši se putem pisanja eseja na odabrane teme i njihovog prezentiranja (20 %), prikaza knjiga (30%), i završnog ispita koji je usmeni (50%).</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anto Babić, <i>Diplomatska služba u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Međunarodni centar za mir, Sarajevo, 1995. 2. Ivo Banac, <i>Nacionalno pitanje u Jugoslaviji – Porijeklo, povijest, politika</i>, Durieux, Zagreb, 1988. 3. Pejo Ćošković, <i>Crkva bosanska u XV. stoljeću</i>, Institut za istoriju, Sarajevo, 2005. 4. Paul Garde, <i>Život i smrt Jugoslavije</i>, Ceres, Zagreb, 1996. 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Mustafa Imamović, <i>Historija države i prava Bosne i Hercegovine</i>, Magistrat, Sarajevo, 2003. 6. Mustafa Imamović, <i>Pravni položaj i unutrašnje-politički razvitak BiH od 1878. do 1914.</i>, Magistrat, Sarajevo, 2007. 7. Noel Malcolm, <i>Povijest Bosne – kratki pregled</i>, Erasmus Gilda i Novi Liber, Zagreb i Dani, Sarajevo, 1995. 8. Josef Matuz, <i>Osmansko carstvo</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1992. 9. Marija Todorova, <i>Imaginarni Balkan</i>, Biblioteka XX vek, Beograd, 1999.
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. John A. Fine JR., <i>Bosanska crkva – novo tumačenje</i>, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 2005. 2. Enes Pelidija, <i>Banjalučki boj uz 1737. – uzroci i posljedice</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2003. 3. Vasilj Popović, <i>Istočno pitanje</i>, Službeni list SRJ i Balkanološki institut SANU, Beograd, 1996. 4. Purivatra Atif, <i>Jugoslovenska muslimanska organizacija u političkom životu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1974. 5. Šabanović Hazim, <i>Bosanski pašaluk – postanak i upravna podjela</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1982. 6. <i>ZAVNOBiH – Dokumenti (I i II)</i>, Sarajevo, 1968.
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrđenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspješnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapređenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava - Historijsko-pravni smjer		
Naziv predmeta	Rimsko pravo – Historija i institucije	Šifra: IUR II 313
Nositelj predmeta	Prof. dr. Zravko Lučić	
Predavači	Prof. dr. Zravko Lučić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	Cilj ovog predmeta je studentima pružiti produbljena saznanja o rimskom pravu koja su stekla u okviru dodiplomskog studija. Akcenat se stavlja na one segmente rimskog prava, prije svega na stvarno, obvezno i procesno pravo čije su pravne figure, principi i opća pravna načela inkorporirana u savremena prava modernih država. Na primjeru pojedinih konkretnih pravnih instituta se ukazuje na njihov put recipiranja u osnove nastajućeg prava Evropske unije.	
Opća i specifična znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> - metodološki postupci utvrđivanja osnovnih karakteristika starog civilnog prava - metodološki postupci utvrđivanja osnovnih puteva izgradnje pretorskog prava – ius honorarium - specifičnosti kazuističkog metoda rimskog klasičnog prava - osnovne značajke procesa vulgarizacije rimskog postklasičnog prava - Justinijanova kodifikacija kao osnova recepcije rimskog prava - od rimske do moderne hipoteke - rimske pravne maxime iz D. 50,17 kao dijelovi modernog evropskog i svjetskog prava 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Predavanja i konsultacije.</p> <p>Provjera znanja studenata vrši se putem pisanja eseja na odabrane teme i njihovog javnog prezentiranja (20%), prikaza knjiga i značajnijih znanstvanih priloga u referentnim domaćim i međunarodnim stručnim časopisima (30%), i završnog usmenog ispita (50%).</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mirela Šarac – Zravko Lučić, <i>Rimsko privatno pravo</i>, Sarajevo, 2006. 2. Eisner, B. – Horvat M., <i>Rimsko pravo</i>, Zagreb, 1948. 3. Antun Malenica, <i>Rimsko pravo</i>, Novi Sad, 2008. 4. Max Kaser, <i>Das Roemische Privatrecht</i>, Erster Abschnitt, 	

	<p>Muenchen, 1971.</p> <p>5. Max Kaser, <i>Das Roemische Privatrecht</i>, Zweiter Abschnitt, Muenchen, MCMLIX</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biondo Biondi, <i>Istituzioni di diritto romano</i>, Mailand, 1965. 2. FIRA I-III, Florenz, 1968. 3. Marijan Horvat, <i>Bona fides u razvoju rimskog obveznog prava</i>, Zagreb, 1939. 4. Juan Iglesias, <i>Derecho romano</i>, Barcelona, 1965. 5. Ernst Levy, <i>Westroemisches Vulgarrecht</i>, Das Obligationenrecht, Weimar, 1956.
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Permanentno se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti su u stalnom ličnom kontaktu sa profesorima i asistentima. Moguća je konsultacija i elektronskom poštom. Ocjenjivanje studenata se vrši prema kriterijama koji se studentima saopćavaju na početku studijskog ciklusa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa u kojoj studenti potpuno slobodno izražavaju svoja kvalitativna zapažanja o svim aktivnostima iz sprovedenog nastavnog ciklusa. Rezultati tih anketa analiziraju se na sastancima Katedre.</p>

2. Komparativno-pravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava-Komparativno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Komparativno pravo	Šifra: IUR II 321
Nositelj predmeta	Prof. dr Fikret Karčić	
Predavači	Prof. dr Fikret Karčić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Ovaj predmet izučava strukturu, pravne činioce, izvore, postupak i izabrana područja materijalnog prava velikih pravnih kultura u savremenoj perspektivi ("horizontalno poredjenje"). Prethodno se ukazuje na glavne metodološke pristupe u ovoj naučnoj disciplini.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvori i metodologija komparativnog prava 2. Poredjenja i njihova funkcija 3. Izabrane teme Civilnog prava 4. Izabrane teme Common Law prava 5. Izabrane teme Islamskog prava 6. Odnosi medju velikim pravnim kulturama: pravni transplant 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>1. Produbljeni uvid u pravno-komparativne teme i probleme u savremenoj perspektivi;</p> <p>2. Napredno znanje o strukturi, pravnim činiocima, izvorima, postupku i materijalnom pravu u glavnim svjetskim pravnim kulturama;</p> <p>3. Praktično osposobljavanje studenata za samostalno istraživanje u oblasti Komparativnog prava kao "horizontalnog poredjenja".</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Predavanja i konsultacije.</p> <p>Provjera znanja studenata vrši se putem pisanja eseja na odabrane teme i njihovog prezentiranja (20 %), prikaza knjiga (30%), i završnog ispita koji je usmeni (50%).</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Dragoljub Popović, <i>Uvod u uporedno pravo</i> (Beograd: Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu i JP Službeni glasnik, 2006).</p> <p>Mary Ann Glandon et alt., <i>Comparative Legal Traditions: Text, Materials and Cases</i> (St.Paul, Minn.:West Group, 1994).</p> <p>Peter de Cruz, <i>Comparative Law in A Changing World</i> (London:</p>	

	<p>Cavendish, 1995).</p> <p>John Henry Merryman, <i>The Civil Law Tradition</i> (Stanford: Stanford University Press, 1985).</p> <p>Alan Watson, <i>Legal Transplants: An Approach to Comparative Law</i> (Athens and London: The University of Georgia Press, 1993).</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>Rene David i John E. C. Brierly, <i>Major Legal Systems in the World Today: An Introduction to the Comparative Study of Law</i> (London: Stevens, 1985).</p> <p>Conrad Zweigert i Hein Kotz, <i>Introduction to Comparative Law</i> (Oxford: Clarendon Press, 1998).</p> <p>Csaba Varga, <i>Comparative Legal Cultures</i> (New York: New York University Press, 1992).</p> <p>Andrew Huxley, <i>Religion, Law and Tradition: Comparative Studies in Religious Law</i> (New York: Routledge-Curzon, 2002.)</p> <p><i>International Encyclopedia of Comparative Law</i>, ed. K. Zweigert and K. Drobniig, Hamburg: Max-Planck Institute, 1981-2006.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrđenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspješnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapredjenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava - Komparativno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Razvoj pravne misli i pravna praksa u BiH	Šifra: IUR II 322
Nositelj predmeta	Prof. dr Mustafa Imamović Prof. dr Enes Durmišević	
Predavači	Prof. dr Mustafa Imamović Prof. dr Enes Durmišević	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>U ovom predmetu izučavaće se odnos pravne misli i pravne prakse u BiH kroz njihov međuučicaaj sa naglaskom na uporedno-pravni pristup.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odnos običajnog i pisanog prava u srednjovjekovnoj Bosni 2. Bosansko i dubrovačko pravo 3. Osmanski pravni poredak i njegova primjena u Bosni 4. Šerijatsko i milletsko pravo 5. Tanzimat i počeci evropeizacije prava u BiH 6. Kontinuitet tanzimatskog prava i izgradnja novog austro-ugarskog pravnog poretka u BiH 7. Pravni partikularizam i unitarizacija (izjednačavanje) prava 1918-1941. 8. Opća pravna načela kao faktor kontinuiteta prava poslije 1945. godine 	
Opća i specifična znanja i vještine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opći uvid u razvoj pravne misli i pravne prakse u BiH sa komparativnom perspektivom 2. Analiza mjesta bosanskog prava u odnosu na različite pravne kulture 3. Postepeno osposobljavanje studenata za samostalnu obradu pravno-historijskih tema 	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Predavanja i konsultacije.</p> <p>Provjera znanja studenata vrši se putem pisanja eseja na odabrane teme i njihovog prezentiranja (20 %), prikaza knjiga (30%), i završnog ispita koji je usmeni (50%).</p>	

<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Bosanski ustav</i> (fototip izdanja iz 1910.), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991. 2. Dženana Čaušević, <i>Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine – Dokumenti sa komentarima</i>, Magistrat, Sarajevo, 2005. 3. Enes Durmišević, <i>Šerijatsko pravo i nauka šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. 4. <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>, IRCICA, Istanbul i Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2004. 5. Mustafa Imamović, <i>Vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini i Jugoslaviji između dva svjetska rata</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2009. 6. Desanka Kojić-Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1961. 7. Hodimir Sirotković i Lujo Margetić, <i>Povijest država i prava SFR Jugoslavije</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dženana Čaušević, <i>Partizansko pravosuđe 1941-1945.</i>, Banja Luka, 1988. 2. Enes Durmišević, <i>Uspostava i pravni položaj Rijasetu Islamske zajednice u BiH 1882-1899.</i>, Magistrat, Sarajevo, 2002. 3. Mustafa Imamović, <i>Bilješke o razvitku i metodu historijsko-pravne nauke</i>, Sarajevo, 2008. 4. Fikret Karčić, <i>Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918-1941.</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 5. Boris Nilević, <i>Srpska pravoslavna crkva u BiH do obnove Pečke patrijaršije 1557.</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1990. 6. <i>Osamsto godina Povelje bosanskog bana Kulina 1189-1989.</i>, Akademija nauka i umjetnosti BiH, Sarajevo, 1989.
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrđenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspješnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapređenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava - Komparativno-pravni smjer		
Naziv predmeta	Rimsko pravna tradicija	Šifra: IUR II 323
Nositelj predmeta	Prof. dr. Zdravko Lučić	
Predavači	Prof. dr. Zdravko Lučić	
Status predmeta	Obavezni predmet smjera	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>U okviru ovog predmeta izučava se način stvaranja neizbrisivog pečata koje je rimsko pravo utisnulu evropskoj pravnoj tradiciji i političkoj misli.</p> <p>Ukazuje se na različite povijesne poglede u prihvaćanju ovog pravnog fenomena i njegovom putu do osnova savremenog evropskog prava.</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Obnova Justinijanova prava;</p> <p>Odnos rimskog i kanonskog prava;</p> <p>Rimsko pravo i početci nacionalnih država;</p> <p>Rimsko pravo i prirodno pravo;</p> <p>Usus modernus pandectarum;</p> <p>Pandektna znanost i Njemački građanski zakonik;</p> <p>Rimsko pravo i savremene kodifikacije.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Predavanja i konsultacije.</p> <p>Provjera znanja studenata vrši putem pisanja eseja na odabrane teme i njihovog javnog prezentiranja (20%), prikaza knjiga i značajnijih znanstvenih saopćenja u domaćoj i stranoj referentnoj periodici (30%) i završnog usmenog ispita (50%)</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peter Stein, <i>Rimsko pravo i Europa . Povijest jedne pravne kulture</i>, prevod Nikola Petrak, Zagreb, 2007 . 2. Jolowicz, H.F. i Nicholas, B., <i>Historical Introduction to the Study of Roman Law</i>, Cambridge, 1972. 3. Kunkel, W., <i>Roemische Rechtsgeschichte</i>, Koeln – Wien, 1988. 	

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Maffei, D., <i>Gli inizi dell'umanesimo giuridico</i>, Milano, 1956. 5. Zimmermann, R., <i>The Law of Obligations: Roman Foundations of the Civilian Tradition</i>, Kapstadt/Muenchen, 1993.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Horvat, M., <i>Rimska pravna povijest</i>, Zagreb, 1943. 2. Margetić, L., <i>Rimsko pravo. Izabrane studije</i>, Rijeka, 1999. 3. Margetić, L. <i>Rimsko pravo kao europski fenomen i hrvatska pravna povijest</i>, Rijeka, 1997. 4. Bellomo, M., <i>L'Europa del diritto commune</i>, Roma, 1991. 5. Wieacker, F., <i>Privatrechtsgeschichte der Neuzeit</i>, Goettingen, 1967.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Akcenat se stavlja na direktnu komunikaciju studenata sa nastavnikom i asistentima osobno ili putem elektronske pošte. Kriteriji utvrđivanja aktivnosti i stečenih znanja studenata se saopćavaju studentima na početku studija. Na kraju završenog ciklusa nastave obavlja se anonimna anketa među studentima u kojima oni izražavaju kvalitativna zapažanja o oblicima sprovedenih aktivnosti koja se kasnije analiziraju na sastancima Katedre.</p>

NASTAVNI PROGRAM IZBORNIH PREDMETA

Smjer: Historijsko-pravni i Komparativno pravni

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri za historiju prava i komparativno pravo		
Smjer: Historijsko-pravni i Komparativno pravni		
Naziv predmeta	Savremeni problemi pravne reforme u muslimanskom svijetu	Šifra: IUR II 304s
Nositelj predmeta	Prof. dr Fikret Karčić	
Predavači	Prof. dr Fikret Karčić	
Status predmeta	Izborni predmet-seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Ovaj predmet se fokusira na savremene probleme koji su vezani za pravnu reformu u muslimanskom svijetu. Pošto se pravni sistemi muslimanskih zemalja sastoje od dvije komponente- svjetovnog i islamskog prava- svaki pokušaj reforme, posebno modernizacije, neophodno se suočava sa pitanjima mogućnosti reforme islamskog prava, njene legitimizacije i metoda.</p> <p>Pitanja koje će se u okviru ovog predmeta izučavati, između ostalog, uključuju:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Teorijske i praktične mogućnosti reforme šerijatskog prava2. Modernistička jurisprudencija i zakonodavstvo: metodi reforme3. Opšti dometi i perspektive modernističke jurisprudencije4. Izazov jednakosti i odgovori islamske pravne nauke5. Autoritet i islamska normativnost	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>1. Produbljeni uvid u probleme pravne reforme u savremenom muslimanskom svijetu;</p> <p>2. Napredno znanje o metodologiji reforme u islamskoj pravnoj kulturi, te njenim teorijskim i pozitivno-pravnim dometima;</p> <p>3. Praktično osposobljavanje studenata za samostalno istraživanje savremenih fenomena u velikim pravnim kulturama.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastava se izvodi u obliku seminara. Studentima se daje propisana literatura na proučavanje. Na časovima se, pod vodjstvom nastavnika, vode diskusije o pročitanim tekstovima. Zajednički se dolazi do odgovora na zadana pitanja. Studenti stiču praktična znanja kako se vrši istraživanje jednog historijsko-pravnog fenomena, tumačenje izvora i kritičko</p>	

	<p>analiziranje literature.</p> <p>Provjera znanja se vrši putem kontinuiranog ocjenjivanja koje uključuje sljedeće segmente: participacija u seminaru 20%, zadatak 30% i završni esej 50%.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Društveno-pravni aspekt islamskog reformizma</i> (Sarajevo: Islamski teološki fakultet, 1990). 2. Kari Vogt, Lena Larsen & Christian Moe (eds.), <i>New Directions in Islamic Thought: Exploring reform and Muslim Tradition</i> (London. I.B.Taurus, 2009). 3. Abdullahi A. An-Naim (ed.), <i>Islamic Family Law in A Changing World: A Global Resource Book</i> (London-New York: Zed Books, 2002).
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khaled Abou el-Fadl, <i>Islam i izazov demokracije</i> (Sarajevo: Buybook, 2006). 2. Abdullahi Ahmed An-Naim, <i>Islam and the Secular State: Negotiating the Future of Shari'a</i> (Cambridge, Mass.- London, England: Harvard University Press, 2008). 3. Noah Feldman, <i>The Fall and Rise of the Islamic State</i> (Princeton-Oxford: Princeton University Press; 2008).
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrdjenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspješnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapredjenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II)ciklus studija na Katedri historije prava i komparativnog prava

Smjer: Historijsko-pravni i Komparativno pravni

Naziv predmeta	Sekularizam i nacionalna država	Šifra: IUR II 305s
Nositelj predmeta	Prof. dr Mustafa Imamović Prof. dr Enes Durmišević	
Predavači	Prof. dr Mustafa Imamović Prof. dr Enes Durmišević	
Status predmeta	Izborni predmet - seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	Predmet izučava pojam, sadržaj i značaj sekularizma i sekularno uređene države. Nudi saznanja o raznim oblicima odnosa crkve i države kroz historiju, te značaj sekularizma za moderno društvo. <ol style="list-style-type: none">1. Industrijalizacija, urbanizacija i širenje nauke – društveni procesi kao uzroci sekularizacije2. Sekularizam Francuske i drugih buržoaskih revolucija3. Rastauracija i klerikalna reakcija4. Odvajanje crkve i države u Francuskoj 1905.5. Crkva i država u Kraljevini SHS/Jugoslaviji6. Uticaj Ataturkovih reformi na Jugoslaviju7. Odvojenost države i vjere nakon 1945.8. Odnos države i vjerskih zajednica u BiH 1990-2010.	
Opća i specifična znanja i vještine	<ol style="list-style-type: none">1. Pojasniti značaj grčko-rimskog naslijeđa u kršćanstvu i jačanje nominalizma i logike naspram kršćanske metafizike (dominacija mytosa nad logosom);2. Pokušaj pomirenja antičke i kršćanske filozofije (Toma Akvinski), slabljenje papinske moći i Crkva kao feudalac;3. “Sekularizacija” Crkve i humani sekularizam	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Predavanja i konsultacije. Provjera znanja studenata vrši se putem pisanja eseja na odabrane teme i njihovog prezentiranja (20 %), prikaza knjiga (30%), i završnog ispita koji je usmeni (50%).	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ol style="list-style-type: none">1. Karen Armstrong, <i>Bitka za Boga</i>, Sarajevo, 2007.2. Fikret Karčić, <i>Društveno-pravni aspekt islamskog reformizma</i>, Sarajevo, 1990.	

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Edgar Morin, <i>Misliti Europu</i>, Zagreb, 1995. 4. Radmila Radić, <i>Država i verske zajednice 1945-1970.</i>, Beograd, 2002. 5. <i>Religija i sekularna država</i> (zbornik), Fondacija Konrad Adenauer, Sarajevo, 2007. 6. Jovan Stefanović, <i>Odnos crkve i države</i>, Zagreb, 1953.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. David Fergusson, <i>Church, State and Civil Society</i>, Cambridge University Press, 2004. 2. Syed Muhammad Naquib al-Attas, <i>Islam i sekularizam</i>, Sarajevo, 2003. 3. Žorž Korm, <i>Multikonfesionalne zajednice</i>, Sarajevo, 1977. 4. Trojan Stojanović, <i>Balkanski svetovi – Prva i poslednja Evropa</i>, Beograd, 1997. 5. Mirjana Teodosijević, <i>Mustaf Kemal Ataturk u jugoslovenskoj javnosti</i>, Beograd, 1998.
Način praćenja kvalitete i uspešnosti izvedbe predmeta	<p>Kontinuirano se prati redovno pohađanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrđenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspešnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapređenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

**Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri za historiju prava
i komparativno pravo**

Smjer: Historijsko-pravni i Komparativno pravni

Naziv predmeta	Konsenzualizam u rimskom obveznom pravu	Šifra: IUR II 306s
Nositelj predmeta	Prof.dr.Zdravko Lučić	
Predavači	Prof.dr.Zdravko Lučić	
Status predmeta	Izborni predmet - seminar	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	U okviru ovog predmeta egzegetičkom metodom se utvrđuju osnovni principi rimskog obveznog prava. Pravno- historijskom analizom predstavljaju se kriterijumi poznate četverodiobe izvora obveza na kontrakte, delikte, kvazikontrakte i kvazidelikte. Objasnjavaju se modaliteti prelaska neutuživih i neformalnih sporazuma (pacta) u skupinu konsenzualnih kontrakata.	
Opća i specifična znanja i vještine	Gajeve Institucije i četverodioba izvora obveza Dioba rimskog kontraktnog sistema na verbalne,literalne,realne i konsenzualne kontrakte Pacti kao neformalni sporazumi i njihova podjela na pacta adiecta,praetoria i legitima Konsenzualni kontrakti - emptio venditio - locatio conductio - societas - mandatum	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Nastava se izvodi u obliku seminara. Studentima se daje propisana literatura na proučavanje. Na časovima se, pod vodjstvom nastavnika, vode diskusije o pročitanim tekstovima. Zajednički se dolazi do odgovora na zadana pitanja. Studenti stiču praktična znanja kako se vrši istraživanje jednog historijsko-pravnog fenomena, tumačenje izvora i kritičko analiziranje literature. Provjera znanja se vrši putem kontinuiranog ocjenjivanja koje uključuje sljedeće segmente: participacija u seminaru 20%, zadatak 30% i završni esej 50%.	
Popis literature	1. Mirela Šarac, Zdravko Lučić Rimsko privatno pravo, Sarajevo 2006	

<p>potrebne za studij i za polaganje ispita</p>	<p>2. Antun Malenica, Rimsko pravo, Novi Sad 2008</p> <p>3. Marijan Horvat, Rimsko pravo, Zagreb 2006</p> <p>4. Max Kaser, Das roemische Privatrecht, erster Abschnitt, Muenchen 1971</p> <p>5. Biondo Biondi, Contratto estipulatio, Mailand 1953</p>
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>1. Marijan Horvat, Bona fides u rimskom obaveznom pravu, Zagreb 1953</p> <p>2. H. F. Jolowicz, Roman Foundations of Modern Law, Oxford 1957</p> <p>3. Ernst Levy, Westroemisches Vulgarrecht, das Obligationenrecht, Weimar 1956</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kontinuirano se prati redovno pohadjanje nastave i interakcija studenata. Studenti se mogu obratiti nastavniku lično ili putem elektronske pošte. Ocjenjivanje studenata vrši se prema utvrđenim kriterijima koji su poznati studentima od samog početka programa. Po završetku nastave vrši se anonimna anketa o uspješnosti izvedbe predmeta. Nalazi ankete analiziraju se na Katedri i uzimaju u obzir radi unapredjenja efikasnosti nastavnog procesa.</p>

II CIKLUS STUDIJA
na Katedri krivičnog prava
NASTAVNI PLAN STUDIJA

Model studija, broj kontakt sati i ECTS bodova

Katedra krivičnog prava II ciklus studija organizira u dva (2) smjera⁵:

1. Krivičnopravni smjer

2. Međunarodnopravni smjer

U okviru svakog smjera nastava se realizira na tri obavezna i izborna predmeta, te na predmetu „**Metodologija istraživanja**.“ Katedra na početku svake akademske godine donosi odluku koji obavezni predmet ponuđenog smjera će se izvoditi u II semestru. Student/ica bira samo jedan od tri ponuđena izborna predmeta - seminara.

⁵ Prije početka svake akademske godine Katedra donosi odluku koji smjer, odnosno smjerovi će biti ponuđeni u jednoj akademskoj godini. Katedra donosi odluku o izvođenju najmanje jednog smjera. Katedra vodi računa da su smjerovi ravnomjerno zastupljeni.

Lista obaveznih i izbornih predmeta po smjerovima

U okviru smjerova Katedre krivičnog prava obavezni i izborni predmeti – seminari su:

1. KRIVIČNOPRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Krivičnopravni položaj maloljetnika	IUR II 411	Restorativna pravda za maloljetnike	IUR II 414s
2.	Osnovi kriminalistike	IUR II 412	Kriminalistička metodika uviđaja	IUR II 415s
3.	Prekršajno pravo	IUR II 413	Prekršaji prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na putevima u BiH	IUR II 416s

2. MEĐUNARODNOPRAVNI SMJER

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Fenomenologija narkomanije i narkokriminala	IUR II 421	Etiologija narkomanije	IUR II 424s
2.	Krivično pravo EU	IUR II 422	Otkrivanje i dokazivanje krivičnih djela – okvirne odluke	IUR II 425s
3.	Međunarodna krivična djela	IUR II 423	Klasična međunarodna krivična djela	IUR II 426s

NASTAVNI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

Nastavni program obaveznih predmeta

1. Krivičnopravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Krivičnopravni smjer		
Naziv predmeta	Krivičnopravni položaj maloljetnika	Šifra: IUR II 411
Nositelj predmeta	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Predavači	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	Krivičnopravni položaj maloljetnika – historijski razvoj Razvoj maloljetničkog sudstva u Bosni i Hercegovini Postupak prema maloljetniku Alternativne mjere prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela Restorativna pravda za maloljetnike Međunarodni dokumenti i krivičnopravni položaj maloljetnika Primjena načela oportuniteta u krivičnom postupku prema maloljetnicima - izricanje odgojnih preporuka u BiH Iskustva i preporuke u praksi sudstva za maloljetnike	
Opća i specifična znanja i vještine	Razumijevanje sistema sudstva za maloljetnike u kontekstu restorativne pravde Razumijevanje alternativnih oblika reagovanja na kriminalitet i sistema izricanja i primjene odgojnih preporuka u BiH Poznavati međunarodne i domaće pravne standarde u postupku prema maloljetnicima Sticanje i razvijanje spopsobnosti zaključivanja i rješavanja postavljenih pitanja i praktičnih problema	
Oblici provođenja nastave i način	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije Pismeni / Usmeni	

provjere znanja	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Sijerčić-Čolić, H.: Juvenile justice as a key element of national human rights policy and restorative juvenile justice - recent trends in juvenile delinquency and juvenile justice in Bosnia and Herzegovina. Referat na Prvom svjetskom kongresu o restorativnoj pravdi, Peru, 2009.</p> <p>Sijerčić-Čolić, H., Hadžiomerađić, M., Jurčević, M., Kaurinović, D., Simović, M.: Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini. Sarajevo, 2005.</p> <p>Strategija protiv maloljetničkog prestupništva u Bosni i Hercegovini (2006-2010)</p> <p>Vranj, V.: Alternativne mjere – primarni odgovor na maloljetnički kriminalitet u Bosni i Hercegovini. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LI, 2008, str. 731-734.</p> <p>Konvencija UN o pravima djeteta(1989) i Evropska konvencija o ostvarivanju prava djeteta (1996)</p> <p>Vranj, V. Odgojne mjere prema maloljetnicima i njihovo izvršenje u BiH. Godišnjak Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, 2004., str. 394 - 426.</p>
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>Gurda V.: Maloljetničko krivično procesno pravo u Bosni i Hercegovini – <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i> (neobjavljeni magistarski rad). Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2009.</p> <p>Hirjan, F., Singer, M: Komentar Zakona o sudovima za mladež i kaznenih djela na štetu djece i maloljetnika. Zagreb, 2002.</p> <p>OSCE Mission to Bosnia and Herzegovina, 2009: Zapažanja u oblasti maloljetničkog pravosuđa u BiH. Materijal za Centre za edukaciju sudija i tužilaca. Sarajevo.</p> <p>Odgovarajući međunarodni dokumenti iz oblasti sudstva za maloljetnike</p> <p>Vranj, V.: Alternativne mjere i sankcije u krivičnom zakonodavstvu i praksi u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2009.</p> <p>Perić, O.: Komentar Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica, Službeni glasnik, Beograd, 2007.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Krivičnopravni smjer		
Naziv predmeta	Osnovi kriminalistike	Šifra: IUR II 412
Nositelj predmeta	Prof. dr. Borislav Petrović	
Predavači	Prof. dr. Borislav Petrović	
Status predmeta	Obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	Uvod u kriminalistiku Osnovna ili zlatna pitanja kriminalistike Heuristička kriminalistika i silogistička kriminalistika Značaj kriminalistike u radu organa gonjenja i pravosuđa Načini saznanja za krivično djelo i učinitelja Kriminalistička obrada Krivična prijava	
Opća i specifična znanja i vještine	Razumijevanje kriminalistike u procesu otkrivanja i istraživanja krivičnih djela Razumijevanje uloge kriminalistike u radu tužitelja i policijskih djelatnika u dokazivanju krivičnih djela Razumijevanje uloge kriminalistike u postupanju sudaca Poznavati granice kriminalističkog postupanja u odnosu na zaštitu ljudskih prava Spoznaja o ulozi kriminalistike u odnosu na praktičnu primjenu krivičnopravnih disciplina Sticanje i razvijanje sposobnosti zaključivanja i rješavanja postavljenih pitanja i praktičnih problema	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije Pismeni / Usmeni	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	Modly, D., Petrović, B., Korajlić, N. (2004). Uvod u kriminalistiku. Sarajevo Pavišić, B., Modly, D. (1999). Kriminalistika. Rijeka Krivokapić, V. (1997). Kriminalistika taktika III. Beograd Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava	

<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska</p>	<p>Aleksić, Ž., Škulić, M. (2002). Kriminalistika. Beograd. Vodinec, V. (1998). Kriminalistika. Beograd Maver, D. Et al. (2004). Kriminalistika. Ljubljana Simonović, B. (2004). Kriminalistika. Kragujevac</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Krivičnopravni smjer		
Naziv predmeta	Prekršajno pravo	Šifra: IUR II 413
Nositelj predmeta	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Predavači		
Status predmeta	Obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Pojam prekršaja i prekršajnog prava; - Nastanak i razvoj prekršajnog prava; - Odnos prekršajnog prava prema drugim granama prava; - Instituti općeg dijela materijalnog prekršajnog prava; - Odabrana poglavlja iz posebnog dijela materijalnog prekršajnog prava; - Načela prekršajnog postupka; - Organi za vođenje prekršajnog postupka; - Pokretanje i tok prekršajnog postupka; - Vrste odluka i pravni lijekovi; - Izvršavanje odluka donesenih u prekršajnom postupku. 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Student se upoznaje sa osnovnim pojmovima i institutima prekršajnog prava kao samostalne grane prava u širem okviru kaznenog prava. Savladavanjem problematike materijalnog, procesnog i izvršnog prekršajnog prava omogućava se sticanje općih i specifičnih znanja koja omogućavaju razumijevanje prekršaja kao oblika kažnjive djelatnosti i razvijanje sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize prekršajnih pojmova i instituta, te sposobnosti vlastitog zaključivanja i rješavanja praktičnih problema.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Veić, P. – Gluščić, S., „Prekršajno pravo-Opći dio“, Narodne novine d.d., Zagreb 2009. godine; - Đorđević, Đ., „Prekršajno pravo“, Policijska akademija, Beograd, 2004. godine; - Zakon o prekršajima BiH; - Zakon o prekršajima FBiH. 	
Popis literature koja se preporučuje kao	<ul style="list-style-type: none"> - Mrvić-Petrović, N.-Mitrović, Lj., „Prekršajno pravo“, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2007. godine; 	

dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Salihović, G., „Komentar zakona o prekršajima“, „Fineks“, D.O.O., Sarajevo, 2006. godine; - Nikolić, R.-Velašević, D.-Vuleta, D., „Komentar zakona o prekršajima“, IDP „Udžbenici, priručnici i didaktička sredstva“, Sarajevo, 1991. godine.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.</p>

2. Međunarodnopravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Međunarodnopravni smjer		
Naziv predmeta	Fenomenologija narkomanije i narkokriminala	Šifra: IUR II 421
Nositelj predmeta	Prof. dr. Borislav Petrović	
Predavači	Prof. dr. Borislav Petrović	
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Narkomanija i ovisnost od droga</p> <p>Pojavni oblici narkokriminala</p> <p>Specifičnosti međunarodnog ilegalnog transporta droge</p> <p>„Balkanska ruta“ za krijumčarenje droge</p> <p>Kriminalne skupine koje se bave međunarodnom trgovinom drogom</p> <p>Krivičnopravni aspekt suzbijanja trgovine drogom</p> <p>Međunarodna saradnja na planu suzbijanja trgovine drogom</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Upoznavanje sa stanjem zloupotrebe droga, posebno ovisnosti o pojedinim drogama na globanom planu</p> <p>Analiza međunarodnih konvencija iz oblasti suzbijanja trgovine drogom</p> <p>Razvoj krivičnopravnog segmenta kroz zakonodavne aktivnosti nadležnih tijela OUN, EU, kao i pojedinih regionalnih organizacija</p> <p>Razumijevanje odnosa u strateškim pitanjima sprečavanja narkomanije i suzbijanja kriminaliteta vezanog uz drogu</p> <p>Sticanje opštih i specifičnih znanja i vještina u oblasti kriminološkog i pravnog aspekta u interesu razvijanja spopsobnosti vlastitog zaključivanja i rješavanja postavljenih zadataka</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za	<p>Petrović, B. (2004). Narkokriminal – krivičnopravni, kriminološki, krivičnoprocesni i kriminalistički aspekti. Sarajevo</p>	

polaganje ispita	Werner, W., et al. (2004). Balkanski putevi droge i Bosna i Hercegovina. Sarajevo
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Petrović, B., Dobovšek, B. (2008). Organizirani kriminal. Sarajevo Deljković, I. (2007). Suprotstavljanje zloupotrebi opojnih droga: Bosna i Hercegovina i Europska Unija. Sarajevo Klarić, D. (2002). Crni trag droge. Zagreb
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Međunarodnopravni smjer		
Naziv predmeta	Krivično pravo EU	Šifra: IUR II 422
Nositelj predmeta	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Predavači	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Status predmeta	obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Univerzalna i regionalna krivičnopravna pravila – opšte napomene</p> <p>Regionalno međunarodno krivično pravo - krivično pravo koje nastaje i razvija se u okviru Evropske unije</p> <p>Historijski razvoj krivičnog prava Evropske unije</p> <p>Corpus Juris</p> <p>Značajnije okvirne odluke na području pravosudne i policijske saradnje u krivičnim stvarima</p> <p>Lisabonski ugovor i razvoja krivičnog prava EU</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Analiziranje i razmišljanje aktuelnog razvoja međunarodnog krivičnog prava, posebno u oblasti povezivanja država u EU.</p> <p>Razvoj krivičnopravnog segmenta kroz zakonodavne aktivnosti nadležnih tijela EU, naročito u kontekstu Lisabonskog sporazuma</p> <p>Razumijevanje odnosa u strateškim pitanjima suzbijanja kriminaliteta i zaštite prava i sloboda čovjeka</p> <p>Sticanje opštih i specifičnih znanja i vještina u oblasti krivičnopravnog razvoja u interesu razvijanja spopsobnosti vlastitog zaključivanja i rješavanja postavljenih zadataka</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Corstens, G./ Pradel, J.: European Criminal Law. The Hague, 2002.</p> <p>Sijerčić-Čolić, H.: Evropsko krivično procesno pravo – regionalna pravna pravila o krivičnom postupku. Pravo i pravda VII (2008) 1, str. 7-47.</p>	
Popis literature koja se preporučuje kao	<p>Fletcher, P. G.: Parochial versus Universal Criminal Law. <i>Journal of</i></p>	

<p>dopunska</p>	<p><i>International Criminal Justice</i>, 3 (2005), str. 13-43.</p> <p>Degan, V. Đ./ Pavišić, B.: Međunarodno kazneno pravo. Rijeka, 2005.</p> <p>Đurđević, Z.: Europski sud pravde i legitimitet europskog uhiđenog naloga. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu 14 (2007) 2, str. 1006-1048.</p> <p>Đurđević, Z.: Lisabonski ugovor: prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu 15 (2008) 2, str. 1077-1128.</p> <p>Misita, N.: Osnovi prava Evropske unije. Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo, 2007.</p> <p>Simović, M./ Blagojević, M.: Međunarodno krivično pravo. Banja Luka, 2007.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava

Međunarodnopravni smjer

Naziv predmeta	Međunarodna krivična djela	Šifra: IUR II 423
Nositelj predmeta	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Predavači	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Status predmeta	Obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS bodova	10	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none">- Pojam međunarodnog krivičnog djela;- Opće napomene o međunarodnim krivičnim djelima i međunarodnim instrumentima kao osnovima njihovog inkriminiranja;- Analiza odredbi pojedinih međunarodnih instrumenata kojim su određena ponašanja ocijenjena kao nedopuštena i po međunarodnim pravu nezakonita (Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.; Rimski statut MKS iz 1998.; Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata iz 1949.; Dopunski protokol I i II iz 1977. uz Ženevske konvencije od 1949.; Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala iz 2000.; Konvencija UN-a o zabrani trgovine ljudima i iskorištavanja prostitucije drugih iz 1949.; Međunarodna konvencija protiv uzimanja talaca iz 1979.; itd.);- Analiza obilježja pojedinih međunarodnih krivičnih djela koja su implementirana u domaće krivično zakonodavstvo (genocid, zločin protiv čovječnosti, ratni zločini, protivpravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja, protivpravno oduzimanje stvari od ubijenih i ranjenih na bojištu, povreda zakona ili običaja rata, povreda parlamentara, uništavanje kulturnih, historijskih i religijskih spomenika, zloupotreba međunarodnih znakova, zasnivanje ropskog odnosa i prijevoz osoba u ropskom odnosu, trgovina ljudima, međunarodno vrbovanje radi prostitucije, krijumčarenje osoba, uzimanje talaca, piratstvo, itd.	
Opća i specifična znanja i vještine	Upoznavanje sa odredbama međunarodnih instrumenata kojim su određena ponašanja ocijenjena kao nedopuštena i prema međunarodnom pravu nezakonita, te produbljena analiza obilježja pojedinih međunarodnih krivičnih djela koja su implementirana u naše krivično zakonodavstvo trebaju da omoguće studentu svestranije sagledavanje i razumijevanje tih najtežih oblika delinkventnog ponašanja kojim se krše pravila međunarodnog prava i koja su od značaja za cijelu međunarodnu zajednicu, s tim da se kod njega razviju sposobnosti vlastitog kritičkog sagledavanja vrijednosti postojećih rješenja kao i da stekne sposobnosti pravilnog zaključivanja i rješavanja brojnih pitanja koja se kao sporna mogu pojaviti na ovom planu.	

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije Pismeni / Usmeni
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Tomić, Z., „Krivično pravo II-Posebni dio“, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2007. godine; - Petrović, B.-Jovašević, D., „Krivično pravo II-Posebni dio“, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2005. godine; - „Komentari krivičnih/kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini, knjiga I“, grupa autora, izd. Savjet/Vijeće Evrope i Evropska komisija, Sarajevo, 2005. godine; - Međunarodne konvencije prema pojedinim oblastima.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - Babić, M.-Marković, I., „Krivično pravo-Posebni dio“, Pravni fakultet-Centar za publikacije, Banja Luka, 2005. godine; - Bačić, F.-Pavlović, Š., „Komentar kaznenog zakona“, Organizator, Zagreb, 2004. godine; - Josipović, I., „Haško implementacijsko kazneno pravo“, Hrvatski pravni centar, Informator, Zagreb, 2000. godine; - Lazarević, Lj., „Krivično pravo-Posebni dio“, Savremena administracija, Beograd, 1998. godine; - Pavišić, B.-Grozđanić, V.-Veić, P., „Komentar kaznenog zakona“, Narodne novine d.d., Zagreb, 2007. godine; - Degan, V.Đ.-Pavišić, B., „Međunarodno kazneno pravo“, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2005. godine.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.

Nastavni program izbornih predmeta

1. Krivičnopravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Krivičnopravni smjer		
Naziv predmeta	Restorativna pravda za maloljetnike	Šifra: IUR II 414s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Predavači	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Status predmeta	izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	Restorativna pravda – uopšte Restorativna pravda za maloljetnike Alternativne mjere prema maloljetnim učinocima krivičnih djela Alternativne mjere prema punoljetnim učinocima krivičnih djela Uporednopravni prikaz	
Opća i specifična znanja i vještine	Razvijanje koncepta restorativne pravde za maloljetnike Analiziranje savremenih kretanja u okviru restorativne pravde za maloljetnike Primjena stečenih znanja na stanje i prilike u BiH	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije Pismeni / Usmeni	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	Sijerčić-Čolić, H.: Juvenile justice as a key element of national human rights policy and restorative juvenile justice - recent trends in juvenile delinquency and juvenile justice in Bosnia and Herzegovina. Referat na Prvom svjetskom kongresu o restorativnoj pravdi, Peru, 2009. Strategija protiv maloljetničkog prestupništva u Bosni i Hercegovini (2006-2010) Vranj. V.: Alternativne mjere i sankcije u krivičnom zakonodavstvu i praksi u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2009.	
Popis literature koja se	Gurda V.: Maloljetničko krivično procesno pravo u Bosni i Hercegovini –	

<p>preporučuje kao dopunska</p>	<p><i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i> (neobjavljeni magistarski rad). Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2009.</p> <p>Odgovarajući međunarodni dokumenti iz oblasti sudstva za maloljetnike</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnog ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava Krivičnopravni smjer		
Naziv predmeta	Kriminalistička metodika uviđaja	Šifra: IUR II 415s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Borislav Petrović	
Predavači	Prof. dr. Borislav Petrović	
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	Pojam i cilj uviđaja Uviđajni organi Stručne osobe i vještaci Načelo operativnosti Osiguranje mjesta događaja Vršenje uviđaja po fazama Zapisnik o uviđaju	
Opća i specifična znanja i vještine	Shvatanje značaja uviđaja u istraživanju krivičnih djela Spoznaja o mjestu uviđaja u sistemu kriminalističkih i procesnih radnji koje se poduzimaju od strane organa za provedbu zakona Razumijevanje značaja zapisnika o uviđaju kao dokaznog sredstva Razumijevanje uloge tužitelja i policije prilikom obavljanja uviđaja Sticanje i razvijanje sposobnosti zaključivanja i rješavanja postavljenih pitanja i praktičnih problema	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije Pismeni / Usmeni	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	Modly, D. (1999). Metodika uviđaja. Sarajevo Petrović, B. (2004). Narkokriminal. Sarajevo (odabrano poglavlje)	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	Aleksić, Ž., Škulić, M. (2002). Kriminalistika. Beograd (odabrano poglavlje) Vodinelić, V. (1998). Kriminalistika. Beograd (odabrano poglavlje) Maver, D. Et al. (2004). Kriminalistika. Ljubljana (odabrano poglavlje)	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni	

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Krivičnopravni smjer		
Naziv predmeta	Prekršaji prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na putevima u BiH	Šifra: IUR II 416s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Predavači	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovne odredbe ZOBS na putevima u BiH; - Odredbe o putevima; - Saobraćajna pravila; - Saobraćajni znakovi; - Obaveze u slučaju saobraćajne nesreće; - Sportske i druge aktivnosti na putevima; - Odredbe o ograničenju saobraćaja; - Odredbe o vozačima motornih vozila; - Odredbe o motornim vozilima, njihovoj registraciji i tehničkom pregledu; - Posebne mjere sigurnosti; - Analiza kaznenih odredbi. 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Student se upoznaje sa osnovnim odredbama iz Zakona o sigurnosti prometa na putevima, te odredbama koje se odnose na puteve, saobraćajna pravila, saobraćajne znakove, te sa drugim odredbama koje se odnose na dužnosti vozača koji učestvuju u prometu i na odredbe o vozilima i posebnim mjerama sigurnosti. Ovladavanjem tom problematikom studentu se omogućava da pravilnije sagleda prekršaje iz te oblasti koji su veoma brojni, te da na taj način stekne sposobnost samostalne teorijske i stručne analize pojedinih prekršaja na osnovu vlastitog zaključivanja čime mu se omogućava i rješavanje praktičnih problema.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini; - Zakon o prekršajima BiH; - Zakon o prekršajima FBiH. 	
Popis literature koja se	<ul style="list-style-type: none"> - Salihović, G., „Komentar zakona o prekršajima“, „Fineks“, 	

preporučuje kao dopunska	D.O.O., Sarajevo, 2006. godine;
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.

2. Međunarodnopravni smjer

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Međunarodnopravni smjer		
Naziv predmeta	Etiologija narkomanije	Šifra: IUR II 424s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Borislav Petrović	
Predavači	Prof. dr. Borislav Petrović	
Status predmeta	izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Narkomanija kao socijalnopatološka pojava</p> <p>Historijski osvrt na konzumiranje droga</p> <p>Tipologija narkomana</p> <p>Tipologija kontroliranih droga</p> <p>Faktori koji generiraju narkomaniju</p> <p>Prevenција narkomanije</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Upoznavanje sa stanjem zloupotrebe droga, posebno ovisnosti o pojedinim drogama na globanom planu</p> <p>Analiza međunarodnih konvencija iz oblasti suzbijanja trgovine drogom</p> <p>Razumijevanje odnosa u strateškim pitanjima sprečavanja narkomanije</p> <p>Sticanje opštih i specifičnih znanja i vještina u oblasti kriminološkog i pravnog aspekta u interesu razvijanja spopsobnosti vlastitog zaključivanja i rješavanja postavljenih zadataka</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Petrović, B. (2004). Narkokriminal – krivičnopravni, kriminološki, krivičnoprocesni i kriminalistički aspekti. Sarajevo</p> <p>Bukelić, J. (2003). Droge – od zloupotrebe do zavisnosti. Beograd</p>	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>Đukanović, B. (2004). Zloupotreba droga. Sarajevo</p> <p>Klarić, D. (2002). Crni trag droge. Zagreb</p>	

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.
--	--

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Međunarodnopravni smjer		
Naziv predmeta	Otkrivanje i dokazivanje krivičnih djela – okvirne odluke	Šifra: IUR II 425s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Predavači	Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić	
Status predmeta	izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<p>Otkrivanje i dokazivanje krivičnih djela u okviru Evropske unije</p> <p>Okvirne odluke na području otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela</p> <p>Okvirna odluka o Evropskom dokaznom nalogu</p>	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Razmatranje pitanja otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela u državama članicama EU</p> <p>Razumijevanje odnosa u strateškim pitanjima suzbijanja kriminaliteta</p> <p>Analiziranje sudskih odluka</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<p>Sijerčić-Čolić, H.: Evropsko krivično procesno pravo – regionalna pravna pravila o krivičnom postupku. Pravo i pravda VII (2008) 1, str. 7-47.</p> <p>Evropski dokazni nalog – okvirna odluka</p>	
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<p>Degan, V. Đ./ Pavišić, B.: Međunarodno kazneno pravo. Rijeka, 2005.</p> <p>Šugman, K.: Evropski dokazni nalog. Pravna praksa, 7, 2009.</p>	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.</p>	

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri krivičnog prava		
Međunarodnopravni smjer		
Naziv predmeta	Klasična međunarodna krivična djela	Šifra: IUR II 426s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Predavači	Prof. dr. Zvonimir Tomić	
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS bodova	5	
Okvirni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Produbljena analiza odredbi pojedinih međunarodnih instrumenata koje se odnose na Međunarodno humanitarno pravo, i to: - a) analiza odredbi Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.; analiza odredbe člana 171. KZ BiH; analiza odredbi o Zločinu genocida u savremenim uporednim krivičnim zakonodavstvima u državama sa prostora bivše Jugoslavije; - b) analiza odredbi Rimskog statuta MKS iz 1998.; analiza odredbi člana 172. KZ BiH; analiza odredbi o Zločinu protiv čovječnosti u savremenim uporednim krivičnim zakonodavstvima u državama sa prostora bivše Jugoslavije; - c) analiza odredbi Ženevskih konvencija o zaštiti žrtava rata iz 1949. i Dopunskih protokola I i II iz 1977. uz Ženevske konvencije od 1949.; analiza odredbi člana 173., 174. i 175. KZBiH; analiza odredbi o ratnim zločinima u krivičnim zakonodavstvima država sa prostora bivše Jugoslavije. 	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Produbljena analiza obilježja pojedinih tzv. Klasičnih međunarodnih krivičnih djela, koja su implementirana i u naše krivično zakonodavstvo treba da omogući studentu svestrano sagledavanje i razumijevanje tih krivičnih djela i sa aspekta Međunarodnog krivičnog prava i sa aspekta domaćeg i uporednog krivičnog prava. Kod studenta treba da se razvije sposobnost vlastitog kritičkog sagledavanja rješenja koja su prisutna na međunarodnom, uporednom i na domaćem planu, te da se kod njega razvije sposobnost pravilnog sagledavanja i zaključivanja u odnosu na brojna pitanja koja se kao sporna mogu pojaviti u odnosu na pomenuta krivična djela.</p>	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Interaktivni oblik nastave – predavanja i konsultacije</p> <p>Pismeni / Usmeni</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita	<ul style="list-style-type: none"> - Tomić, Z., „Krivično pravo II-Posebni dio“, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2007. godine; - Međunarodne konvencije i drugi međunarodni instrumenti koji se odnose na navedena krivična djela. - Odredbe krivičnih zakona iz država sa prostora bivše Jugoslavije 	

	koje se odnose na navedena krivična djela.
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska	<ul style="list-style-type: none"> - „Komentari krivičnih/kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini, knjiga I“, grupa autora, izd. Savjet/Vijeće Evrope i Evropska komisija, Sarajevo, 2005. godine; - Bačić, F.-Pavlović, Š., „Komentar kaznenog zakona“, Organizator, Zagreb, 2004. godine; - Josipović, I., „Haško implementacijsko kazneno pravo“, Hrvatski pravni centar, Informator, Zagreb, 2000. godine; - Degan, V.Đ.-Pavišić, B., „Međunarodno kazneno pravo“, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2005. godine.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	Tokom odvijanja nastavnog procesa, kvalitet i uspješnost izvedbe predmeta prati se prisustvom nastavnom ciklusu, aktivnim učestvovanjem studenata ovog ciklusa studija u planiranim nastavnim aktivnostima, stalnom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom. Također, ostvareni rezultati reflektuju se i kroz proces ispitivanja, te procjenu stečenih stanja u njihovoj praktičnoj primjeni.

II CIKLUS STUDIJA

na Pravno-ekonomskoj katedri

NASTAVNI PLAN STUDIJA

Model studija, broj kontakt sati i ECTS bodova

Na pravno – ekonomskom smjeru nastava se realizira kroz tri obavezna i jedan izborni predmet, te predmet „**Metodologija istraživanja.**“ Katedra na početku svake akademske godine donosi odluku koji obavezni predmet ponuđenog smjera će se izvoditi u II semestru. Student/ica bira samo jedan od tri ponuđena izborna predmeta - seminarara.

Lista obaveznih i izbornih predmeta

<i>Br.</i>	<i>Obavezni predmeti</i>	<i>Šifra obaveznih predmeta</i>	<i>Izborni predmeti</i>	<i>Šifra izbornih predmeta</i>
1.	Ekonomske funkcije države	IUR II 511	Strategija nacionalnog razvoja	IUR II 514s
2.	Pravo i politika konkurencije	IUR II 512	Pravo i politika konkurencije u BiH	IUR II 515s
3.	Porezno pravo i porezni sistem	IUR II 513	Budžetsko pravo	IUR II 516s

NASTAVNI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

Nastavni program obaveznih predmeta

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri pravno – ekonomskih nauka		
Pravno – ekonomski smjer		
Naziv predmeta	Ekonomske funkcije države	Šifra: IUR II 511
Nositelj predmeta	Prof. dr. Bajro Golić	
Predavači	Prof. dr. Bajro Golić Viši ass. mr. Amina Nikolajev povremeni angažman istaknutih javnih i naučnih radnika	
Status predmeta	Obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS	10	
Okvirni sadržaj predmeta rada	<ul style="list-style-type: none">- Ekonomske funkcije države- Pravna regulacija ekonomskih tokova (Ekonomski sistem i mjere ekonomske politike)- Alokativna funkcija države (Uloga države u zaštiti životne sredine, antimonopolsko djelovanje države, država kao subjekt privređivanja i dr.)- Redistributivna funkcija države (Redistribucija dohotka, diferencirano oporezivanje, stimulacija ekonomskih tokova i dr.)- Stabilizaciona i razvojna funkcija države (Teorije razvoja, recesijski procesi, instrumenti stabilizacije)- Globalizacija i ekonomske funkcije države- Tranzicija ekonomskog sistema (Tranzicija vlasništva, tržišni subjekti privređivanja i uloga države na tržištu)- Karakteristike i determinante ekonomske uloge države u BiH	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Sticanje dodatnog znanja o ekonomskim funkcijama države, međuuvjetovanost države – ekonomije – prava.</p> <p>Međuuvjetovanost društveno – ekonomskih procesa i kreiranja ekonomske politike države u funkciji zadovoljenja društvenih potreba.</p> <p>Napredno znanje o teorijama ekonomskog razvoja, globalizacijskim procesima, te razlozima i uzrocima uspjeha/neuspjeha uloge države u ekonomiji.</p> <p>Posebno razumijevanje procesa tranzicije ekonomskog sistema.</p>	

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastavni proces realizira se kroz 15 sedmica, putem predavanja po utvrđenom rasporedu shodno tematskim cjelinama.</p> <p>Ispit se polaže u pismenom i usmenom obliku.</p> <p>Ocjena se formira na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada tokom trajanja predavanja i završnog ispita.</p>
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)	<ul style="list-style-type: none"> • Begić, I. K. (2000), Ekonomska politika, drugo izdanje, Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu • Samuelson, P.A. i Hordhaus W. D. Ekonomija, Mate, Zagreb • Dragičević, A. I Vranjican, S. (1998), Politička ekonomija, drugo izdanje, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta • Todaro, M. P. I Smith, S. C. (2006), Ekonomski razvoj, deveto izdanje, • Vilogorac, E. (2001), Uvod u ekonomiju, Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)	<ul style="list-style-type: none"> • Nafziger, E.W. (2006), Economic Develpoment, New York: Cambridge University Press. • Sen, A. (2002), Razvoj kao sloboda, Beograd: Filip Višnjić. • Mohamad, M. (2000), New Deal za Aziju, Sarajevo: Ljiljan. • Mohamad, M. (2002), Globalizacija i nove realnosti, Sarajevo: Ljiljan. • Stiglitz, Joseph Eugene (2004): Protivrečnosti globalizacije, SBM-x, Beograd. • Smith, A. (1976), An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations (1776), ponovno objavljeno, Oxford: Clarendon Press.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Kvaliteta nastave kontrolira se tokom izvođenja nastave kroz prisutnost na nastavi, kao i kroz reakcije studenata. Profesori će biti u svakom trenutku dostupni (konsultacije, elektronska pošta) zainteresiranim studentima.</p> <p>Nakon provedene nastave kvaliteta se kontrolira kroz praćenje rezultata ispita te evaluacijskim obrascima / anketom. Dobiveni rezultati uzimaju se u obzir prilikom evaluacije samog nastavnog plana i programa i eventualne izmjene istog.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri pravno – ekonomskih nauka

Pravno – ekonomski smjer

Naziv predmeta	Pravo i politika konkurencije	Šifra: IUR II 512
Nositelj predmeta	Prof. dr. Bajro Golić	
Predavači	Prof. dr. Bajro Golić Viši ass. mr. Kanita Imamović – Čizmić povremeni angažman istaknutih javnih i naučnih radnika	
Status predmeta	Obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS	10	
Okvirni sadržaj predmeta rada	<ul style="list-style-type: none">- Opće teorijske postavke o ekonomskoj politici- Tržišna konkurencija kao ekonomsko-pravna kategorija (opće naznake o tržišnim strukturama, pravno definiranje konkurencije)- Pravna regulacija tržišne konkurencije kao vid ekonomske uloge države (pravo i politika konkurencije)- Ekonomski instituti regulirani pravom konkurencije (Zabrana ograničavanja trgovine putem sporazumijevanja, zloupotreba vladajućeg položaja, kontrola koncentracija,vertikalni sporazumi državne potpore)- Pravo i politika konkurencije u SAD- Pravo i politika konkurencije u EU- Internacionalizacija prava i politike konkurencije- Pravo i politika konkurencije u BiH- Makroekonomski efekti prava konkurencije	
Opća i specifična znanja i vještine	Cilj predmeta je omogućiti studentima posebna saznanja o pravu i politici konkurencije kao segmentu ekonomske politike. Cilj dobiva na značaju s obzirom na jedan dugoročni trend snaženja tržišnog mehanizma kao glavnog pokretača globalne ekonomije i činjenicu da Bosna i Hercegovina spada u države koje nemaju bogatu tradiciju baštinjenja tržišne kulture te da se nalazi u uzlaznoj putanji izgradnje efikasnog tržišnog mehanizma. Pravo i politika konkurencije su kategorije koje poprimaju dimenziju konstantnosti te je, imajući u vidu komparativnu praksu, neophodno budućim pravnim ekspertima ukazati na osnovne determinante koje ih profiliraju.	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Nastavni proces realizira se kroz 15 sedmica, putem predavanja po utvrđenom rasporedu shodno tematskim cjelinama. Ispit se polaže u pismenom i usmenom obliku.	

	Ocjena se formira se na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada tokom trajanja predavanja i završnog ispita.
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)	<ul style="list-style-type: none"> • Korah, V., "An introductory Guide to EC Competition and practice", 2007. • Misita, N., "Osnovi prava Evropske unije", Sarajevo, 2007. • Šoljan, V., Horak H., Milkotin Tomić D., Pecikotrić Kaufman J., "Evropsko tržišno pravo", Školska knjiga, Zagreb, 2006. • Barry J. R., Angus MacCulloch, "Competition law and policy in The EC and UK", Fourth Edition, Cavendish Publishing Limited, London - Sydney • Wouter P J Wils, "Principles of European Antitrust Enforcement" OXFORD AND PORTLAND, OREGON 2005. • Zakoni i drugi pravni akti koji reguliraju oblast tržišne konkurencije,
Popis literature koja se preporučuje kao dopunska (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)	<ul style="list-style-type: none"> • Robert O'Donoghue, A Jorge Padilla, "The Law and Economics of Article 82 EC" OXFORD AND PORTLAND, OREGON 2006. • Raj S. Chari and Sylvia Kritzing, "Understanding EU Policy Making", Pluto Press London • Ann Arbor, MI, • Maher M. Dabbah, "The Internationalization of antitrust policy", Cambridge University press, 2003. • JURIN, S., ŠOHINGER J., «Teorija tržišta i cijena", Globus, Zagreb, 1990.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta	<p>Kvaliteta nastave kontrolira se tokom izvođenja nastave kroz prisutnost na nastavi, kao i kroz reakcije studenata. Profesori će biti u svakom trenutku dostupni (konsultacije, elektronska pošta) zainteresiranim studentima.</p> <p>Nakon provedene nastave kvaliteta se kontrolira kroz praćenje rezultata ispita te evaluacijskim obrascima / anketom. Dobiveni rezultati uzimaju se u obzir prilikom evaluacije samog nastavnog plana i programa i eventualne izmjene istog.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri pravno – ekonomskih nauka

Pravno – ekonomski smjer

Naziv predmeta	Porezno pravo i porezni sistem	Šifra: IUR II 513
Nositelj predmeta	Odgovorni nastavnik Katedre	
Predavači	Odgovorni nastavnik Katedre Viši ass. mr. Edina Sudžuka povremeni angažman istaknutih stručnjaka i profesora iz predmetne oblasti	
Status predmeta	Obavezni	
Broj nastavnih sati	30	
Broj ECTS	10	
Okvirni sadržaj predmeta rada	<ul style="list-style-type: none">- Pojam i izvori poreznog prava- Fiskalna centralizacija i decentralizacija- Teorijske osnove poreznog sistema i porezne politike (nastanak, razvoj i faktori koji utiču na oblikovanje poreznog sistema)- Principi oporezivanja- Klasifikacije poreza- Sistem direktnih poreza (oporezivanje dobiti, dohotka, imovine, prihoda od samostalne djelatnosti, oporezivanje poljoprivredne djelatnosti, oporezivanje prihoda od autorskih honorara, oporezivanje dobitaka od igara na sreću, oporezivanje nasljeđene imovine i poklona, oporezivanje prometa nepokretnih dobara)- Sistem indirektnih poreza (porez na dodatnu vrijednost, akcize, putarine)- Doprinosi u sistemu prihoda (doprinosi za socijalno osiguranje)- Takse u sistemu prihoda (administrativne, sudske i komunalne takse)- Porezna administracija u BiH (UINO I PU)- Porezne reforme i aktualni problemi u poreznom sistemu BiH- Porezna politike Evropske unije	
Opća i specifična znanja i vještine	Proširenje općeg i sticanje dodatnog znanja o poreznom sistemu i poreznom pravu kao zasebnoj grani prava s osvrtom na porezno pravo i porezni sistem Bosne i Hercegovine. Upoznavanje sa temeljnim poreznim principima na kojima se temelje savremeni porezni sistemi, teorijama o oporezivanju, te ciljevima i	

	<p>efektima koji se poreznom politikom nastoje ostvariti.</p> <p>Sticanje naprednog stupnja znanja o pozitivnom poreznom pravu Bosne i Hercegovine, decentralizaciji u BiH, poreznoj administraciji, reformi poreznog sistema BiH, usklađivanju porezne politike BiH sa zahtjevima koji se postavljaju u pogledu priključivanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.</p> <p>Posebno razumijevanje procesa reformi poreznih sistema i njihovih učinaka.</p>
<p>Oblici provođenja nastave i način provjere znanja</p>	<p>Nastava se realizira kroz predavanja, diskusije i prezentacije, uz učešće gostujućih predavača, po utvrđenom rasporedu shodno utvrđenim tematskim cjelinama u trajanju od 15 sedmica.</p> <p>Ispit se polaže u pismenom i usmenom obliku.</p> <p>Ocjena se formira na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada tokom trajanja predavanja i završnog ispita.</p>
<p>Popis osnovne literature za pripremanje završnog ispita (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begić, I. Kasim: Poreski sistem i poreska politika BiH, Ekonomski Institut, Sarajevo, 1992.g. • Dautbašić Ismet: Finansije i finansijsko pravo, VII – izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Magistrat Sarajevo - Editio iuristica, Sarajevo, 2004. godine • Jelčić, Božidar, Lončarić-Horvat, Olivera, Šimović, Jure, Arbutina, Hrvoje: Finansijsko pravo i finansijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008.g., • Jelčić Barbara i Jelčić Božidar, Porezni sustav i porezna politika, Informator, Zagreb, 1998. • Popović Dejan, Poresko pravo, Prvo izdanje, pravni fakultet i Službeni glasnik, Beograd, 2008.g., • Zakon o administrativnim taksama („Službeni glasnik BiH“, br. 16/02,19/02, 43/04 i 8/06), • Zakon o doprinosima FBiH (Službene novine Federacije BiH, br: 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 19/08). • Zakon o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine FBiH br: 33/02 i 28/04. • Zakon o porezu na dobit, (Službene novine Federacije BiH, br. 97/07 od 31.12.2007. godine. • Zakon o porezu na dohodak (Službene novine Federacije BiH, br. 10/08 od 05.03.2008.godine), • Zakon o porezu na dodatnu vrijednost, Službeni glasnik BiH, broj 09/05, 35/05, 100/08. • Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 44/03., od 31.decembra 2003.godine, br. 52/04 i 36/07.
<p>Popis preporučene dopunske literature</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gruber Jonathan, Public Finance and Public Policy, Worth Publishers, New York, 2005., • Begić, I.Kasim, Ekonomska politika, II izmijenjeno i dopunjeno

<p>(zadržava se pravo izmjene i dopune literature)</p>	<p>izdanje, Sarajevo, 2000.g.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilić-Popov Gordana, Evropsko porezsko pravo, Službeni glasnik, Beograd, 2004.g., • Sijbren Cnossen & Hans-Werner Sinn, Public Finance and Public Policy in the New Century, CESifo Massachusetts Institute of Technology, 2003., • Stiglitz, Joseph E., Ekonomija javnog sektora, prijevod, Ekonomski fakultet Beograd, 2004., • Šimović, Jure i Šimović, Hrvoje, Fiskalni sustav i fiskalna politika Evropske unije, Zagreb, 2006., • Thuronyi Victor, Comparative Tax Law, Kluwer Law International, 2003.,
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kvalitet nastave kontrolira se tokom izvođenja nastave, kroz prisutnost i aktivno učešće studenata u nastavi, te kroz reakcije studenata. Profesori će biti u svakom trenutku dostupni (konsultacije, elektronska pošta) zainteresiranim studentima.</p> <p>Nakon provedene nastave posignuti nivo kvaliteta se kontrolira kroz praćenje rezultata ispita, te evaluacijskim obrascima/anketom. Dobiveni rezultati uzimaju se u obzir prilikom evaluacije samog nastavnog plana i programa i eventualne izmjene istog.</p>

Nastavni program izbornih predmeta

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri pravno – ekonomskih nauka Pravno – ekonomski smjer		
Naziv predmeta	Strategija nacionalnog razvoja	Šifra: IUR II 514s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Bajro Golić	
Predavači	Prof. dr. Bajro Golić Viši ass. mr. Amina Nikolajev povremeni angažman istaknutih javnih i naučnih radnika	
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS	5	
Okvirni sadržaj predmeta rada	<ul style="list-style-type: none"> - Savremeno poimanje rasta i razvoja - Pojmovno razumijevanje razvojne strategije - Osnovne odrednice strategije nacionalnog razvoja - Strukturalni elementi, ciljevi, mogućnosti, koncepti - Strategija razvoja BiH 	
Opća i specifična znanja i vještine	Cilj predmeta je omogućiti studentima Pravnog fakulteta dodatna produbljena znanja i vještine za vođenje, modeliranje te koordiniranje složenog procesa ekonomskog razvoja. Cilj dobiva na značaju ukoliko se ima u vidu činjenica da upravo dobro osmišljenje i izvode nacionalne razvojne strategije vode ekonomskom razvoju.	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	Nastavni proces realizira se kroz 15 sedmica, putem predavanja po utvrđenom rasporedu shodno tematskim cjelinama. Ispit se polaže u pismenom i usmenom obliku. Ocjena se formira se na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada tokom trajanja predavanja i završnog ispita.	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)	<ul style="list-style-type: none"> • Todaro, M. P. I Smith, S. C. (2006), Ekonomski razvoj, deveto izdanje • Razvojna strategija BiH 2008 – 2013 • Strategija socijalne uključenosti • Review of the existing strategies, documents and other secondary data for preparation of situation analyses for the Country Development Strategy (CDS) of Bosnia and Herzegovina • Review of the background documents for the SIS preparation • Srednjoročna razvojna strategija BiH 2004 - 2007 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Refertni stručni i naučni članci
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kvaliteta nastave kontrolira se tokom izvođenja nastave kroz prisutnost na nastavi, kao i kroz reakcije studenata. Profesori će biti u svakom trenutku dostupni (konsultacije, elektronska pošta) zainteresiranim studentima.</p> <p>Nakon provedene nastave kvaliteta se kontrolira kroz praćenje rezultata ispita te evaluacijskim obrascima/anketom. Dobiveni rezultati uzimaju se u obzir prilikom evaluacije samog nastavnog plana i programa i eventualne izmjene istog.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu -Drugi (II) ciklus studija na Katedri pravno – ekonomskih nauka		
Pravno – ekonomski smjer		
Naziv predmeta	Pravo i politika konkurencije u Bosni i Hercegovini	Šifra: IUR II 515s
Nositelj predmeta	Prof. dr. Bajro Golić	
Predavači	Prof. dr. Bajro Golić Viši ass. mr. Kanita Imamović – Čizmić povremeni angažman istaknutih javnih i naučnih radnika	
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS	5	
Okvirni sadržaj predmeta rada	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovne odrednice ekonomske politike manje razvijenih država - Osnovne odrednice ekonomske BiH - Pravo i politika konkurencije u BiH (institucionalne i pravne pretpostavke za pravnu zaštitu tržišne konkurencije) - Pravo i politika konkurencije kao instrument ekonomskog razvoja BiH 	
Opća i specifična znanja i vještine	Cilj predmeta je omogućiti studentima pravnog fakulteta dodatna produbljena saznanja o pravu i politici konkurencije u BiH. Cilj dobiva na značaju s obzirom činjenicu da se pravo i politika konkurencije može koristiti kao instrument za postizanje ekonomskog razvoja ali i put za stjecanje članstva Bosne i Hercegovine u europskim i međunarodnim integracijama i organizacijama.	
Oblici provođenja nastave i način provjere znanja	<p>Nastavni proces realizira se kroz 15 sedmica, putem predavanja po utvrđenom rasporedu shodno tematskim cjelinama.</p> <p>Ispit se polaže u pismenom i usmenom obliku.</p> <p>Ocjena se formira se na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada tokom trajanja predavanja i završnog ispita.</p>	
Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)	<ul style="list-style-type: none"> • Paul Cook, Raul Fabella and Cassey Lee, «Competitive Advantage and Competition Policy in Developing Countries (Cre Series on Competition, Regulation, and Development)», Edward Elgar Publishing Limited, Glensanda House Montpellier Parade Cheltenham, UK, 2007. • Susan Joeques and Phil Evans, «Competition and development : the power of competitive markets»International Development Research Centre PO Box 8500, Ottawa, ON, Canada , 2008. • Paul Cook, Colin Kirkpatrick, Martin Minogue and David 	

	<p>Parker»Leading Issues in Competition, Regulation and Development«, Edward Elgar Cheltenham, UK, Northampton, MA, USA, 2004,</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Zbirka propisa Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine", Sarajevo, 2007.
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paul Cook, Sarah Mosedale, «Regulation, Markets and Poverty», Edward Elgar Cheltenham, UK, Northampton, MA, USA, 2007, • Referentni stručni i naučni članci iz date oblasti,
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kvaliteta nastave kontrolira se tokom izvođenja nastave kroz prisutnost na nastavi, kao i kroz reakcije studenata. Profesori će biti u svakom trenutku dostupni (konsultacije, elektronska pošta) zainteresiranim studentima.</p> <p>Nakon provedene nastave kvaliteta se kontrolira kroz praćenje rezultata ispita te evaluacijskim obrascima / anketom. Dobiveni rezultati uzimaju se u obzir prilikom evaluacije samog nastavnog plana i programa i eventualne izmjene istog.</p>

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Drugi (II) ciklus studija na Katedri pravno – ekonomskih nauka

Pravno – ekonomski smjer

Naziv predmeta	Budžetsko pravo	Šifra: IUR II 516s
Nositelj predmeta	Odgovorni nastavnik Katedre	
Predavači	Odgovorni nastavnik Katedre Viši ass. mr. Edina Sudžuka povremeni angažman istaknutih stručnjaka i profesora iz predmetne oblasti	
Status predmeta	Izborni	
Broj nastavnih sati	15	
Broj ECTS	5	
Okvirni sadržaj predmeta rada	<ul style="list-style-type: none">- Pojam i izvori budžetskog prava- Pravna priroda budžeta- Teorijske osnove budžetskog sistema i budžetske politike (nastanak, razvoj i faktori koji utiču na oblikovanje budžetskog sistema)- Budžetski principi- Javni prihodi (pojam, struktura, podjela)- Raspodjela javnih prihoda- Fiskalna centralizacija i decentralizacija- Javni rashodi (pojam, struktura, klasifikacije, efikasnost)- Postupak donošenja bužeta- Izvršenje budžeta- Budžetska kontrola- Budžetska politika Evropske unije	
Opća i specifična znanja i vještine	<p>Cilj izvođenja nastave iz izbornog predmeta Budžetsko pravo jeste sticanje općeg i dodatnog znanja o budžetu kao instrumentu finansiranja javnih potreba, budžetskom sistemu i budžetskom pravu kao zasebnoj grani prava s osvrtom na budžetsko pravo i budžete institucija Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona i općina. Upoznavanje sa temeljnim budžetskim principima na temelju kojih se izrađuju i usvajaju savremeni budžeti, funkcijama budžeta, njegovoj pravnoj prirodi, te ciljevima i efektima koji se budžetskom politikom nastoje ostvariti.</p> <p>Sticanje naprednog stupnja znanja o pozitivnom budžetskom pravu Bosne i Hercegovine, decentralizaciji u BiH, postupku donošenja, usvajanja i izvršenja budžeta, te kontroli budžetske potrošnje.</p>	
Oblici provođenja nastave i način	Nastava se realizira kroz predavanja, diskusije i prezentacije, uz učešće gostujućih predavača, po utvrđenom rasporedu shodno utvrđenim	

<p>provjere znanja</p>	<p>tematskim cjelinama u trajanju od 15 sedmica.</p> <p>Ispit se polaže u pismenom i usmenom obliku.</p> <p>Ocjena se formira na osnovu evaluacije svih oblika studentskog rada tokom trajanja predavanja i završnog ispita.</p>
<p>Popis literature potrebne za studij i za polaganje ispita (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brummerhoff, Dieter, <i>Javne financije</i>, VII izdanje, Mate, Zagreb, 2000., • Dautbašić Ismet: <i>Finansije i finansijsko pravo</i>, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Magistrat Sarajevo - Editio iuristica, Sarajevo, 2004. • Jelčić, Božidar, Lončarić-Horvat, Olivera, Šimović, Jure, Arbutina, Hrvoje: <i>Financijsko pravo i finansijska znanost</i>, Narodne novine, Zagreb, 2008.g., • Jurković, Pero, <i>Javne financije</i>, Masmedia, Zagreb, 2002., • Musgrave, Richard & Peggy, <i>Javne financije u teoriji i praksi</i>, prijevod - Institut za javne financije, Zagreb, 1993.,
<p>Popis literature koja se preporučuje kao dopunska (zadržava se pravo izmjene i dopune literature)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begić, I.Kasim, <i>Ekonomska politika</i>, II izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo, 2000.g., • Gruber Jonathan, <i>Public Finance and Public Policy</i>, Worth Publishers, New York, 2005., • Hadžiahmetović Azra, <i>Ekonomija Evropske unije</i>, Sarajevo, 2005. • Sijbren Cnossen & Hans-Werner Sinn, <i>Public Finance and Public Policy in the New Century</i>, CESifo Massachusetts Institute of Technology, 2003., • Stiglitz, Joseph E., <i>Ekonomija javnog sektora</i>, prijevod, Ekonomski fakultet Beograd, 2004., • Šimović, Jure i Šimović, Hrvoje, <i>Fiskalni sustav i fiskalna politika Evropske unije</i>, Zagreb, 2006.,
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta</p>	<p>Kvaliteta nastave kontrolira se tokom izvođenja nastave kroz prisutnost na nastavi, kao i kroz reakcije studenata. Profesori će biti u svakom trenutku dostupni (konsultacije, elektronska pošta) zainteresiranim studentima.</p> <p>Nakon provedene nastave kvaliteta se kontrolira kroz praćenje rezultata ispita te evaluacijskim obrascima / anketom. Dobiveni rezultati uzimaju se u obzir prilikom evaluacije samog nastavnog plana i programa i eventualne izmjene istog.</p>